

การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม
การเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร

นายสุรเชษฐ พิทยาพิบูลพงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท สาขาบริหาร
สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2546

ISBN 974-17-3989-3

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**INFORMATION EXPOSURE , KNOWLEDGE , ATTITUDE
AND BEHAVIOR TOWARD E-LEARNING
AMONG STUDENTS IN BANGKOK**

Mr.Surachet Pittayapibulpong

**A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Development Communication**

Department of Public Relations

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2003

ISBN 974-17-3989-3

สุรเชษฐ พิทยาพิบูลพงค์: การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร (INFORMATION EXPOSURE, KNOWLEDGE, ATTITUDE AND BEHAVIOR TOWARD E-LEARNING AMONG STUDENTS IN BANGKOK)
 อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ชนวดี บุญถือ , 153 หน้า , ISBN 974-17-3989-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวนทั้งสิ้น 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณประมวลผลโดยคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. นิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชนในระดับที่ต่ำ เปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคลและสื่อเฉพาะกิจอยู่ในระดับปานกลาง มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อยู่ในระดับปานกลาง มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) และมีพฤติกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) อยู่ในระดับปานกลาง
2. การเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)
3. การเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ มีความสัมพันธ์เชิงลบกับความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)
4. การเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)
5. การเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจนั้น ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)
6. การเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning)
7. ความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)
8. ความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning)
9. ทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning)
10. ตัวแปรที่สามารถอธิบายพฤติกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ได้มากที่สุด คือ การเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อเฉพาะกิจ

ภาควิชา	<u>การประชาสัมพันธ์</u>	ลายมือชื่อนิสิต.....
สาขาวิชา	<u>นิเทศศาสตร์พัฒนาการ</u>	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา	<u>2546</u>	

458 51414 28 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEY WORD : INFORMATION EXPOSURE / KNOWLEDGE / ATTITUDE / BEHAVIOR

SURACHET PITTAYAPIBULPONG : INFORMATION EXPOSURE, KNOWLEDGE, ATTITUDE
AND BEHAVIOR TOWARD E-LEARNING” AMONG STUDENTS IN BANGKOK .

THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF.THANAWADEE BOONLUE, Ph.D. 153 pp. ISBN 974-17-3989-3

The Purpose of this research is to study the correlations among information exposure, knowledge, attitude and behavior toward e-learning among students in Bangkok. Questionnaires were used to collect the data from 400 randomly selected samples. Frequency, Percentage, Mean, Pearson’s Product Moment Correlation Coefficient and Multiple Regression Analysis were employed for the analysis of the data. SPSS program was used for data processing.

The results of the study were as follows :

1. Most students in Bangkok were exposed to information about “ e-learning ” from mass media at low level, exposed moderately to information about “ e-learning ” from interpersonal and specialized media. Their knowledge about “ e-learning ” was also moderate . They had positive attitudes toward “ e-learning”, and used online learning moderately.
2. Exposure to information about “ e-learning ” from mass media did not correlate with knowledge about “ e-learning ”.
3. Exposure to information about “ e-learning ” from interpersonal and specialized media negatively correlated with knowledge about “ e-learning ”.
4. Exposure to information about “ e-learning ” from mass media correlated with attitude toward “ e-learning ”.
5. Exposure to information about “ e-learning ” from interpersonal and specialized media did not correlate with attitude toward “ e-learning ”.
6. Exposure to information about “ e-learning ” correlated with “ e-learning ” usage.
7. Knowledge about “ e-learning ” correlated with attitude toward “ e-learning ”.
8. Knowledge about “ e-learning ” did not correlate with “ e-learning ” usage.
9. Attitude toward “ e-learning ” did not correlate with “ e-learning ” usage.
10. Exposure to information about “ e-learning ” from specialized media was the variable best able to explain “ e-learning ” usage.

Department.Public Relation._

Student’s signature.....

Field of study Development Communication

Advisor’s signature.....

Academic year 2003

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความช่วยเหลือของรองศาสตราจารย์ ดร.ชนวดี บุญถวิล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และตรวจแก้ข้อบกพร่องต่างๆในการวิจัย มาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ และขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์พัชนี เษยจรรยา ที่ได้กรุณาสละเวลามาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ภูชงค์ โรจน์แสงรัตน์ ที่ได้กรุณา สละเวลามาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และดร.วิเชียร เกตุสิงห์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาเรื่องสถิติและคำแนะนำ อื่นๆที่เป็นประโยชน์

ขอขอบคุณ คณาจารย์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้แก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ที่เป็นประโยชน์ จากผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน หนังสือทุกเล่ม เว็บไซต์ทุกเว็บไซต์ และสถาบันต่างๆที่ให้บริการการเรียนแบบออนไลน์ทุกแห่งที่เปิดโอกาสให้ผู้วิจัยและผู้สนใจทั่วไปสามารถเข้าถึงข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ได้อย่างง่ายดาย

ขอขอบคุณเพื่อนๆ Dev.Comm เพื่อนๆทีม.เกษตร และเทพศิรินทร์ทุกคนที่ให้คำปรึกษา และกำลังใจมาตลอด ขอขอบคุณทุกความห่วงใยและความรู้สึกดีจากคนพิเศษที่เป็นกำลังใจสำคัญตลอดการทำ วิทยานิพนธ์

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และขอบคุณน้องๆทุกคนที่เป็นกำลังใจในการทำ วิทยานิพนธ์มาโดยตลอด ขอขอบคุณมากครับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 ปัญหาคำวิจัย.....	3
1.4 สมมติฐานงานวิจัย.....	3
1.5 ขอบเขตงานวิจัย.....	4
1.6 นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง.....	4
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)	7
2.2 แนวคิดและทฤษฎีการเผยแพร่ข่าวสาร.....	25
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของผู้รับสาร.....	34
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร.....	35
2.5 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ.....	38
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติและพฤติกรรม.....	47
2.7 แนวคิดและทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและพฤติกรรม.....	51
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	52
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	55
3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	55
3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย.....	56
3.3 วิธีการสุ่มตัวอย่าง.....	56
3.4 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	57
3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	59
3.6 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	59
3.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	61

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.8 เกมท์การให้คะแนน.....	61
3.9 การประมวลผลข้อมูล.....	64
3.10 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
4 ผลการวิจัย.....	66
4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย.....	67
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน.....	79
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	98
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	99
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	105
5.3 ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	115
5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	117
รายการอ้างอิง.....	118
ภาคผนวก.....	124
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม.....	125
ภาคผนวก ข ตัวอย่างเว็บไซต์ที่ให้บริการการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning).....	133
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	140

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ.....	67
2 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทของสถาบันการศึกษา.....	67
3 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา.....	68
4 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนปีที่ใช้คอมพิวเตอร์.....	68
5 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน.....	68
6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างและค่าเฉลี่ย จำแนกตามความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อประเภทต่างๆ	69
7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง และค่าเฉลี่ย จำแนกตามระดับการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ	71
8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง และค่าเฉลี่ย จำแนกตามความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)	72
9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)	74
10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง และค่าเฉลี่ย จำแนกตามทัศนคติที่มีต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)	74
11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามทัศนคติที่มีต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) และค่าเฉลี่ยของทัศนคติ	76
12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง และค่าเฉลี่ย จำแนกตามพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)	77
13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)	78
14 ผลการทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน ระหว่างนิสิต นักศึกษาเพศชายและเพศหญิง	79
15 ผลการทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อบุคคล ระหว่างนิสิต นักศึกษาเพศชายและเพศหญิง	80
16 ผลการทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับจากข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อเฉพาะกิจ ระหว่างนิสิต นักศึกษาเพศชายและเพศหญิง	80

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
17 ผลการทดสอบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning).....80 ระหว่างนิสิต นักศึกษาเพศชายและเพศหญิง	
18 ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning).....81 ระหว่างนิสิต นักศึกษาเพศชายและเพศหญิง	
19 ผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning).....81 ระหว่างนิสิต นักศึกษาเพศชายและเพศหญิง	
20 ผลการทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารการเรียน.....81 แบบออนไลน์ (e-learning)จากสื่อมวลชน ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ ในมหาวิทยาลัยรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน	
21 ผลการทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารการเรียน.....82 แบบออนไลน์ (e-learning)จากสื่อบุคคล ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ ในมหาวิทยาลัยรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน	
22 ผลการทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารการเรียน82 แบบออนไลน์ (e-learning)จากสื่อเฉพาะกิจ ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ ในมหาวิทยาลัยรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน	
23 ผลการทดสอบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning).....83 ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน	
24 ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning).....83 ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน	
25 ผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning).....83 ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน	
26 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการ.....84 เปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน ระหว่างนิสิต นักศึกษา ที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกัน	
27 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการ.....84 เปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อบุคคล ระหว่างนิสิต นักศึกษา ที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกัน	

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
28 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการ.....85 เปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อเฉพาะกิจ ระหว่างนิสิต นักศึกษา ที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกัน	
29 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความรู้.....85 เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปี ที่ต่างกัน	
30 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทัศนคติ.....86 ต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปี ที่ต่างกัน	
31 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรม.....86 การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปี ที่ต่างกัน	
32 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการเปิดรับ.....87 ข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน ระหว่างนิสิต นักศึกษา ที่ใช้คอมพิวเตอร์ มาเป็นจำนวนปีที่แตกต่างกัน	
33 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการเปิดรับ.....87 ข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อบุคคล ระหว่างนิสิต นักศึกษา ที่ใช้คอมพิวเตอร์ มาเป็นจำนวนปีที่แตกต่างกัน	
34 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการเปิดรับ.....88 ข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อเฉพาะกิจ ระหว่างนิสิต นักศึกษา ที่ใช้คอมพิวเตอร์ มาเป็นจำนวนปีที่แตกต่างกัน	
35 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความรู้.....88 เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์ มาเป็นจำนวนปีที่แตกต่างกัน	
36 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทัศนคติ.....89 ต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์ มาเป็นจำนวนปีที่แตกต่างกัน	

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
37 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรม.....89 การเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์ มาเป็นจำนวนปีที่แตกต่างกัน	89
38 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการเปิดรับ.....90 ข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน ระหว่างนิสิต นักศึกษา ที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนแตกต่างกัน	90
39 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการเปิดรับ.....90 ข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อบุคคล ระหว่างนิสิต นักศึกษา ที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนแตกต่างกัน	90
40 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการเปิดรับ.....91 ข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อเฉพาะกิจ ระหว่างนิสิต นักศึกษา ที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนแตกต่างกัน	91
41 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความรู้.....91 เกี่ยวกับการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ระหว่างนิสิต นักศึกษา ที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนแตกต่างกัน	91
42 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทัศนคติ.....92 ต่อการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ระหว่างนิสิต นักศึกษา ที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนแตกต่างกัน	92
43 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรม.....92 การเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ระหว่างนิสิต นักศึกษา ที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนแตกต่างกัน	92
44 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้.....94 แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ กับความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning)	94
45 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้.....94 แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ กับทัศนคติต่อการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning)	94

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
46	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้.....95 แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)	
47	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการเรียน.....95 แบบออนไลน์ (e-learning) กับทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)	
48	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการเรียน.....95 แบบออนไลน์ (e-learning) กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)	
49	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างทัศนคติต่อการเรียน.....96 แบบออนไลน์ (e-learning) กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)	
50	ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ เมื่อกำหนดให้พฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์.....96 (e-learning) เป็นตัวแปรตาม และเลือกใช้เฉพาะตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ	

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศต่างๆทั่วโลกต่างให้ความสำคัญกับการลงทุนทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology : ICT) เพื่อนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา เนื่องจากปัจจุบันโลกได้เข้าสู่ยุคสังคมเศรษฐกิจใหม่ (New Economy) ซึ่งต้องใช้ความรู้เป็นปัจจัยหลักในการเสริมสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืน ในขณะที่เดียวกันประเทศต่างๆทั่วโลกต่างมุ่งสร้างสังคมใหม่ให้เป็นสังคมที่ใช้ความรู้เป็นฐาน (Knowledge Based Society) เพื่อเร่งสร้างบุคลากรที่มีความรู้และคุณภาพเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก ดังนั้นเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology : ICT) จึงเข้ามามีบทบาทเกี่ยวข้องกับชีวิตและความเป็นอยู่ของผู้คนทั่วโลก ทำให้การติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนความรู้ แนวคิด และประสบการณ์ผ่านสื่อทางไกลสามารถทำได้อย่างรวดเร็วและครอบคลุมเกือบทุกพื้นที่ทั่วโลก จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาการให้บริการทางการศึกษา เรียนรู้และการฝึกอบรมบุคลากร ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้สอดคล้องเหมาะสมกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป โดยไม่มีข้อจำกัดในด้านเนื้อหา เวลา และสถานที่ ดังนั้นการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology : ICT) จึงเป็นการเรียนรูปแบบหนึ่งที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาการศึกษา เรียนรู้ และฝึกอบรมบุคลากร เนื่องจากการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) นี้มีความยืดหยุ่นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับเงื่อนไขทางการศึกษาต่างๆมากนัก จึงทำให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะศึกษาค้นคว้าความรู้ได้ด้วยตนเอง เรียนตามความสามารถและความสนใจของตนเอง โดยสามารถเรียนได้ทุกเวลา และทุกสถานที่ ทำให้สามารถขยายโอกาสทางการศึกษาให้เข้าถึงประชาชนได้มากยิ่งขึ้น การเรียนรู้แบบนี้จึงเป็นการเรียนรู้ที่สามารถตอบสนองนโยบายปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ ในหมวดที่ ๕ ว่าด้วยเรื่องเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การให้อำนาจและเครื่องมือแก่ผู้เรียนในการเข้าสู่ความรู้ได้ด้วยตนเอง ในลักษณะที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner Centric) ด้วยเหตุนี้การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จึงเป็นรูปแบบการเรียนที่สามารถสนับสนุนการศึกษาเรียนรู้ทั้งในระบบโรงเรียน นอกกระบวนโรงเรียน การศึกษาต่อเนื่อง และการศึกษาตลอดชีวิต (Life Long Learning) ได้อีกด้วย

จากที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่าปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีทางการศึกษาการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ จึงเป็นที่น่าสนใจศึกษาว่าปัจจุบันนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร ซึ่งโดยมากเป็นผู้ที่มีความรู้ ความพร้อมทางด้านฐานะทางเศรษฐกิจ และมีอิสระในการตัดสินใจเลือกรูปแบบการศึกษาเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มากน้อยเพียงใด มีความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) หรือไม่ และมากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นการประเมินสถานการณ์พฤติกรรมการเรียนรู้ของนิสิต นักศึกษาในปัจจุบัน และนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อให้ความรู้ และทักษะที่ดีต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) รวมทั้งเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนของนิสิต นักศึกษาไปสู่การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ซึ่งเป็นการเรียนที่ไร้ข้อจำกัดในเรื่องของเวลาและสถานที่ เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาไปสู่ประชาชนที่อยู่ห่างไกล และนำไปสู่การเรียนรู้อย่างยั่งยืน ต่อเนื่องตลอดชีวิตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) กับความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) กับทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) กับทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร
6. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร
7. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร

ปัญหาวิจัย

1. นิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานครมีการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อย่างไร
2. นิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานครมีความรู้ ทักษะและพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)อย่างไร
3. การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานครหรือไม่
4. ความรู้เรื่องการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับทักษะ และพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) หรือไม่
5. ทักษะที่มีต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานครหรือไม่
6. การเปิดรับข่าวสารประชาสัมพันธ์การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) เป็นตัวแปรที่สามารถอธิบายพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ได้มากกว่าตัวแปรอื่นหรือไม่

สมมติฐานการวิจัย

1. นิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) แตกต่างกัน
2. นิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรต่างกันจะมีความรู้เรื่องการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) แตกต่างกัน
3. นิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรต่างกันจะมีทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) แตกต่างกัน
4. นิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรต่างกันจะมีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) แตกต่างกัน
5. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)
6. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)
7. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)
8. ความรู้เรื่องการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

9.ความรู้เรื่องการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

10.ทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

11.การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์(e-learning)สามารถอธิบายพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ได้มากกว่าตัวแปรอื่น

ขอบเขตงานวิจัย

1.การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานครเท่านั้น

2.การศึกษารูปแบบการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มุ่งศึกษาเฉพาะสื่อมวลชน สื่อบุคคล และ สื่อเฉพาะกิจ โดยมีรายละเอียดดังนี้

● สื่อมวลชนที่ใช้ในการศึกษา ศึกษาเฉพาะวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร

● สื่อบุคคลที่ใช้ศึกษา ศึกษาเฉพาะสมาชิกภายในครอบครัว (บิดามารดา พี่น้อง) ครู/อาจารย์ เพื่อนนิสิต นักศึกษา และเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรของเว็บไซต์ที่ให้บริการการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

● สื่อเฉพาะกิจที่ศึกษา ศึกษาเฉพาะเว็บไซต์ หนังสือ คู่มือ และกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

1.การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) หมายถึง ความถี่ในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

2.ข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) หมายถึง ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ที่นำเสนอในทุกรูปแบบ เช่น ข่าว บทความ บทสัมภาษณ์ สารคดี เกร็ดความรู้ ฯลฯ

3.การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) หมายถึง การเรียนผ่านทางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ โดยอาศัยเทคโนโลยีเว็บ (Web Technology) เครือข่ายอินเทอร์เน็ต(Internet) หรืออินทราเน็ต(Intranet) เป็นหลัก และอาศัยระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ (Learning Management System: LMS) ในการบริหารจัดการงานสอนด้านต่างๆ โดยนำเทคโนโลยีมัลติมีเดีย (Multimedia Technology) มาใช้ในการสร้างเนื้อหาบทเรียน เพื่อกระตุ้นความสนใจในเนื้อหา และสร้างความเข้าใจให้กับผู้เรียน โดยที่ผู้เรียน ผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นเรียนทุกคนสามารถติดต่อ ปรึกษา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันได้เช่นเดียวกับ

การเรียนรู้ในชั้นเรียนปกติ โดยอาศัยเทคโนโลยีเชิงโต้ตอบ (Interactive Technology) มาใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร ผู้เรียนทุกคนจึงสามารถติดต่อสื่อสารระหว่างกันได้โดยไม่จำเป็นต้องอยู่ในสถานที่เดียวกัน

4. องค์ประกอบของการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มี 4 ส่วนที่สำคัญ ดังนี้ 1) เนื้อหาบทเรียน 2) ระบบบริหารจัดการการเรียน (LMS) 3) การติดต่อสื่อสาร 4) การทดสอบและวัดผลการเรียน

5. ความรู้ หมายถึง ความรู้เรื่องการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) เช่น ความหมายของการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ลักษณะสำคัญของการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) องค์ประกอบของการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ข้อได้เปรียบและข้อจำกัดของการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

6. ทัศนคติ หมายถึง ทัศนคติที่มีต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ในเรื่อง การนำการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไปใช้ในการสอนและฝึกอบรม ข้อดีและข้อเสียของการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) กับการขยายโอกาสทางการศึกษา ความรู้สึกรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ซึ่งเป็นความรู้สึกรู้สึกภายในที่รวมไปถึงแนวโน้มการประเมินค่าที่สามารถเป็นไปได้ ทั้งในทางที่ดี เป็นกลาง หรือทางที่ไม่ดี (เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง)

7. พฤติกรรม หมายถึง พฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) เช่น การลงทะเบียนเข้าเรียนในเว็บไซต์ที่ให้บริการการเรียนรู้แบบออนไลน์ , การเรียนรู้ในห้องเรียนเสมือนจริง (Virtual Classroom) , การค้นหาข้อมูลต่างๆที่จัดเตรียมไว้ในเว็บไซต์ที่ให้บริการการเรียนรู้แบบออนไลน์ , การรับ-ส่งการบ้านหรือรายงานผ่านทางออนไลน์ , การติดต่อสื่อสารกับครู/อาจารย์และแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนร่วมชั้นเรียนผ่านทางอีเมลล์ เว็บบอร์ด MSN หรือเครื่องมือติดต่อสื่อสารอื่นๆที่จัดเตรียมไว้ในเว็บไซต์การเรียนรู้แบบออนไลน์ , การฝึกอบรมผ่านทางออนไลน์ , การเข้าร่วมกิจกรรมการบรรยาย การสัมมนา ฯลฯ เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

8. นิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร หมายถึง นิสิต นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เคยใช้บริการสื่ออินเทอร์เน็ตและศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและเอกชนในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเปิดสอนทั้งในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และสาขาวิชาสังคมศาสตร์-มนุษยศาสตร์

9.ลักษณะทางประชากร หมายถึง เพศ ประเภทของสถาบันการศึกษา สาขาวิชาที่กำลังศึกษา ชั้นปีที่กำลังศึกษา จำนวนปีที่ใช้คอมพิวเตอร์ รายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน

10.สื่อมวลชน หมายถึง วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร

11.สื่อบุคคล หมายถึง สมาชิกภายในครอบครัว (บิดามารดา พี่น้อง) ครู/อาจารย์ เพื่อนนิสิต นักศึกษา เจ้าหน้าที่หรือบุคลากรของเว็บไซต์ที่ให้บริการการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

12.สื่อเฉพาะกิจ หมายถึง เว็บไซต์ หนังสือ คู่มือ และกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.ได้ทราบถึงการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆดังกล่าว เพื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้นำผลการวิจัยไปใช้ประกอบการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาการวางแผนการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการเรียนของนิสิต นักศึกษาไปสู่การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

2.ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบในการพัฒนาประสิทธิภาพด้านการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานต่างๆที่มีลักษณะการดำเนินงานใกล้เคียงกัน ได้ในโอกาสต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง “ การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร ” ได้อาศัยแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 1.แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)
- 2.แนวคิดและทฤษฎีการเผยแพร่ข่าวสาร
- 3.แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของผู้รับสาร
- 4.แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร
- 5.แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ
- 6.แนวคิดเกี่ยวกับทักษะและพฤติกรรม
- 7.แนวคิดและทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างทักษะและพฤติกรรม
- 8.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

คำว่า “ e-learning ” นั้นมีที่มาจากคำว่า “ electronic learning ” หมายถึง การเรียนรู้ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายและคำจำกัดความไว้มากมายดังต่อไปนี้

- **Bank of America Securities:** e-learning คือ การมาบรรจบกันของการเรียนและอินเทอร์เน็ต
- **Cornelia Weggen, WR Hambrecht & Co:** e-learning คือ การส่งเนื้อหาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด ซึ่งหมายถึงอินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต เอ็กชทราเน็ต ดาวเทียม วิทยุ โทรทัศน์ ออดิโอ วิดีโอเทป TVแบบตอบโต้ และCD-ROM
- **Elliott Masie,The Masie Center:** e-learning คือ การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเครือข่ายเพื่อออกแบบ นำส่ง เลือก บริหารจัดการ และขยายขอบเขตของการเรียนออกไป
- **Arista Knowledge Systems:** e-learning คือ การใช้พลาณภาพของเครือข่ายเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่

- **ChulaOnline:** e-learning คือ ทางเลือกหนึ่งในปัจจุบันที่มีขึ้นเพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ ช่วยให้ผู้เรียนซึ่งอยู่ในจุดที่ห่างไกลจากผู้สอน สามารถที่จะเรียนเนื้อหาวิชาหลักสูตรต่างๆ ได้อย่างไม่จำกัดสถานที่และเวลา
- **Thai2Learn:** e-learning คือ การศึกษาโดยใช้สื่อการเรียนผ่านอินเทอร์เน็ต หรือ ซีดีรอม โดยมีระบบคอมพิวเตอร์รองรับ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถได้เรียนรู้ในสิ่งที่ต้องการและอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียน ในการเรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา
- **iKnow:** e-learning คือ ระบบที่มีกระบวนการเรียนการสอนที่ใช้ Electronic อาจเป็นได้ทั้ง offline, online, server-based, web-based หรือ เครื่องใช้ไฟฟ้าทุกชนิด เช่น เครื่องวิทยุ-เทป-ซีดีรอม-TV computer และแม้กระทั่งผ่านระบบดาวเทียม ปัจจุบันเป็นที่เข้าใจว่า e-learning หมายถึงการศึกษา ระบบที่ใช้ Internet technology เป็นหลัก
- **Thailand Securities Institute (TSI):** e เป็นอักษรย่อของคำว่า electronics (อิเล็กทรอนิกส์) ซึ่งเมื่อรวมกับ คำว่า Learning ที่แปลว่า การเรียนรู้ ก็จะได้คำจำกัดความของ e-learning คือ ระบบหรือกระบวนการเรียนรู้ การเรียนการสอนผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เช่น คอมพิวเตอร์ วิดีโอ ซีดีรอม ระบบดาวเทียม ระบบ LAN และ Internet
- **ศ.ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์:** e-learning คือ การเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือ การเรียนรู้บนฐานเทคโนโลยี (Technology-based learning) ซึ่งครอบคลุมวิธีการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ อาทิ การเรียนรู้บนคอมพิวเตอร์ (Computer-based learning) การเรียนรู้บนเว็บ (Web-based learning) ห้องเรียนเสมือนจริง (Virtual classrooms) และความร่วมมือดิจิทัล (Digital collaboration) เป็นต้น ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทุกประเภท อาทิ อินเทอร์เน็ต (Internet) เอ็กซ์ทราเน็ต (Extranet) การถ่ายทอดผ่านดาวเทียม (Satellite broadcast) แถบบันทึกเสียง และวิดีโอเทป (Audio / Video tape) โทรทัศน์ที่สามารถโต้ตอบกันได้ (Interactive TV) และซีดีรอม (CD-ROM)

➤ **อ.ไพฑูรย์ ศรีฟ้า (SriThai.com):** e-learning คือ การเรียนการสอนทางไกลที่ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านทาง World Wide Web ซึ่งผู้เรียนผู้สอนใช้เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลมากมายที่มีอยู่ทั่วโลกอย่างไร้ขอบเขตจำกัด ผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมหรือแบบฝึกหัดต่างๆแบบออนไลน์ โดยใช้เครื่องมือที่ช่วยอำนวยความสะดวกอยู่ใน WWW เป็นการเรียนการสอนออนไลน์ที่ได้รับความนิยมอย่างมากในปัจจุบัน เพราะไม่มีขีดจำกัดเรื่องระยะเวลา และสถานที่ อีกทั้งยังสนองตอบต่อศักยภาพ และความสามารถของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

➤ **ดร.ศุภชัย สุชนะนิทระ:** e-learning คือ การเรียนที่มีลักษณะเป็นการเรียนทางไกล เป็นออนไลน์ และสามารถใช้อุปกรณ์การสอนในรูปแบบของคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต เอ็กซ์ทราเน็ต ทีวี ดาวเทียม ซีดีรอม หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ

➤ **ดร.โปรดปราน พิตรสาธ:** e-learning คือ การเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ ที่ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อระหว่างผู้เรียนและผู้สอน

➤ **ผศ.ดร.ถนอมพร เลาหจรัสแสง:** e-learning โดยทั่วไปจะครอบคลุมความหมายที่กว้างมาก กล่าวคือจะหมายถึงการเรียนในลักษณะใดก็ได้ซึ่งใช้การถ่ายทอดเนื้อหาผ่านทางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต เอ็กซ์ทราเน็ต หรือ ทางสัญญาณโทรทัศน์ หรือ สัญญาณดาวเทียม (Satellite) ก็ได้ ซึ่งเนื้อหาสารสนเทศ อาจอยู่ในรูปแบบการเรียนที่เราคุ้นเคยกันมาพอสมควร เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer-Assisted Instruction) การสอนบนเว็บ (Web-Based Instruction) การเรียนออนไลน์ (On-line Learning) การเรียนทางไกลผ่านดาวเทียม หรือ อาจอยู่ในลักษณะที่ยังไม่ค่อยเป็นที่แพร่หลายมากนัก เช่น การเรียนจากวีดิทัศน์ตามอัธยาศัย (Video On-Demand) เป็นต้น อย่างไรก็ตามปัจจุบันคนส่วนใหญ่เมื่อก้าวถึง e-learning จะหมายถึงการเรียนเนื้อหาหรือสารสนเทศ ซึ่งออกแบบมาสำหรับการสอนหรือการอบรม ซึ่งใช้เทคโนโลยีของเว็บ (Web Technology) ในการถ่ายทอดเนื้อหา และเทคโนโลยีระบบการจัดการคอร์ส (Course Management System) ในการบริหารจัดการงานสอนด้านต่างๆ โดยผู้เรียนที่เรียนจาก e-learning นี้ สามารถศึกษาเนื้อหาในลักษณะออนไลน์ และ/หรือ จากแผ่นซีดี-รอม ก็ได้ นอกจากนี้เนื้อหาสารสนเทศของ e-learning สามารถนำเสนอโดยอาศัยเทคโนโลยีมัลติมีเดีย (Multimedia Technology) และเทคโนโลยีเชิงโต้ตอบ (Interactive Technology)

จากความหมายและคำจำกัดความต่างๆข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า e-learning คือ รูปแบบหนึ่งของการเรียนทางไกล (Distance Learning) ซึ่งอาจเป็นได้ทั้ง offline, online, server-based, web-based เป็นการเรียนรู้บนฐานเทคโนโลยี (Technology-based learning) ซึ่งครอบคลุมวิธีการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ อาทิเช่น การเรียนจากวีดิทัศน์ตามอัธยาศัย (Video On-Demand) การเรียนทางไกลผ่านดาวเทียม การเรียนรู้บนคอมพิวเตอร์ (Computer-based learning) การเรียนรู้บนเว็บ (Web-based learning) การเรียนออนไลน์ (On-line Learning) ห้องเรียนเสมือนจริง (Virtual classroom) โดยอาศัยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทุกชนิด ได้แก่ วิทยุ เทป โทรทัศน์ วีดีโอ คอมพิวเตอร์ CD-ROM ระบบดาวเทียม ระบบ LAN อินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต และเอ็กซ์ทราเน็ต เพื่อเป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียนและผู้สอนที่อยู่ห่างไกลกัน ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในสิ่งที่ต้องการและอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ทุกที่ทุกเวลา

แต่ในปัจจุบันเมื่อก้าวถึง e-learning มักจะหมายถึงการเรียนรู้ด้วยตนเองแบบออนไลน์ โดยอาศัยเครือข่ายคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต(Internet) หรืออินทราเน็ต(Intranet) เป็นหลัก และอาศัยเทคโนโลยีการจัดการการเรียนรู้ (Learning Management System: LMS) ในการบริหารจัดการงานสอนด้านต่างๆ โดยนำเทคโนโลยีมัลติมีเดีย (Multimedia Technology) มาใช้ในการสร้างเนื้อหาบทเรียนเพื่อกระตุ้นความสนใจในเนื้อหา และสร้างความเข้าใจให้กับผู้เรียน โดยที่ผู้เรียน ผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นเรียนทุกคนสามารถติดต่อ ปรีกษา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันได้ เช่นเดียวกับ การเรียนในชั้นเรียนปกติ โดยอาศัยเทคโนโลยีเชิงโต้ตอบ (Interactive Technology) มาใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร ผู้เรียนทุกคนจึงสามารถติดต่อสื่อสารระหว่างกันได้ โดยไม่จำเป็นต้องอยู่ในสถานที่เดียวกัน ทำให้สามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลา และทุกสถานที่

ในปัจจุบันมีคำศัพท์ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเรียนจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์อยู่มากมาย อาทิเช่น การเรียนทางไกล (Distance Learning) คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer-Assisted Instruction: CAI) (Computer Based Learning: CBL) การสอนบนเว็บ (Web-Based Instruction: WBI) (Web-Based Learning: WBL) Online Learning และ e-learning เป็นต้น จึงทำให้เกิดความสับสนกับความหมายที่แท้จริงของคำเรียกสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์เหล่านี้ ซึ่งเราพอจะสรุปให้เห็นความคล้ายคลึงและความแตกต่างของคำศัพท์ต่างๆเหล่านี้ได้ดังนี้

➤ Distance Learning คือ การเรียนทางไกลทุกรูปแบบ ที่ผู้สอนและผู้เรียนไม่ได้อยู่ ณ สถานที่เดียวกัน

➤ Computer-Assisted Instruction: CAI และ Computer Based Learning: CBL คือ การเรียนโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อในการสอน โดยไม่มีระบบเครือข่าย (Network) หรือเรียกว่าเป็นการเรียนการสอนแบบ Off-Line

➤ Web-Based Instruction: WBI , Web-Based Learning: WBL และ Online Learning คือ การเรียนทางไกลแบบออนไลน์ ผ่านทางเว็บในรูปแบบของ อินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต และเอ็กซ์ทราเน็ต

➤ e-learning คือ การเรียนทางไกลแบบออนไลน์ที่อาศัยสื่อประสมมาใช้ในการสอนในรูปแบบของคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต เอ็กซ์ทราเน็ต โทรทัศน์ ดาวเทียม ซีดีรอม หรือ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ โดยใช้เทคโนโลยีเชิงโต้ตอบ (Interactive Technology) และเทคโนโลยีมัลติมีเดีย (Multimedia Technology) มาใช้ในการนำเสนอเนื้อหา นอกจากนี้ยังมีความหมายครอบคลุมไปถึง Computer-Assisted Instruction: CAI , Computer Based Learning: CBL , Web-Based Instruction: WBI , Web-Based Learning: WBL และ Online Learning อีกด้วย

การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) นั้น มีวิวัฒนาการมาจากการเรียนรู้แบบดั้งเดิม โดยพิจารณาจากข้อจำกัดและข้อบกพร่องต่างๆที่ได้พบ แล้วจึงนำมาพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยอาศัยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ชนิดต่างๆมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนรู้ให้มากขึ้น โดย วิวัฒนาการของการเรียนรู้ นั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ยุค ดังนี้

1. ยุคการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม

ยุคการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม คือ ยุคที่รูปแบบการเรียนการสอนจำเป็นต้องมีครูหรืออาจารย์มาสอนในชั้นเรียน โดยผู้เรียนต้องเดินทางไปเรียนยังโรงเรียน มหาวิทยาลัย หรือสถานที่ที่มีการเรียนการสอน ซึ่งเป็นยุคที่คอมพิวเตอร์ยังไม่แพร่หลาย ในยุคนี้เริ่มมีการเรียนการสอนผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นชั้นๆ ระบบแต่ละระบบแยกออกจากกัน ทำให้เกิดความวุ่นวายในการบริหารจัดการ ซึ่งการเรียนการสอนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในยุคนี้ที่เห็นได้ชัด ได้แก่ การเรียนโดยใช้สื่อวิทยุ และโทรทัศน์ เป็นต้น

2. ยุคมัลติมีเดีย

ยุคมัลติมีเดีย คือ ยุคที่มีการเรียนการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อในการสอน โดยเครื่องคอมพิวเตอร์สามารถนำภาพและเสียง ตลอดจนภาพเคลื่อนไหวต่างๆมาเสนอในคอมพิวเตอร์ เครื่องเดียวกันได้ ซึ่งการเรียนการสอนในยุคนี้เรียกว่า Computer-Assisted Instruction: CAI หรือ Computer Based Learning: CBL โดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อเสนอเนื้อหาผ่าน CD-ROM ทำให้สามารถลดค่าใช้จ่ายในการเรียนการสอนไปได้มาก แต่เนื่องจากการเรียนในลักษณะนี้ผู้เรียนต้องเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านทางคอมพิวเตอร์ และ CD-ROM ไม่มีผู้สอนที่สามารถตอบข้อซักถามของผู้เรียนได้ จึงอาจทำให้ผู้เรียนขาดสมาธิในการเรียน และทำให้ประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนลดลงได้

3. ยุคการเรียนรู้แบบออนไลน์

ยุคการเรียนรู้แบบออนไลน์ คือ ยุคที่เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information and Communication Technology : ICT) มีความสมบูรณ์ในระดับที่ค่อนข้างสูงมาก เนื่องจากไม่เพียงแต่จะสามารถนำเนื้อหาในรูปแบบต่างๆมารวมอยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องเดียวกันได้แล้ว แต่ยังสามารถเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารและความรู้ใหม่ๆ มาสู่เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้อยู่ได้ทันที โดยอาศัยเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และเทคโนโลยีเว็บ (Web Technology) ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวาง รวดเร็ว และมีอิสระในการเรียนรู้สูง ซึ่งการเรียนการสอนในยุคนี้ได้มีการพัฒนารูปแบบให้สามารถลดข้อจำกัดของการเรียนในยุคมัลติมีเดียได้เป็นอย่างดี โดยอาศัยเทคโนโลยีเชิงโต้ตอบ (Interactive Technology) และเทคโนโลยีมัลติมีเดีย (Multimedia Technology) มาใช้ในการนำเสนอเนื้อหาให้มีความน่าสนใจ ในรูปของเนื้อหา แบบตัวอักษร ข้อความ ข้อความเชื่อมโยง (Hyper Link) ภาพเคลื่อนไหว ซึ่งผู้เรียนสามารถโต้ตอบได้ เป็นการผสมผสานรูปแบบการเรียนการสอนที่มีการสื่อสารแบบสองทางเข้ากับเทคโนโลยีในยุคปัจจุบัน ทำให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด ซึ่งรูปแบบการเรียนการสอนรูปแบบนี้ ปัจจุบันเราเรียกว่า การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) นั่นเอง

ลักษณะสำคัญของ การเรียนแบบออนไลน์(e-learning)

▶ **Anyone , Anywhere and Anytime** คือ ผู้เรียนจะเป็นใครก็ได้ มาจากที่ใดก็ได้ และเรียนเวลาใดก็ได้ ตามความต้องการของผู้เรียน เพราะมีเว็บไซต์ที่ให้บริการทุกวัน ตลอด 24 ชั่วโมง

▶ **Multimedia** สื่อที่นำเสนอ นั้น เป็นรูปแบบของสื่อประสม ซึ่งประกอบด้วยข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเสียง ตลอดจนวีดิทัศน์ อันจะช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

► **Non-Linear** รูปแบบการเรียนแบบนี้ ผู้เรียนจะมีอิสระในการเลือกเรียนเนื้อหาในส่วนใดก่อน-หลังก็ได้ ตามความต้องการของตนเอง

► **Interactive** เอกสารต่างๆที่อยู่ในเว็บมีจุดเชื่อมโยง (Links) ทำให้ผู้เรียนสามารถโต้ตอบกับเนื้อหาได้ โดยอัตโนมัติ และยังสามารถติดต่อกับผู้สอนผ่านทาง e-mail , ICQ, Microsoft Messenger ฯลฯ ได้อย่างรวดเร็ว

การให้บริการการเรียนแบบออนไลน์ หรือ e-learning มี องค์ประกอบ ที่สำคัญ 4 ส่วน โดยแต่ละส่วนจะต้องได้รับการออกแบบมาเป็นอย่างดี เพราะเมื่อนำมาประกอบเข้าด้วยกันแล้วระบบทั้งหมดจะต้องทำงานประสานกันได้อย่างลงตัว

1. เนื้อหาของบทเรียน

สำหรับการศึกษาเรียนรู้แล้ว ไม่ว่าจะเรียนแบบใดก็ตาม เนื้อหาถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ก็เช่นกัน เนื่องจากการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) นั้น ถือว่าเป็น การเรียนรู้แบบใหม่สำหรับวงการการศึกษาในประเทศไทย ดังนั้นเนื้อหาของการเรียนรูปแบบนี้ที่พัฒนา เสร็จสมบูรณ์แล้วจึงมีอยู่น้อยมาก ทำให้ไม่เพียงพอกับความต้องการในการฝึกอบรม เพิ่มพูนความรู้ และพัฒนาศักยภาพ ทั้งของส่วนบุคคลและของหน่วยงานต่างๆ ดังนั้นจึงมีการประสานความร่วมมือ และสร้างเครือข่ายระหว่างหน่วยงานต่างๆที่จัดทำกรเรียนการสอนแบบออนไลน์ (e-learning) เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี รวมทั้งสถาบันการศึกษา วิทยาลัย โรงเรียน หน่วยงานราชการ และผู้สนใจทั่วไป ที่มีความสนใจจะนำเนื้อหาความรู้ที่มีอยู่ มาพัฒนาเป็นบทเรียนออนไลน์ โดยเจ้าของเนื้อหาวิชา (Content Provider) ที่เป็นแหล่งความรู้ทั้งหลายนั้น ทุกท่านจะมีเนื้อหาที่มีความโดดเด่นในด้านต่างๆ ครอบคลุมทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนความรู้ ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น

2. ระบบบริหารการเรียน

เนื่องจากการเรียนแบบออนไลน์หรือ e-learning นั้นเป็นการเรียนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้ ได้ด้วยตัวเอง ระบบบริหารการเรียนที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางกำหนดลำดับของเนื้อหาในบทเรียน นำส่งบทเรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ไปยังผู้เรียน ประเมินผลสำเร็จของบทเรียน ควบคุม และ สนับสนุนการให้บริการทั้งหมดแก่ผู้เรียน จึงถือว่าเป็นองค์ประกอบของ e-learning ที่สำคัญมาก ซึ่งเราเรียก

ระบบนี้ว่า ระบบบริหารการเรียน (LMS : e-Learning Management System) ถ้าจะกล่าวโดยรวมแล้ว LMS จะทำหน้าที่ตั้งแต่ผู้เรียนเริ่มเข้ามาเรียน โดยจัดเตรียมหลักสูตรบทเรียนทั้งหมดเอาไว้ พร้อมทั้งจะให้ผู้เรียนได้เข้ามาเรียน เมื่อผู้เรียนได้เริ่มต้นบทเรียนแล้ว ระบบจะเริ่มทำงานโดยส่งบทเรียนตามคำขอของผู้เรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (อินเทอร์เน็ต , อินทราเน็ต หรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์อื่นๆ) ไปแสดงที่ Web browser ของผู้เรียน จากนั้นระบบก็จะติดตามและบันทึกความก้าวหน้า รวมทั้งสร้างรายงานกิจกรรม และ ผลการเรียนของผู้เรียนในทุกหน่วยการเรียนอย่างละเอียดจนกระทั่งจบหลักสูตร ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว ระบบบริหารการเรียนควรมีความสามารถในด้านต่างๆ ดังนี้

-ระบบควรมีความสามารถในการรองรับบทเรียนต่างๆที่อยู่ในรูปของซีดีรอมและมัลติมีเดียอื่นๆ ได้อย่างสะดวก รวมทั้งสามารถนำเนื้อหาต่างๆที่อยู่ใน web pages เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของบทเรียนได้

-โครงสร้างของบทเรียนควรแบ่งเป็นลำดับ ตั้งแต่หน่วยใหญ่ที่สุดคือหลักสูตร (curriculum) จนกระทั่งหน่วยเล็กที่สุดที่เรียกว่า โมดูล (module) โดยในแต่ละโมดูลควรมีเนื้อหาที่ครบถ้วนสมบูรณ์ และสามารถเรียนจบได้ในเวลาที่เหมาะสม ทำให้ผู้เรียนได้รับความสะดวกในการแบ่งเวลาเรียน

-เนื่องจากความรู้ใหม่ๆได้เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา และข้อมูลความรู้เดิมก็ล้าสมัยไป การปรับเปลี่ยน เพิ่มเติมเนื้อหาจึงควรทำได้อย่างสะดวกเช่นกัน ดังนั้นระบบบริหารการเรียน จึงควรนำความได้เปรียบของ e-learning ในเรื่องความยืดหยุ่น ซึ่งเป็นจุดเด่นของระบบ มาใช้ในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงเนื้อหาของบทเรียนให้ทันสมัย และเหมาะสมกับผู้เรียนได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา

-ระบบบริหารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ควรนำเอาข้อดีของการเรียนในชั้นเรียนมารวมอยู่ด้วย นั่นคือการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็นต่างๆ ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน และผู้เรียนกับครู อาจารย์ผู้สอน ด้วยเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัย ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและส่งข้อมูลถึงกันได้อย่างสะดวก

-การลงทะเบียนเข้าเรียนในหลักสูตรหรือบทเรียนต่างๆ ควรทำได้ง่ายทั้งแบบออนไลน์ผ่านระบบ หรือแจ้งความประสงค์มายังเจ้าหน้าที่ของระบบ เพื่อนำข้อมูลส่วนตัวของผู้เรียนเข้าสู่ระบบฐานข้อมูลได้อย่างถูกต้อง

- การทดสอบต่างๆ ควรทำได้หลายรูปแบบทั้งการสอบเฉพาะรายบุคคล การสอบเป็นกลุ่ม ซึ่งสามารถเลือกคำถามและคำตอบในแต่ละชุดข้อสอบไม่ให้ซ้ำกันได้ เพื่อป้องกันการทุจริตในการสอบ

- ระบบควรมีความสามารถในการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติของบทเรียนทั้งหมดเอาไว้ เพื่อที่จะสามารถวิเคราะห์ได้ว่าบทเรียนใดที่ผู้เรียนให้ความสนใจมากที่สุด และบทเรียนใดที่ไม่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน ทำให้เจ้าของเนื้อหาบทเรียนนั้นๆ ได้พิจารณาว่าควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเนื้อหาในหัวข้อในลักษณะใด

- ระบบควรมีความสามารถในการติดตาม ตรวจสอบการเรียนของผู้เรียนทุกคนได้อย่างใกล้ชิด เพื่อให้ผู้ที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา และคำแนะนำแก่ผู้เรียนนั้น สามารถทำงานได้อย่างถูกต้อง ให้คำแนะนำที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสิ่งที่ผู้เรียนมีความถนัดและทำได้ดี

3. การติดต่อสื่อสาร

การเรียนทางไกลโดยทั่วไปแล้วมักจะเป็นการเรียนด้วยตัวเอง โดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียนปกติ ซึ่งผู้เรียนจะเรียนจากสื่อการเรียนการสอนประเภทสิ่งพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และสื่ออื่นๆ การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ก็เช่นกัน ถือว่าเป็นการเรียนทางไกลแบบหนึ่ง แต่สิ่งสำคัญที่ทำให้ e-Learning มีความโดดเด่นและแตกต่างไปจากการเรียนทางไกลทั่วไป ก็คือ การนำรูปแบบการติดต่อสื่อสารแบบ 2 ทาง มาใช้ประกอบในการเรียน เพื่อเพิ่มความสนใจและความตื่นตัวของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนให้มากยิ่งขึ้น เช่น ในระหว่างเรียนถ้ามีคำถาม ซึ่งเป็นการทดสอบย่อยในบทเรียนปรากฏขึ้น ผู้เรียนก็ต้องเลือกคำตอบและส่งคำตอบกลับมายังระบบในทันที เหตุการณ์ดังกล่าว จะทำให้ผู้เรียนรักษาระดับความสนใจในการเรียนได้มากขึ้น นอกจากนี้วัตถุประสงค์สำคัญอีกประการของการติดต่อสื่อสารแบบ 2 ทาง ก็คือ ใช้เป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้เรียนได้ติดต่อ สอบถาม ปรึกษาหารือ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างตัวผู้เรียนกับ ครู/อาจารย์ผู้สอน และระหว่างผู้เรียนกับเพื่อนร่วมชั้นเรียนคนอื่นๆ ผ่านเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1) ประเภท real-time ได้แก่ Chat (message, voice), White board/Text slide, Real-time Annotations Interactive poll, Conferencing และอื่นๆ

2) ประเภท non real-time ได้แก่ Web-board, e-mail เป็นต้น

4. การสอบ/วัดผลการเรียน

โดยทั่วไปแล้วการเรียนไม่ว่าจะเป็นการเรียนในระดับใด หรือเรียนด้วยวิธีการใดก็ตาม ย่อมต้องมีการสอบ และการวัดผลการเรียนเป็นส่วนหนึ่งอยู่เสมอ ดังนั้นการสอบและการวัดผลการเรียนจึงเป็นส่วนประกอบสำคัญที่จะทำให้การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) เป็นการเรียนที่สมบูรณ์ กล่าวคือในบางวิชาจำเป็นต้องวัดระดับความรู้ก่อนสมัครเข้าเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนในบทเรียน และหลักสูตรที่เหมาะสมกับตนเองมากที่สุด ซึ่งจะทำให้การเรียนที่จะเกิดขึ้นเป็นการเรียนที่มีประสิทธิภาพสูงสุดเมื่อเข้าสู่บทเรียน ในแต่ละหลักสูตรก็จะมี การสอบย่อยท้ายบท และ การสอบใหญ่ก่อนที่จะจบหลักสูตร ระบบบริหารการเรียนจะเรียกข้อสอบที่จะใช้ มาจากระบบบริหารคลังข้อสอบ (Test Bank System) ซึ่งเป็นระบบย่อยที่รวมอยู่ในระบบบริหารการเรียน (LMS : e-Learning Management System) ซึ่งระบบบริหารคลังข้อสอบโดยทั่วไปนั้น ควรมีลักษณะดังนี้

- สามารถกำหนดสิทธิการใช้งานระบบให้ทำได้หลายระดับ
- สามารถนำสื่อมัลติมีเดียมาใช้ประกอบในการสร้างข้อสอบ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้งานและโต้ตอบในรูปแบบต่างๆ ผ่านทางหน้าจอได้
- สามารถทำการสอบออนไลน์ผ่านทาง Web browser ได้ เพื่ออำนวยความสะดวกในการประเมินผล และสามารถให้บริการได้อย่างครบวงจร
- สามารถรักษาความปลอดภัยในด้านการรับและส่งข้อสอบได้
- ผู้สอนสามารถเป็นผู้กำหนดรูปแบบรายงานผลการสอบได้ด้วยตนเอง
- สามารถนำค่าทางสถิติ มาวิเคราะห์ผลการสอบของผู้เรียนได้
- สามารถทำการวิเคราะห์ตัวข้อสอบได้

ข้อได้เปรียบของการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

1. ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เนื่องจากการถ่ายทอดเนื้อหาผ่านทางสื่อประสม (Multimedia) ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ดีกว่าการเรียนจากสื่อที่เป็นข้อความเพียงอย่างเดียว

2. ทำให้ผู้สอนสามารถติดตามตรวจสอบพฤติกรรม การเรียนของผู้เรียนได้ตลอดเวลา ทำให้ทราบความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียนได้อย่างละเอียด ถี่ถ้วน โดยอาศัยเครื่องมือในการบริหารจัดการรายวิชา (Course Management Tool)

3. ทำให้ผู้เรียนสามารถควบคุมการเรียนของตนเองได้ เนื่องจากการนำเทคโนโลยี Hypermedia มาประยุกต์ใช้ในการเชื่อมโยงข้อมูลในรูปแบบของข้อความ เสียง ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว กราฟิก วิดีโอ

ที่เกี่ยวข้องเข้าไว้ด้วยกัน ในลักษณะที่ไม่เป็นเชิงเส้น (Non-Linear) ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาในส่วนใดก่อน-หลังก็ได้ โดยไม่ต้องเรียงตามลำดับของเนื้อหา

4. ทำให้ผู้เรียนสามารถควบคุมการเรียนรู้ของตนเองตามพื้นฐานความรู้ ความถนัด และความสนใจของตน รวมทั้งยังสามารถเลือกเรียนเนื้อหาเฉพาะบางส่วนที่ต้องการทบทวนได้ โดยไม่ต้องเรียนในส่วนที่เข้าใจแล้ว ทำให้ผู้เรียนไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน

5. ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และเพื่อนๆ ที่อยู่ในชั้นเรียนได้ โดยสามารถโต้ตอบกันผ่านการใช้เครื่องมือต่างๆ เช่น Chat Room, Web Board และ E-mail เป็นต้น

6. การเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ (e-learning) จะมีความสะดวก (Convenience) เนื่องจากมีลักษณะยืดหยุ่น (Flexibility) สามารถทำการเรียนการสอนได้ตามใจของผู้เรียนและผู้สอน โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่

7. การเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ (e-learning) สามารถเข้าถึงได้ง่าย (Accessibility) โดยผู้เรียนและผู้สอนสามารถใช้โปรแกรม web browsing แบบใดจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใดก็ได้ ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ได้ง่าย เนื่องจากโครงสร้างพื้นฐานเอื้ออำนวยต่อการเข้าสู่ระบบเครือข่ายสากล (Internet) ทำให้ค่าใช้จ่ายในการถ่ายทอดและรับส่งข้อมูลมีราคาถูกลง

8. เนื่องจากผู้สร้างข้อมูลสามารถเข้าถึง server ได้จากทุกแห่งทั่วโลก ดังนั้นการปรับปรุงข้อมูล (update)) ให้ทันสมัยสามารถทำได้ง่าย (Ease of update) โดยไม่มีข้อจำกัดในเรื่องเวลาและสถานที่

9. เนื่องจากการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ (e-learning) ผู้เรียนสามารถเรียนโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัว โดยไม่ต้องเดินทางไปโรงเรียน ทำให้ประหยัดเวลาและค่าเดินทาง

ตารางเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนการสอนแบบชั้นเรียนปกติกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ชั้นเรียนปกติ	ชั้นเรียนแบบออนไลน์
1. การเรียนถูกจำกัดด้วยเวลาและสถานที่	1. การเรียนไม่ถูกจำกัดด้วยเวลาและสถานที่
2. ผู้เรียนนั่งฟังบรรยายในชั้นเรียน	2. ผู้เรียนใช้ระบบการเรียนรู้ผ่านทางเว็บเพจที่สามารถเรียกดูเมื่อใดก็ได้
3. เนื้อหาการเรียนถ่ายทอดผ่านสื่อข้อความ	3. เนื้อหาการเรียนถ่ายทอดผ่านสื่อประสม (Multimedia)
4. ผู้เรียนเรียนรู้จากการโต้ตอบหรือสนทนาในชั้นเรียน	4. ผู้เรียนใช้ระบบกระดานถาม-ตอบอิเล็กทรอนิกส์ช่วยให้ผู้เรียนกล้าสนทนามากกว่าในชั้นเรียนปกติ
5. ผู้เรียนปฏิบัติในห้องทดลองหรือปฏิบัติจริงในสถานการณ์	5. ผู้เรียนใช้การเรียนรู้แบบโมดูล หรือแบบจำลองออนไลน์ (Online Simulation)
6. ผู้เรียนค้นคว้าข้อมูลต่างๆที่ต้องการจากห้องสมุดหรือค้นหาจากสิ่งตีพิมพ์ต่างๆ	6. ผู้เรียนใช้การค้นหาผ่านทางเว็บ Search engines ต่างๆ
7. ผู้สอนสอนเนื้อหาวิชาไปตามลำดับบทเรียน (Linear)	7. ผู้เรียนสามารถควบคุมการเรียนรู้ของตนเองตามพื้นฐานความรู้ ความถนัด และความสนใจของตน (Non-Linear)

ข้อจำกัดของการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

1. เนื่องจากการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) นั้นต้องมีการออกแบบเนื้อหาที่จะนำเสนอให้มีรูปแบบน่าสนใจ ดังนั้นถ้าเนื้อหาและรูปแบบที่น่าสนใจไม่น่าสนใจ ก็จะทำให้ผู้เรียนขาดความสนใจในบทเรียน

2. เนื่องจากการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) นั้นเป็นการเรียนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้เอง จะเรียนที่ไหน เมื่อไร และบ่อยแค่ไหนก็ได้ จึงอาจจะเกิดปัญหาที่ผู้เรียนให้คนอื่นเข้ามาเรียนแทนตนเองได้

3. เนื่องจากการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) นั้นเป็นการเรียนที่ผู้เรียนสามารถเรียนได้เอง โดยไม่ต้องพบปะเพื่อนฝูงหรือครู อาจารย์ จึงอาจจะทำให้เกิดปัญหาในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (E.Q.) ในการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคม

สำหรับการจัดระบบการเรียนการสอนทางไกลในประเทศไทย ปัจจุบันได้ก้าวเข้าสู่การใช้เทคโนโลยี อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อในการนำเสนอ โดยมีรูปแบบการนำเสนอ 2 รูปแบบใหญ่ๆ ได้แก่

1.การนำเสนอในลักษณะ Web Based Learning

2.การนำเสนอในลักษณะ E-Learning

1.Web Based Learning (WBI)

WBI เป็นรูปแบบหนึ่งของการศึกษาที่ใช้เทคโนโลยีเว็บเพจเป็นสื่อในการนำเสนอ และเป็นรูปแบบที่ได้รับการพัฒนาอย่างหลากหลาย ทั้งจากหน่วยงานและส่วนบุคคล ทั้งที่เป็นบุคลากรด้านการศึกษาโดยตรง และบุคลากรที่ไม่ใช่ครูอาจารย์ แต่มีความสนใจส่วนตัว โดยสามารถแบ่งลักษณะของเนื้อหาที่นำเสนอ ออกได้เป็น 3 รูปแบบใหญ่ๆ ด้วยกัน คือ

1.1)Text Online เป็นลักษณะของเว็บไซต์ WBI ที่นำเสนอด้วยข้อความ ทั้งที่อยู่ในรูปของ Text หรือเอกสาร PD หรือ PPT เพื่อให้ดาวน์โหลดไปเรียกดู เช่นเว็บไซต์

- www.drkanchit.com
- www.vcharkarn.com
- www.school.net.th/library
- www.geocities.com/inno_thai
- www.uni.net.th

1.2) Low Cost Multimedia Online เป็นลักษณะของเว็บไซต์ WBI ที่นำเสนอด้วยสื่อต่างๆ ทั้งรูปภาพ และภาพเคลื่อนไหว ตลอดจน Flash แต่ยังไม่มียระบบสมาชิก และWeb Programming ควบคุม เช่นเว็บไซต์

- www.nectec.or.th/courseware
- www.geocities.com/Eureka/Business/4452
- www.geocities.com/tpsoft2000/topic.html
- www.soothi.hypermart.net/
- www.kradandum.com/classroom/index.htm

1.3) Full Multimedia Online จัดเป็น WBI ที่ใช้เทคโนโลยีมัลติมีเดีย รวมทั้งใช้ Web Programming มาควบคุมการนำเสนอ เช่น ระบบสมาชิก ระบบทดสอบและรายงานผล แต่ยังคงระบบติดตามตรวจสอบ และรายงานผลการใช้งาน และระบบบริหารจัดการเนื้อหา (Course/Learning Management System: CMS/LMS) เช่น เว็บไซต์

- www.thaiwbi.com
- www.ramacme.org

2.E-Learning

เทคโนโลยีการเรียนรู้รูปแบบใหม่ล่าสุดที่ได้รับการพูดถึงมากที่สุด และหลายๆหน่วยงานในประเทศไทย ต่างก็สนใจที่จะนำมาพัฒนาเป็นระบบการเรียนการสอนของหน่วยงานนั้นๆ โดยเป็นระบบที่พัฒนาต่อเนื่องมาจาก WBI และเพิ่มเติมระบบจัดการ/บริหารหลักสูตรและการเรียนรู้ (Course/Learning Management System: CMS/LMS) เข้ามาเพื่อให้สามารถบริหารเนื้อหาและติดตามการเรียนรู้ของผู้เรียน สำหรับประเทศไทยมีการพัฒนา e-Learning จากหน่วยงานใหญ่ๆ 3 หน่วยงาน ได้แก่

- e-learning ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภายใต้ชื่อโครงการ ChulaOnline มี URL ในการเรียกดู คือ www.chulaonline.com โดยปัจจุบันเปิดบริการให้ความรู้หลากหลายวิชา ทั้งสำหรับนิสิต นักศึกษา และบุคคลภายนอก

- e-learning ของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ภายใต้ชื่อโครงการ NOLP มี URL ในการเรียกดูคือ www.thai2learn.com ปัจจุบันร่วมกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เปิดบริการให้ความรู้ในวิชา English for Office Staff

- e-learning ของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ภายใต้ชื่อโครงการ LearnOnline มี URL ในการเรียกดูคือ www.learn.in.th โดยเปิดวิชาต่างๆ 10 วิชา โดยเป็นวิชาเลือกของนักศึกษาสายวิทยาศาสตร์ ระดับปริญญาโท และปริญญาเอกของทุกมหาวิทยาลัย

รูปแบบการพัฒนา e-Learning ในประเทศไทย ทั้ง WBI และ e-Learning ที่มีอยู่ในประเทศไทยพบว่า แต่ละหน่วยงานได้พัฒนาระบบ LMS ของตนเอง โดยอิงมาตรฐานของ AICC เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งแต่ละหน่วยงานต่างก็ใช้ Web Programming แตกต่างกันไปทั้ง PHP, ASP, Flash Action Script, JavaScript ทั้งนี้องค์กรต่างๆอาจจะจัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรง หรืออาจจะพัฒนาโดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคล เป็นการส่วนตัวก็ได้ เนื่องจากปัญหาส่วนใหญ่จะมาจากการขาดงบประมาณและการสนับสนุนที่เป็นรูปธรรมจากผู้บริหาร

อีกทั้งยังมีบริษัทภายในประเทศไทย ที่พัฒนาซอฟต์แวร์บริหารจัดการการเรียนชื่อ Education Sphere (<http://www.educationsphere.com/>) คือบริษัท Sum System จำกัด ที่พัฒนา LMS Software ออกมาให้จำหน่ายและพัฒนาให้กับมหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นหน่วยงานแรก รวมทั้งศูนย์การศึกษาต่อเนื่องแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ก็พัฒนาโปรแกรมจัดการหลักสูตรเนื้อหาวิชา และการจัดการเรียนการสอนชนิด Web Based Instruction โดยตั้งชื่อโปรแกรมว่า Chula E-Learning System (Chula ELS) ออกมาให้บริการเช่นกัน

การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) กับการปฏิรูปการศึกษาในประเทศไทย

การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) สามารถสนับสนุนการปฏิรูปศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life Long Learning) ได้หลายแนวทางดังนี้

- 1.สนับสนุนการเรียนการสอนในระบบโรงเรียน ที่มีการกำหนดหลักสูตร และระยะเวลาสำเร็จการศึกษา โดยการใช้อุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร (Information Technology : IT) สื่อประสม (Multimedia) และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) ในการสนับสนุนและเสริมสร้างศักยภาพการเรียนการสอน
- 2.สนับสนุนการศึกษานอกระบบโรงเรียน ซึ่งเป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่น ในการกำหนดรูปแบบการจัดการระยะเวลา และการวัด/การประเมินผลการศึกษา
- 3.สนับสนุนการศึกษาตามอัชฌาศัย ซึ่งเป็นการศึกษาที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ตามความสนใจ และศักยภาพของตนเอง

การนำการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไปใช้ในการสอนและฝึกอบรม

การนำการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไปใช้ประกอบการสอนและฝึกอบรมสามารถทำได้ใน 3 ลักษณะ

1. นำไปใช้เป็น สื่อเสริม (Supplementary)

การนำการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไปใช้ในลักษณะสื่อเสริม คือ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ควบคู่ไปกับการศึกษาเนื้อหาเดียวกันจากสื่อชนิดอื่นๆ เช่น จากเอกสารประกอบการสอน (ซีดี) จากหนังสือหรือตำราเรียน จากวีดิทัศน์ (Videotape) ฯลฯ ดังนั้นการนำ e-learning ไปใช้ในลักษณะสื่อเสริมนี้ จึงเป็นทางเลือกใหม่อีกทางหนึ่ง ที่ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาบทเรียนได้อีกทางหนึ่ง ซึ่งเป็นการเพิ่มประสบการณ์พิเศษเพิ่มเติมให้กับผู้เรียน

2. นำไปใช้เป็น สื่อเติม (Complementary)

การนำการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไปใช้ในลักษณะสื่อเติม คือ การนำ e-learning ไปใช้เพิ่มเติมจากวิธีการสอนในลักษณะอื่นๆ เช่น นอกจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนแล้ว ผู้สอนยังออกแบบเนื้อหาให้ผู้เรียนเข้าไปศึกษาเพิ่มเติมจาก e-learning ได้อีกด้วย

3. นำไปใช้เป็น สื่อหลัก (Comprehensive Replacement)

การนำการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไปใช้ในลักษณะสื่อหลัก คือ การนำ e-learning ไปใช้แทนที่การเรียนการสอนในห้องเรียน โดยผู้เรียนจะต้องศึกษาเนื้อหาทั้งหมดผ่านทางออนไลน์

เว็บไซต์การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ในประเทศไทย

1. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) โครงการ NOLP Thai2Learn (<http://www.thai2learn.com>)
2. PEP Academic Online (<http://www.pep.co.th>)
3. Z-Education (<http://zedu.zwizz.com/>)
4. Thailand I-tutor Net (<http://th.i-tutor.net/>)
5. Tutor2You (<http://www.tutor2you.com/>) by Loxley
6. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) โครงการ LearnOnline (<http://www.learn.in.th>)
7. Distributed Education Center (<http://www.dec.alt.ac.th/>) of AIT

- 8.Eotoday e-learning (<http://www.eotoday.com/e-learning/>)of GMM Grammy
- 9.Thailand Education Center (<http://www.thaued.com/>)
- 10.ThaiWBI (<http://www.thaiwbi.com/>)
- 11.Distance Learning Television Station of Klaikangwon (<http://www.dltv.th.org/>)
- 12.ChulaOnline (<http://www.chulaonline.com>)
- 13.ศูนย์การศึกษาต่อเนื่องแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (<http://cec.chula.ac.th/>)
- 14.มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (<http://www.ku.ac.th/ED/course>)
- 15.มหาวิทยาลัยรามคำแหง (<http://www.ru.ac.th>)

ประโยชน์ของการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

1.เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน โดยการใช้สื่อ Multimedia อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และคลังความรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสนับสนุนการเรียนการสอนของครูและนักเรียน

2.เกิดคลังความรู้ โดยคลังความรู้ที่ถูกสร้างและจัดเก็บบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนี้ สามารถแลกเปลี่ยนกันได้ และความรู้จากแหล่งนี้จะทันสมัยกว่าในเอกสารตำราทั่วไป เพราะสามารถปรับปรุง (Up date) ได้ตลอดเวลา

3.ส่งเสริมการเรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ สืบค้นวิชาความรู้ต่างๆได้ด้วยตนเอง โดยมี ครู/อาจารย์เป็นผู้ให้คำปรึกษา และชี้แนะแนวทาง

4.สร้างความเท่าเทียมกันทางการศึกษาระหว่างชนบทและเมือง ช่วยให้เด็กไทยในชนบทได้เรียนรู้เช่นเดียวกับเด็กในเมือง โดยเครือข่ายสารสนเทศจะเพิ่มและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้คนไทยทั้งในเมืองและชนบท

5.เกิดการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกัน เนื่องจากมีคลังความรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตบริการให้คนทั่วโลกสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

6.สอดคล้องและสนับสนุนนโยบายการปฏิรูปการศึกษา เนื่องจากการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ข้อพึงระวังในการใช้รูปแบบการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

1. การขาดความเข้าใจในการใช้ Multimedia

ครู/อาจารย์ควรจะได้รับ การฝึกอบรมก่อนการนำสื่อต่างๆ ไปใช้ในการเรียนการสอน โดยเฉพาะสื่อ Multimedia ที่ต้องใช้ร่วมกับอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และบางครั้งการใช้สื่อการเรียนการสอนที่มากเกินไป อาจจะเป็นการบั่นทอนทักษะในการสร้างจินตนาการของผู้เรียน ทำให้ความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนลดลงได้

2. การมองข้ามการพัฒนาภาวะทางอารมณ์ (Emotion Quotient: EQ)

การเรียนการสอนบางรูปแบบในการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จะเป็นการศึกษาด้วยตนเอง โดยไม่ต้องอาศัยชั้นเรียนปกติ ทำให้ไม่มีเพื่อนร่วมชั้นเรียน จึงทำให้ผู้เรียนขาดการเรียนรู้ในเรื่องของการอยู่ร่วมกันในสังคม เช่น การมีมนุษยสัมพันธ์ การปรึกษาหารือ ความสามัคคี และการทำงานร่วมกันเป็นทีม เป็นต้น ซึ่งหากมองข้ามสิ่งเหล่านี้ไป ก็จะทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านภาวะทางอารมณ์ (EQ) ลดลงได้

3. การละเลยด้านคุณธรรมและจริยธรรม

ผู้เรียนที่เรียนรู้ผ่านกระบวนการเรียนที่ทันสมัย ซึ่งมีการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) สามารถเรียนรู้ และสืบค้นข้อมูลที่ต้องการได้ทุกแนวทาง จึงอาจจะละเลยเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมไป ดังนั้นการเรียนการสอนทุกชนิด จึงควรควบคู่ไปกับการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมพร้อมๆ กันไปด้วย

4. การให้ความสำคัญแก่สื่อมากกว่าครู/อาจารย์

เนื่องจากการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีการใช้สื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ ดังนั้นผู้เรียนบางคนจึงอาจมองข้ามบทบาทและความสำคัญของครู/อาจารย์ ดังนั้นจึงต้องระมัดระวังอย่าให้บทบาทของสื่อ มาบั่นทอนบทบาทของครู/อาจารย์ลง โดยพยายามกำหนดบทบาทของครู/อาจารย์ให้เป็นผู้จัดการการเรียนรู้ เป็นผู้อำนวยความสะดวก และเป็นศูนย์กลางของการมีมนุษยสัมพันธ์

5. การเสียดุลการค้าระหว่างประเทศ

โดยมากแล้วอุปกรณ์ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) และสื่อ Multimedia ที่เราใช้กันอยู่ในประเทศไทยขณะนี้ นั้นมักเป็นสินค้าที่ต้องสั่งซื้อมาจากต่างประเทศ จึงอาจจะส่งผลต่อการขาดดุลการค้าระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นได้ ดังนั้นจึงควรใช้อุปกรณ์ต่างให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด รวมทั้งบุคลากรในประเทศต้องช่วยกันพัฒนา

อุปกรณ์ และ Software ต่างๆ ขึ้นมาใช้ทดแทนการสั่งซื้อมาจากต่างประเทศ จึงจะสามารถลดปัญหาการขาดดุลการค้าระหว่างประเทศลงได้

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning)

- 1.นโยบายด้านการศึกษาของชาติ
- 2.วิสัยทัศน์ของผู้บริหารการศึกษาทุกระดับ
- 3.ความรู้ความสามารถด้าน IT ของครู/อาจารย์
- 4.ความพร้อมด้านฮาร์ดแวร์ และเครือข่ายคอมพิวเตอร์
- 5.ความพร้อมด้านซอฟต์แวร์
- 6.ความพร้อมของ Multimedia ที่มีคุณภาพ
- 7.การสนับสนุนด้านงบประมาณอย่างต่อเนื่อง

2.แนวคิดและทฤษฎีการเผยแพร่นวัตกรรม

การสื่อสารนวัตกรรม (ชนวนดี บุญลือ, 2528:8-9) คือ การสื่อสารประเภทหนึ่งที่มีความคิดใหม่ สิ่งใหม่ หรือวิธีปฏิบัติใหม่ ถูกเผยแพร่หรือถูกถ่ายทอด จากที่หนึ่งไปยังสมาชิกในสังคม

การเผยแพร่ นวัตกรรมนี้ มีจุดมุ่งหมายประการสำคัญนอกเหนือจากการถ่ายทอดเผยแพร่ความรู้ คือ มุ่งเน้นที่จะชักจูงใจให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หรือกระตุ้นให้เกิดการกระทำ อันสืบเนื่องมาจากการเปิดรับข่าวสาร ด้วยการใช้อย่างทุกรูปแบบ ทุกช่องทาง ที่จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายได้

ในการเผยแพร่ นวัตกรรมทุกชนิดนั้น จำเป็นต้องมีองค์ประกอบ 4 ประการ คือ

- 1) นวัตกรรม
- 2) ช่องทางการสื่อสาร
- 3) ช่วงระยะเวลาหนึ่ง
- 4) สมาชิกในระบบสังคม

(Rogers and Shoemaker, 1971: 18-19) ซึ่งองค์ประกอบแต่ละส่วนนั้น มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1)นวัตกรรม

โรเจอร์ส (1971:18-19) ได้ให้ความหมายของ *นวัตกรรม* ไว้ว่า นวัตกรรม หมายถึงความคิด (Idea) การปฏิบัติ (Practise) หรือวัตถุสิ่งของ (Object) ใหม่ๆ ซึ่งวัดได้จากตัวผู้รับนวัตกรรม นวัตกรรมบางอย่าง อาจจะเป็นของเก่า หรือแนวคิดเก่าสำหรับสังคมหนึ่ง แต่อาจเป็นของใหม่สำหรับคนในอีกสังคมหนึ่ง หรืออาจหมายถึงสิ่งที่เกิดขึ้นแล้ว แต่ยังมีได้นำมาเผยแพร่

บาร์เน็ตต์ (Barnett, 1963:7) ได้ให้ความหมายของ *นวัตกรรม* ว่า หมายถึง แนวความคิดต่างๆ แบบแผน พฤติกรรม หรือสิ่งของใหม่ที่แตกต่างไปจากที่มีอยู่เดิม คำว่าของใหม่ในที่นี้ครอบคลุมไปถึงเรื่องราวต่างๆ ได้อย่างกว้างขวาง ทั้งสิ่งที่มองเห็น สามารถสัมผัสได้ด้วยประสาททั้งห้า ทั้งที่เป็นแบบแผน พฤติกรรม ความประพฤติตามระบบสังคม ประเพณี และวัฒนธรรมต่างๆ ตลอดจนสิ่งประดิษฐ์ วิทยาการ และสิ่งที่มองไม่เห็นเป็นวัตถุ

การเผยแพร่ นวัตกรรม (Rogers and Shoemaker, 1971:18-19) เป็นการสื่อสารประเภทหนึ่ง ที่ความคิดใหม่ หรือวิธีปฏิบัติใหม่ถูกเผยแพร่ไปยังสมาชิกในระบบสังคม โดยที่ความใหม่ของนวัตกรรม อาจไม่ใช่ความคิด การกระทำหรือสิ่งของใหม่จริงๆ บุคคลอาจจะเคยได้ยินเกี่ยวกับนวัตกรรมมาก่อน หรืออาจมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นมาชั่วระยะเวลาหนึ่งแล้วก็ได้ แต่ยังไม่ได้พัฒนาทัศนคติที่จะชอบ หรือไม่ชอบนวัตกรรมนั้น หรือยังไม่เคยยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรมนั้น จึงกล่าวได้ว่า ถ้าบุคคลเห็นว่าอะไร เป็นสิ่งใหม่สำหรับตน สิ่งนั้นก็เป็ นนวัตกรรม ไม่ว่าสิ่งนั้นจะเป็นของใหม่ตั้งแต่แรกพบหรือไม่ก็ตาม

ทั้งนี้ การที่ นวัตกรรม จะได้รับการยอมรับหรือไม่ และมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ ลักษณะของนวัตกรรมด้วย จึงจำเป็นที่จะต้องเข้าใจถึง *ลักษณะสำคัญของนวัตกรรม 5 ประการ* ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับของสมาชิกในสังคม ดังต่อไปนี้ (Rogers and Shoemaker, 1971:22-23)

1. ความได้เปรียบเชิงเทียบ (Relative Advantage)

ความได้เปรียบเชิงเทียบ หมายถึง การที่ผู้รับนวัตกรรมคิดว่า นวัตกรรมดีกว่า มีประโยชน์มากกว่า ความคิดเก่าหรือวิธีปฏิบัติเก่าที่ นวัตกรรมถูกนำมาใช้แทน การวัดว่าอะไรดีกว่าหรือมีประโยชน์มากกว่า อาจทำได้หลายทาง เช่น อาจวัดในแง่เศรษฐกิจ คือทำกำไรให้ได้มากกว่า หรืออาจจะวัดในแง่อื่น อย่างเช่น ความเชื่อของสังคม ความสะดวก และความพอใจต่างๆ อย่างไรก็ตามความได้เปรียบหรือผลประโยชน์ ในลักษณะของรูปธรรมไม่ใช่สิ่งสำคัญที่สุด เพราะสิ่งที่สำคัญกว่าก็คือ การที่บุคคลเห็นหรือรู้สึก ว่า นวัตกรรมนั้นเป็นสิ่งที่มีความ มีประโยชน์ต่อเขา ยิ่งบุคคลรู้สึก ว่า นวัตกรรมมีคุณค่า มีประโยชน์มากเพียงไร โอกาสที่ นวัตกรรมนั้น จะถูกยอมรับ ก็มีมากขึ้นเพียงนั้น

2. ความเข้ากันได้หรือไปด้วยกันได้ (Compatibility)

ความเข้ากันได้หรือไปด้วยกันได้ หมายถึง การที่ผู้ยอมรับนวัตกรรมรู้สึก หรือคิดว่า นวัตกรรมนั้น *ไปด้วยกันได้* หรือเข้ากันได้กับค่านิยม ความเป็นอยู่ วิถีชีวิต ประสบการณ์ในอดีต และความต้องการของผู้รับ สำหรับความคิดใหม่ วิธีปฏิบัติใหม่ หรือสิ่งใหม่ที่เข้ากับค่านิยมหรือบรรทัดฐานของสังคมในปัจจุบัน ไม่ได้

จะไม่ถูกยอมรับในระยะเวลาที่รวดเร็ว เหมือนนวัตกรรมที่เข้ากันได้กับค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคม ปกติการยอมรับนวัตกรรมที่เข้ากันไม่ได้กับค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคมนั้น จะต้องมีการยอมรับระบบค่านิยมใหม่เสียก่อน จึงจะมีการยอมรับนวัตกรรม

3. ความยุ่งยากซับซ้อน (Complexity)

ความยุ่งยากซับซ้อน หมายถึง การที่ผู้รับนวัตกรรมรู้สึกหรือคิดว่า นวัตกรรมนั้นยากแก่การเข้าใจ และยากแก่การนำไปใช้ นวัตกรรมบางอย่างเป็นเรื่องที่สามารถเข้าใจกันได้ทันที บางอย่างก็ยุ่งยากสลับซับซ้อน ยากแก่การเข้าใจและต้องใช้เวลาานาน จึงจะยอมรับนวัตกรรมนั้น ดังนั้นนวัตกรรมที่อาศัยความเข้าใจเพียงเล็กน้อย เพื่อที่จะสามารถใช้มันได้ จะถูกยอมรับนำไปปฏิบัติได้รวดเร็วกว่านวัตกรรมที่ยากแก่การเข้าใจ

4. ความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้ (Triability)

ความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้ หมายถึง การที่ผู้รับนวัตกรรมสามารถนำนวัตกรรมไปทดลองใช้ในปริมาณน้อยได้ เพื่อดูว่ามีผลดีหรือผลเสียแค่ไหน นวัตกรรมที่สามารถแบ่งเป็นส่วนย่อยๆ เพื่อนำไปทดลองได้ จะได้รับการยอมรับเร็วกว่านวัตกรรมที่ไม่สามารถแบ่งเป็นส่วนย่อยๆเพื่อนำไปทดลองได้ ทั้งนี้เพราะความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้ เป็นการช่วยลดความเสี่ยงเกี่ยวกับนวัตกรรม

5. ความสามารถในการสังเกตผลได้ (Observability)

ความสามารถในการสังเกตผล หมายถึง การที่ผลของนวัตกรรมสามารถมองเห็นได้ นวัตกรรมใดที่มองเห็นผลได้ง่ายและชัดเจน ก็จะได้รับยอมรับเร็วกว่านวัตกรรมที่สังเกตผลได้ยาก

2) ช่องทางการสื่อสาร

การสื่อสารเพื่อการเผยแพร่ นวัตกรรม เป็นกระบวนการเผยแพร่ที่สารถูกส่งผ่านจากแหล่งสารไปยังผู้รับสารผ่านช่องทางการสื่อสาร โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะเปลี่ยนแปลงความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมบางอย่างของผู้รับสาร

ช่องทางการสื่อสาร หรือสื่อ ก็คือ สิ่งที่ขนส่งสาร หรือยานพาหนะของสาร เป็นเครื่องมือหรือวิธีการที่สารไหลจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสารนั่นเอง (เกศินี จุฑาวิจิตร, 2540 อ้างถึงใน จัทรธนา แสงอร่าม, 2542:57)

การเลือกช่องทางการสื่อสารหรือสื่อมาใช้ในการเผยแพร่ข่าวสาร มีเกณฑ์ที่ผู้ส่งสารสามารถใช้ในการเลือก ดังนี้ (ปรมะ สตะเวทิน, 2540: 72-73)

1. มีสื่ออะไรให้เลือกใช้ได้บ้าง

2. มีเงินมากน้อยแค่ไหนในการใช้สื่อ นั้น ผู้ส่งสารจะถูกจำกัดการเลือกโดยงบประมาณ เพราะสื่อแต่ละชนิดย่อมมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานแตกต่างกันไป เช่น โฆษณาทางโทรทัศน์ย่อมแพงกว่า โฆษณาทางวิทยุ โฆษณาทางหนังสือพิมพ์รายวันฉบับที่มีจำนวนจำหน่ายมากกว่า โฆษณาในหนังสือพิมพ์ที่มีจำนวนจำหน่ายน้อย เป็นต้น

3. ความนิยมของผู้รับสาร ผู้ส่งสารบางคนอาจมีความผูกพัน หรือความนิยมที่จะใช้สื่อชนิดใดชนิดหนึ่ง โดยเฉพาะ เช่น เลือกใช้ทีวีช่องหนึ่งมากกว่าช่องอื่น เพราะพอใจในเจ้าหน้าที่ พิธีกร หรือรายการของช่องนั้น

4. สื่อใดเข้าถึงประชาชนมากที่สุด โดยเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด ในการสื่อสารโดยอาศัยสื่อมวลชน เพื่อให้สามารถไปถึงคนจำนวนมากนั้น ผู้ส่งสารควรคำนึงถึงสมรรถนะในการเข้าถึงคนจำนวนมาก โดยเสียค่าใช้จ่ายต่อหัวน้อยที่สุดเป็นเกณฑ์ด้วย

5. สื่อใดมีอิทธิพลมากที่สุด เกณฑ์อีกอันหนึ่งก็คือ การพิจารณาอิทธิพลของสื่อแต่ละชนิดว่าสื่อใดมีอิทธิพลมากกว่ากัน และสื่อใดมีอิทธิพลมากที่สุด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ สถานที่ และผู้รับสาร

6. สื่อใดเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสารมากที่สุด ผู้ส่งสารอาจมีวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ให้ความรู้ ให้ข่าวสาร ให้ความบันเทิง หรือชักจูงใจ ผู้ส่งสารก็ต้องพิจารณาว่าสื่อใดจะเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของตนมากที่สุด

7. สื่อใดเหมาะสมกับเนื้อหาของสารมากที่สุด เนื้อหาของสารก็มีส่วนที่ผู้ส่งสารสามารถใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกใช้สื่อของตนได้ เนื้อหาสาระของสารประเภทหนึ่งอาจต้องการใช้สื่อประเภทหนึ่งในขณะที่เนื้อหาสาระของสารอีกประเภทหนึ่งสามารถใช้สื่อประเภทอื่นได้

3) ช่วงระยะเวลาหนึ่ง

ช่วงระยะเวลาหนึ่ง เป็นองค์ประกอบที่สำคัญขององค์ประกอบหนึ่ง ที่ใช้ประกอบการพิจารณากระบวนการเผยแพร่ นวัตกรรม ในแง่ต่อไปนี

3.1 กระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรม (*Innovation-Decision Process*)

เป็นกระบวนการ หรือการกระทำที่ไม่ได้เกิดขึ้นทันทีทันใด หากเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นติดต่อกัน ในช่วงระยะเวลานานพอสมควร การตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรมต้องผ่านขั้นต่างๆตั้งแต่ขั้นแรกที่รับรู้เรื่องเกี่ยวกับ นวัตกรรม ไปถึงขั้นตัดสินใจยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรม และขั้นยืนยันการตัดสินใจที่ทำไปแล้ว ซึ่งกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรมนี้ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนด้วยกัน คือ (*Rogers, 1983:161-185*)

3.1.1 ขั้นความรู้ (*Knowledge Stage*)

เป็นขั้นที่บุคคลรู้ว่ามึนวัตกรรมอยู่ และแสวงหาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่ของนวัตกรรมว่ามีวิธีใช้และหลักการทำงานเป็นอย่างไร

3.1.2 ขั้นโน้มน้าวใจ (*Persuasion Stage*)

เป็นขั้นที่บุคคลสร้างทัศนคติที่ชอบ หรือไม่ชอบนวัตกรรม โดยที่บุคคลจะแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนวัตกรรม และตีความข้อมูลที่ได้อัมาร่วมกับสภาพการณ์ส่วนตัวของเขาว่า การที่เขาจะรับนวัตกรรมนั้นมาใช้ จะก่อให้เกิดผลดีหรือผลเสียอย่างไร ทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพราะบุคคลจะรับรู้ว่าการทุกอย่างมีลักษณะของการเสี่ยงรวมอยู่ด้วย เขาจึงต้องการแรงเสริมจากการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลในการสร้างทัศนคติที่ชอบ หรือไม่ชอบนวัตกรรมนั้น ประกอบกับการพิจารณาถึงลักษณะของนวัตกรรม 5 ประการ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วอีกทางหนึ่งด้วย

3.1.3 ขั้นตัดสินใจ (*Decision Stage*)

เป็นขั้นที่บุคคลได้ผ่านการทำกิจกรรมต่างๆมาจนถึงการที่จะต้องตัดสินใจเลือกว่าจะยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรม โดยที่บุคคลอาจจะทดลองใช้นวัตกรรมในสถานการณ์ของตนเอง หรือทดลองนวัตกรรมทางอ้อม ซึ่งเป็นการทดลองผ่านบุคคลอื่น อันได้แก่ เพื่อนที่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับนวัตกรรมมาก่อน เพื่อคว่านวัตกรรมนั้นมีประโยชน์พอที่จะยอมรับหรือไม่

สำหรับการปฏิเสธนวัตกรรมในขั้นตัดสินใจนั้นมี 2 แบบด้วยกันคือ

- Passive Rejection หมายถึง ไม่เคยพิจารณาที่จะใช้นวัตกรรมนั้นเลย
- Active Rejection หมายถึง การพิจารณายอมรับนวัตกรรมแล้ว แต่มาตัดสินใจไม่ยอมรับนวัตกรรมนั้นในภายหลัง

สำหรับการตัดสินใจเลิกใช้ หรือเลิกยอมรับนวัตกรรมที่ได้มีการตัดสินใจยอมรับไปแล้วในตอนต้นนั้น เนื่องจาก

- ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จะมีนวัตกรรมใหม่ๆ เข้ามาแทนที่ของเก่า ซึ่งก็เคยเป็นนวัตกรรมมาก่อนในช่วงระยะเวลาหนึ่งเสมอ ผู้ที่คิดว่านวัตกรรมใหม่ดีกว่า ก็จะเปลี่ยนนวัตกรรมจากเก่าไปใหม่
- ความไม่พอใจกับคุณสมบัติ ประโยชน์หรือผลของนวัตกรรม เช่น นวัตกรรมนั้นอาจจะไม่เหมาะสมกับผู้ใช้ ไม่เหมาะสมกับฐานะทางเศรษฐกิจ มีผลข้างเคียงเป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรืออาจเกิดจากการใช้นวัตกรรมอย่างผิดๆ เหล่านี้เป็นต้น อันเป็นสาเหตุนำไปสู่การเลิกยอมรับนวัตกรรม

3.1.4 ขั้นการนำไปใช้ (Implementation Stage)

เป็นขั้นที่บุคคลนำนวัตกรรมไปใช้ ซึ่งในขั้นนี้บุคคลมีความต้องการรู้ว่าจะได้รับนวัตกรรมจากที่ไหน จะใช้อย่างไร มีปัญหาในการดำเนินการใดที่จะเกิดขึ้น และมีวิธีแก้ปัญหาเหล่านั้นได้อย่างไร ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการใช้นวัตกรรม จึงมีความสำคัญที่จะช่วยผู้ที่เริ่มนำนวัตกรรมนั้นไปใช้ลงมือปฏิบัติ

3.1.5 ขั้นตอนการยืนยัน (Confirmation Stage)

เป็นขั้นตอนที่บุคคลจะแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรมที่ได้กระทำไปแล้ว ซึ่งถ้าหากข้อมูลข่าวสารที่ได้รับมาใหม่ขัดแย้งกับข้อมูลข่าวสารที่นำไปสู่การตัดสินใจครั้งก่อน บุคคลนั้นก็อาจจะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจเป็นไปในทางตรงกันข้ามได้

ดังนั้น การให้ข่าวสารความรู้ที่สนับสนุนการตัดสินใจยอมรับนวัตกรรมของบุคคลอย่างต่อเนื่อง จึงมีความจำเป็น เพราะถ้าไม่มีการดำเนินการติดตามผลต่อ ก็ไม่มีหลักประกันว่าจะเกิดการเลิกยอมรับนวัตกรรมนั้นเมื่อใด เพราะในระบบสังคมของกลุ่มเป้าหมายย่อมมีข่าวสารที่เป็นปฏิปักษ์ต่อนวัตกรรมอยู่ ซึ่งอาจจะเข้ามามีอิทธิพลต่อผู้รับนวัตกรรมเมื่อใดก็ได้

3.2 ภาวะนวัตกรรมและประเภทของผู้รับนวัตกรรม (Innovativeness and Adopter Categories)

ภาวะนวัตกรรม หมายถึง ความเร็วหรือช้าเชิงเปรียบเทียบที่บุคคลยอมรับนวัตกรรม เมื่อเทียบกับสมาชิกคนอื่นๆภายในระบบสังคม ซึ่งการยอมรับนวัตกรรมโดยสมบูรณ์ ต้องเป็นการยอมรับด้วยจิตใจ และด้วยการกระทำ คือการนำนวัตกรรมไปใช้อย่างสม่ำเสมอ สำหรับ *ประเภทของบุคคลที่ยอมรับนวัตกรรมสามารถแบ่งตามระดับความรวดเร็วในการยอมรับได้ 5 ประเภท ดังนี้ (Rogers, 1983: 197-203)*

3.2.1 กลุ่มผู้ริเริ่ม (Innovators)

กลุ่มผู้ริเริ่ม เป็นผู้ที่ยอมรับนวัตกรรมก่อนคนอื่น มีทัศนคติที่ดีต่อนวัตกรรม ตัดสินใจเร็ว ชอบเสี่ยงภัย มีความกล้าที่จะเสี่ยงอันตราย เสี่ยงลงทุน หรือเสี่ยงทดลอง ด้วยความที่ชอบทดลองของแปลกใหม่ และเต็มใจที่จะรับผลที่เกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อันเนื่องมาจากความล้มเหลวของนวัตกรรมที่พวกเขาปรับมาใช้ กลุ่มนี้มักจะเป็นผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจดี มีการศึกษาสูง

3.2.2 กลุ่มรับเร็วส่วนแรก (Early Adopters)

กลุ่มรับเร็วส่วนแรก คือ ผู้นำความคิดเห็นในระบบสังคมที่น่าเชื่อถือยกย่อง ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเปลี่ยนแปลง มีเหตุผล บุคคลอื่นๆที่จะยอมรับนวัตกรรมมักจะมาขอความคิดเห็น จึงทำหน้าที่เสมือนเป็นผู้ตรวจสอบนวัตกรรมให้บุคคลอื่นๆว่าควรจะยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรมนั้น

3.2.3 กลุ่มรับเร็วส่วนมาก (Early Majority)

กลุ่มรับเร็วส่วนมาก ได้แก่ ผู้ที่ยอมรับนวัตกรรมหลังจากที่พิจารณาอย่างรอบคอบแล้ว คนกลุ่มนี้มักจะยอมรับบรรทัดฐานของสังคมว่ามีความสำคัญมาก และให้ความเชื่อถือต่อข่าวสารมาก ดังนั้นถ้ามีผู้ยอมรับกันหลายๆเขาก็จะปฏิบัติตามด้วย

3.2.4 กลุ่มรับช้าส่วนมาก (Late Majority)

กลุ่มรับช้าส่วนมาก คือ ผู้ที่ยอมรับนวัตกรรมเพราะความจำเป็นทางเศรษฐกิจหรือแรงกดดันทางสังคม คนกลุ่มนี้มักเป็นผู้ที่มีความระแวง ช่างสงสัย ลังเลใจ จึงต้องแน่ใจเสียก่อนว่านวัตกรรมนั้นๆไม่มีความเสี่ยงอันตรายใดๆแล้วจึงยอมรับ

3.2.5 กลุ่มล่าหลัง (Laggards)

กลุ่มล่าหลัง เป็นพวกที่ยอมรับนวัตกรรมช้าที่สุดในสังคม มักจะเป็นผู้ที่ยึดติดอยู่กับอดีต ยึดมั่นอยู่กับความคิดเก่าๆของตน และยึดถือประเพณีเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตอย่างเหนียวแน่น ไม่สนใจโลกภายนอก ไม่ค่อยจะยอมรับการเปลี่ยนแปลงอะไรง่ายๆ การตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งใดๆ ก็จะทำไปโดยอาศัยพื้นฐานของสิ่งที่เคยตัดสินใจมาแล้ว หรือเคยทำมาแล้วโดยบรรพบุรุษรุ่นก่อนๆ การตัดสินใจรับนวัตกรรมของพวกล่าหลัง จึงเป็นไปอย่างเชื่องช้ามาก มากจนนวัตกรรมที่ถูกยอมรับอาจกลายเป็นความล้าสมัยไปแล้ว

3.3 อัตราการยอมรับนวัตกรรมในระบบสังคม

อัตราการยอมรับนวัตกรรมในระบบสังคม หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลากับการยอมรับนวัตกรรมของสมาชิกในสังคม อัตราการยอมรับนวัตกรรมนี้วัดจากจำนวนสมาชิกในระบบสังคมที่ยอมรับนวัตกรรมนั้นในช่วงเวลาหนึ่ง เป็นการวัดความสำเร็จของนวัตกรรมใดนวัตกรรมหนึ่ง มากกว่าที่จะพิจารณาคุณสมบัติของบุคคลที่ยอมรับ นอกจากนี้คุณสมบัติของนวัตกรรมใดที่เหนือกว่านวัตกรรมอื่น ก็มีแนวโน้มที่จะได้รับการยอมรับจากสมาชิกในสังคมได้รวดเร็วกว่า ยิ่งไปกว่านั้นอัตราการยอมรับในนวัตกรรมอย่างเดียวกันก็จะแตกต่างกันไปตามระบบสังคมแต่ละระบบด้วย (Rogers, 1983:206)

4) สมาชิกในระบบสังคม

สมาชิกในระบบสังคม หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ไม่เป็นทางการ สมาชิกในองค์กรหรือในระบบสังคมย่อย ซึ่งสมาชิกจะรวมตัวกันเพื่อแสวงหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมมือกัน หรือเพื่อกระทำการใดที่มีเป้าหมายร่วมกัน ระบบสังคมในการศึกษาเกี่ยวกับการเผยแพร่ นวัตกรรม อาจหมายถึง กลุ่มองค์กรธุรกิจ ในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มนักศึกษา เป็นต้น (Rogers, 1983:23-24) ดังนั้น นวัตกรรมที่เผยแพร่เข้ามาสู่สังคม อาจจะมีการยอมรับหรือปฏิเสธโดยสมาชิกแต่ละคนในสังคมหรือระบบสังคมก็ได้ ซึ่งการตัดสินใจ เกี่ยวกับนวัตกรรม (Type of Innovation – Decisions) สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประการดังนี้

(Rogers, 1983:28-30)

การตัดสินใจระดับบุคคล (*Optional Innovation – Decisions*)

- การตัดสินใจระดับบุคคล คือ การที่แต่ละบุคคลตัดสินใจด้วยตนเองได้โดยอิสระว่าจะยอมรับนวัตกรรมนั้นหรือไม่ ซึ่งผลของการตัดสินใจจะกระทบต่อตัวบุคคลนั้นๆเอง ไม่ส่งผลถึงบุคคลอื่นๆในสังคม

- การตัดสินใจร่วมกัน โดยกลุ่มหรือโดยส่วนรวม (*Collective Innovation – Decisions*)

การตัดสินใจร่วมกัน โดยกลุ่มหรือโดยส่วนรวม เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรมที่สมาชิกทุกคนของระบบสังคมมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ คล้ายกับการแสดงประชามติต่อนวัตกรรม วิธีการตัดสินใจ คือ การใช้เสียงข้างมาก เมื่อมีการตัดสินใจแล้ว สมาชิกทุกคนในระบบสังคมจะต้องทำตามการตัดสินใจนั้น การตัดสินใจประเภทนี้จึงส่งผลกระทบต่อถึงทุกคนในสังคม

- การตัดสินใจโดยผู้มีอำนาจ (*Authority Innovation – Decisions*)

การตัดสินใจโดยผู้มีอำนาจ คือ การตัดสินใจโดยคนเดียว หรือกลุ่มบุคคลกลุ่มเดียวที่อยู่ในตำแหน่งหรือฐานะสูงกว่า ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจในการนำนวัตกรรมมาใช้ อันเป็นการตัดสินใจที่ไม่เกี่ยวกับทัศนคติส่วนตัวของผู้ตัดสินใจที่มีต่อนวัตกรรมนั้น เมื่อมีการตัดสินใจแล้ว สมาชิกแต่ละคนของระบบสังคมก็จะถูกบังคับให้ยอมรับการตัดสินใจนั้น

หลังจากที่ผ่านการตัดสินใจรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งใน 3 ประเภทข้างต้นแล้ว แต่ละคนอาจจะทำการตัดสินใจยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรมอีกครั้งหนึ่งก็ได้ การใช้การตัดสินใจมากกว่าหนึ่งรูปแบบนี้เรียกว่า (*Contingent Innovation – Decisions*)

สำหรับการนำแนวความคิดเรื่องการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ซึ่งเป็นการเรียนรูปแบบใหม่มาเผยแพร่และใช้ในการพัฒนารูปแบบการศึกษาในประเทศไทยนั้น ก็นับว่าเป็นนวัตกรรมใหม่ด้วยเช่นกัน ซึ่งการนำแนวความคิดใหม่เข้ามาเผยแพร่สู่สังคมนั้น จำเป็นต้องอาศัยแนวคิดและทฤษฎีการสื่อสารนวัตกรรม เพื่อนำข่าวสารต่างๆเกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไปเผยแพร่สู่ประชาชน เพื่อก่อให้เกิดความรู้ทัศนคติที่ดี จนกระทั่งนำไปสู่การยอมรับและปฏิบัติในที่สุด

3.แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของผู้รับสาร

โดยปกติแล้วผู้รับสารแต่ละคนจะมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป โดยเฉพาะลักษณะทางประชากร (Demographic Characteristics) อันได้แก่ อายุ เพศ การศึกษา สถานะทางสังคม เศรษฐกิจ และศาสนา (ปรมะ สตะเวทิน , 2528 : น.112)

1.อายุ (Age) เป็นลักษณะประชากรหนึ่ง ที่ใช้ในการวิเคราะห์ผู้รับสาร โดยอายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนมีความคิดแตกต่างกัน โดยทั่วไปแล้วคนที่มีอายุน้อยมักจะมีความคิดแบบเสรีนิยม ยึดถืออุดมการณ์ ใจร้อนมากกว่าคนที่อายุมาก ที่มักจะมีความคิดแบบอนุรักษนิยม ยึดถือการปฏิบัติ มีความระมัดระวัง และมองโลกในแง่ร้ายมากกว่าคนที่อายุน้อย ซึ่งลักษณะเหล่านี้มีสาเหตุมาจากประสบการณ์ชีวิตผ่านยุคเช็ญต่างๆ ตลอดจนมีความผูกพันที่ยาวนาน และมีผลประโยชน์ในสังคมมากกว่าคนที่อายุน้อย คนที่มีอายุมากกว่ามีทรัพย์สินมากกว่าคนที่อายุน้อย ดังนั้นลักษณะการใช้สื่อจึงแตกต่างกันไป คนอายุน้อยมักจะใช้สื่อเพื่อความบันเทิง ในขณะที่คนที่อายุมากมักจะใช้สื่อมวลชนเพื่อแสวงหาข่าวสารมากกว่าความบันเทิง

2.เพศ (Sex) จากการวิจัยทางจิตวิทยา แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงกับผู้ชายมีความแตกต่างกันอย่างมาก ทั้งในเรื่องความคิด ค่านิยม และทัศนคติ ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมและสังคมกำหนดบทบาทและกิจกรรมของคนทั้งสองเพศไว้แตกต่างกัน ผู้หญิงจึงมักจะเป็นเพศที่มีจิตใจอ่อนไหว เจ้าอารมณ์ โอนอ่อนผ่อนตาม เป็นแม่บ้านแม่เรือน และถูกชักจูงใจได้ง่ายกว่าผู้ชาย ดังนั้นผู้หญิงจึงมีระดับการเปิดรับสื่อมวลชนประเภทโทรทัศน์และวิทยุมากกว่าผู้ชาย ในขณะที่ผู้ชายมักจะนิยมอ่านหนังสือพิมพ์มากกว่าผู้หญิง

3.การศึกษา (Education) การศึกษาหรือความรู้เป็นลักษณะประชากรหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้รับสาร ดังนั้นคนที่ได้รับการศึกษาในระดับที่ต่างกัน ย่อมจะมีความรู้สึนึกคิด อุดมการณ์ และความต้องการที่แตกต่างกันไป คนที่มีการศึกษาสูงหรือมีความรู้ดีจะได้เปรียบในการที่จะเป็นผู้รับสารที่ดี เพราะมีความรู้กว้างขวาง มีความเข้าใจมากกว่า ไม่เชื่ออะไรง่ายๆ โดยทั่วไปคนที่มีการศึกษาสูงจะใช้สื่อมวลชนมากกว่า คนที่มีการศึกษาต่ำ และคนที่มีการศึกษาสูงมักจะใช้สื่อประเภทสิ่งพิมพ์มากกว่าสื่อชนิดอื่น

4.สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ (Socio-economic Status) สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ หมายถึง อาชีพ รายได้ เชื้อชาติ และชาติพันธุ์ ตลอดจนภูมิหลังของครอบครัว จากการวิจัยพบว่า สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้รับสาร มีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อปฏิกิริยาของผู้รับสารที่มีต่อผู้ส่งสาร และสาร ทั้งนี้เพราะ

คนที่มีความเชื่อทางสังคมและเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน จะมีวัฒนธรรม ประสบการณ์ ทักษะคิด ค่านิยม และเป้าหมายที่แตกต่างกัน

5.ศาสนา (Religion) การนับถือศาสนาเป็นลักษณะอีกประการหนึ่งของผู้รับสารที่มีอิทธิพลต่อผู้รับสาร ทั้งในด้านทักษะคิด ค่านิยม และระดับของคน คนที่นับถือศาสนาต่างกันจะมีความคิด ความเชื่อ และค่านิยม ที่แตกต่างกันไป

4.แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร

ในการเลือกกระทำกิจกรรมต่างๆของมนุษย์นั้น ปัจจัยที่สำคัญที่จะใช้ประกอบการตัดสินใจ ก็คือ “ **ข่าวสาร** ” ความต้องการข่าวสารจะเพิ่มมากขึ้น เมื่อบุคคลนั้นต้องการข้อมูลหรือไม่แน่ใจ ในเรื่องใด เรื่องหนึ่ง ซึ่งแต่ละบุคคลจะเลือกรับรู้ข่าวสารเพียงบางส่วนที่คิดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อตนเอง เท่านั้น โดยการเลือกรับรู้ข่าวสารจากสื่อต่างๆของบุคคลขึ้นอยู่กับองค์ประกอบพื้นฐานของผู้รับสาร ในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

1.องค์ประกอบด้านจิตใจ เช่น กระบวนการเลือกรับข่าวสาร การเลือกรับรู้ตามทักษะคิด และประสบการณ์ของตน

2.องค์ประกอบทางด้านสังคมและสภาพแวดล้อม เช่น ครอบครัว สถาบันทางการศึกษา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และลักษณะทางประชากร (เพศ อายุ ภูมิฐานะ การศึกษา สถานภาพทางสังคม)

แม็คคอมบัส และเบ็คเคอร์ ,1979 (อ้างถึงใน กฤติกา มาโนช, 2540:19-20) ได้ให้ความเห็นว่าบุคคล เปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน เพื่อตอบสนองความต้องการ 6 ประการ คือ

1.เพื่อต้องการรู้เหตุการณ์ (Surveillance) โดยติดตามความเคลื่อนไหวและสังเกตการณ์สิ่งต่างๆ รอบตัวจากสื่อมวลชน เพื่อจะได้รู้ทันเหตุการณ์ ทันสมัย และรู้ว่าอะไรเป็นสิ่งที่สำคัญที่ควรจะเรียนรู้

2.เพื่อต้องการช่วยตัดสินใจ (Decision) โดยเฉพาะการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ ชีวิตประจำวัน การเปิดรับข่าวสารทำให้บุคคลสามารถกำหนดความเห็นของตนต่อสภาวะ หรือเหตุการณ์ต่างๆรอบตัวได้

3.เพื่อการพูดคุยสนทนา (Discussion) การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทำให้บุคคลมีข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการพูดคุยกับผู้อื่นได้

4.เพื่อความต้องการมีส่วนร่วม (Participation) เพื่อรับรู้และมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ความเป็นไปต่างๆรอบตัวที่เกิดขึ้นในสังคม

5.เพื่อเสริมความคิดเห็น (Reinforcement) ช่วยเสริมความคิดเห็นให้มั่นคงยิ่งขึ้นหรือช่วยสนับสนุนการตัดสินใจที่ได้กระทำไปแล้ว

6.เพื่อความบันเทิง (Entertainment) เพื่อความเพลิดเพลินและผ่อนคลายอารมณ์

ในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน ผู้รับสารอาจเปิดรับ โดยผ่านกระบวนการในการเลือกรับข่าวสาร (Selective Process) ซึ่งมีขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1.การเลือกเปิดรับ (Selective Exposure) หมายถึง แนวโน้มที่ผู้รับสารจะเลือกเปิดรับข่าวสารจากแหล่งสารต่างๆที่สอดคล้องตามความคิดเห็น ความสนใจ และความต้องการของตน เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหา และใช้ตอบสนองความต้องการของตนเอง

2.การเลือกให้ความสนใจ (Selective Attention) นอกจากบุคคลจะเลือกเปิดรับข่าวสารแล้ว บุคคลยังเลือกให้ความสนใจต่อข่าวสารที่ได้รับ ซึ่งสอดคล้องหรือเข้ากันได้กับทัศนคติ และความเชื่อดั้งเดิมของบุคคลนั้นๆ ในขณะเดียวกันก็พยายามหลีกเลี่ยงการรับข่าวสารที่ขัดต่อทัศนคติ หรือ ความเชื่อดั้งเดิมของตน ทั้งนี้เพราะการได้รับข่าวสารที่ไม่สอดคล้องกับความรู้สึกของตนจะทำให้บุคคลนั้นเกิดความรู้สึกไม่พึงพอใจและสับสนได้

3.การเลือกรับรู้และตีความหมาย (Selective Perception and Selective Interpretation) เมื่อบุคคลเปิดรับข่าวสารจากแหล่งใดแหล่งหนึ่งแล้ว ผู้รับสารอาจมีการเลือกรับรู้และเลือกตีความสารที่ได้รับตามประสบการณ์ของแต่ละคน ผู้รับสารจะตีความสารที่ได้รับมาตามความเข้าใจของตนเอง หรือตามทัศนคติ ประสบการณ์ ความเชื่อ ความต้องการ และแรงจูงใจของตนในขณะนั้น

4.การเลือกจดจำ (Selective Retention) หลังจากที่บุคคลเลือกให้ความสนใจ เลือกรับรู้ และตีความข่าวสารไปในทิศทางที่สอดคล้องกับทัศนคติ และความเชื่อของตนแล้ว บุคคลยังเลือกจดจำเนื้อหาสาระของสารในส่วนที่ต้องการจดจำเอาไว้ในประสบการณ์ ในขณะที่เดียวกันก็มักจะลืมข่าวสารที่ไม่ตรงกับ ความสนใจของตนเอง

การที่ผู้รับสารจะให้ความสนใจหรือเลือกเปิดรับข่าวสารจากสื่อใดนั้น เมอร์ริล และโรเวสไตน์ (ชวรัตน์ เชิดชัย,2527 อ้างถึงใน วิธินี วรรณสกล,2542) กล่าวว่า มีปัจจัยหลายประการที่เป็นแรงผลักดันให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งเลือกการใช้สื่อดังนี้

1.ความเหงา ซึ่งเป็นเหตุผลทางจิตวิทยาว่า ตามปกติมนุษย์ไม่ชอบที่จะอยู่ตามลำพัง เนื่องจากความเหงาจะทำให้เกิดความรู้สึกสับสน วิตกกังวล หวาดกลัวการเมินเฉยจากสังคม มนุษย์จึงพยายามที่จะรวมกลุ่มเพื่อสังสรรค์กับผู้อื่นเท่าที่โอกาสจะอำนวยให้ เมื่อไม่สามารถจะติดต่อสังสรรค์กับบุคคลได้โดยตรง สิ่งที่ดีที่สุด ก็คือ การอยู่กับสื่อต่างๆที่ใช้ในการสื่อสาร เพราะสื่อมวลชนเป็นเพื่อนแก้เหงาที่ไม่สร้างความกดดันเหมือนกับการสนทนา

2.ความอยากรู้อยากเห็น ความอยากรู้อยากเห็นในสิ่งต่างๆ เป็นคุณสมบัติพื้นฐานของมนุษย์ ปกติมนุษย์จะมีความอยากรู้อยากเห็น โดยเริ่มจากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวที่สุด ไปจนถึงสิ่งที่อยู่ไกลตัวมากที่สุด ทั้งนี้เพราะมนุษย์คิดว่าสิ่งเหล่านั้นอาจจะมีผลกระทบต่อตนเองหรือบุคคลแวดล้อม โดยทางตรงหรือทางอ้อม ดังนั้นสื่อมวลชนจึงถือเอาความอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์นี้เองเป็นหลักอย่างหนึ่งในการนำเสนอข่าวสาร

3.ประโยชน์ใช้สอยของตนเอง โดยพื้นฐานมนุษย์เป็นผู้เห็นแก่ตัว ในฐานะที่เป็นผู้รับสาร มนุษย์จึงพยายามแสวงหาและใช้ข่าวสารที่คิดว่าจะเป็นประโยชน์แก่ตนเอง

4.ลักษณะเฉพาะของสื่อ สื่อแต่ละประเภทมักจะมีลักษณะเฉพาะตัวของสื่อที่แตกต่างกับสื่อชนิดอื่นๆ ดังนั้นผู้รับสารจึงพยายามหันเข้าหาสื่อที่มีลักษณะเฉพาะที่จะสามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้มากที่สุด

5.แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ

ความหมายของสื่อมวลชน

สื่อมวลชน (Mass media) หมายถึง สื่อที่สามารถนำสารจากผู้ส่งสารไปสู่ผู้รับสารที่ประกอบด้วยคนจำนวนมากได้อย่างรวดเร็ว ภายในเวลาที่ใกล้เคียงหรือในเวลาเดียวกัน โดยทั่วไปแล้วสื่อที่เรียกว่า สื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ นิตยสาร และภาพยนตร์ (ปรมะ สตะเวทิน, 2538 : 134-135)

คุณลักษณะของสื่อมวลชน

1. **สามารถเข้าถึงผู้รับสารจำนวนมาก** สื่อมวลชนเป็นสื่อที่อาศัยเทคโนโลยี ไม่ได้อาศัยขีดความสามารถตามธรรมชาติของสื่อบุคคล ดังนั้นสื่อมวลชนจึงมีความสามารถในการเข้าถึงผู้รับสารจำนวนมากที่อยู่ห่างไกลออกไป และกระจายกระจายในหลายพื้นที่ได้ในเวลาเดียวกัน หรือในเวลาใกล้เคียงกัน

2. **ความรวดเร็วในการสื่อสารกับคนจำนวนมาก** สื่อมวลชนสามารถนำสารจากแหล่งข้อมูลข่าวสารไปสู่คนจำนวนมากได้ ภายในเวลาอันรวดเร็ว ในเวลาที่ใกล้เคียงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เนื่องจากสื่อมวลชนเป็นสื่อที่อาศัยเทคโนโลยี เช่น การรายงานข่าวสดทางสถานีวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ การถ่ายทอดสดการแข่งขันกีฬา เป็นต้น

3. **บรรจุเนื้อหาหลากหลาย** เนื่องจากสื่อมวลชนสามารถเข้าถึงผู้รับสารจำนวนมาก ซึ่งมีความแตกต่างในด้านลักษณะประชากรและสถานที่ สื่อมวลชนจึงต้องทำหน้าที่ในการตอบสนองผู้รับสารให้ได้พร้อมกัน ด้วยการนำเสนอเนื้อหาที่มีความหลากหลาย ทั้งข่าวสาร ความรู้ ความคิดเห็น ความบันเทิง และโฆษณา

4. **นำสารไปยังประสาทสัมผัสผู้รับสารได้จำกัด** ในขณะที่สื่อมวลชนเป็นตัวกลางในการเชื่อมโยงผู้ส่งสารกับผู้รับสารซึ่งอยู่ห่างไกลกัน แต่ผู้รับสารสามารถรับสารจากผู้ส่งสารที่อยู่ห่างไกลได้เพียง 2 ทาง คือ การเห็นและการได้ยินเท่านั้น หากจะแบ่งสื่อมวลชนออกตามลักษณะของการรับสาร อาจแบ่งได้ ดังนี้

4.1 สื่อที่รับได้ด้วยการเห็น ได้แก่ หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร

4.2 สื่อที่รับได้ด้วยการได้ยิน ได้แก่ วิทยุกระจายเสียง

4.3 สื่อที่ได้รับได้ทั้งการเห็นและการได้ยิน ได้แก่ ภาพยนตร์ และวิทยุโทรทัศน์

5.การได้รับการสื่อสารกลับที่จำกัด แม้สื่อมวลชนจะทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสารเข้าด้วยกัน แต่เนื่องจากความห่างไกล ผู้ส่งสารและผู้รับสารจึงมีขีดความสามารถจำกัดในการส่งและรับสาร โอกาสที่ผู้ส่งสารจะได้รับหรือทราบการสื่อสารกลับ (Feedback) จากผู้รับสารจึงมีอยู่อย่างจำกัด กล่าวคือ มีน้อยกว่าสื่อบุคคล รวมทั้งยังเป็นการสื่อสารกลับที่ล่าช้า (Delayed Feedback) อีกด้วย

6.เป็นการสื่อสารทางเดียว จากขีดจำกัดของการได้รับการสื่อสารกลับ จึงทำให้การสื่อสารที่ใช้สื่อมวลชนเป็นสื่อในการสื่อสาร มีลักษณะเป็นการสื่อสารแบบทางเดียว (One-Way Communication) มากกว่าลักษณะของการสื่อสารแบบสองทาง (Two-Way Communication) โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเปรียบเทียบกับ การสื่อสารระหว่างบุคคลที่ใช้สื่อบุคคล ซึ่งได้รับการสื่อสารกลับอย่างรวดเร็ว และมีจำนวนมากว่า

7.ความถูกต้องของสารมีมาก เนื่องจากสื่อมวลชนเข้าถึงผู้รับสารจำนวนมากได้ในเวลาเดียวกัน เนื้อหาของสารที่ถูกระบุไว้ในสื่อมวลชนเมื่อไปสู่ผู้รับสาร จึงเป็นเนื้อหาเดียวกัน ไม่ว่าผู้รับสารจะเป็นใคร และอยู่ที่ใด ดังนั้นความถูกต้องของสารจึงมีมาก

8.ไม่สามารถเลือกผู้รับสารได้ จากลักษณะของการนำสารไปสู่ผู้รับสารจำนวนมากในเวลาเดียวกัน สื่อมวลชนจึงไม่สามารถที่จะเลือกผู้รับสารคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งได้โดยเฉพาะ

9.ประสิทธิผลของการสื่อสารมีอยู่จำกัด เนื่องจากผู้รับสารมีจำนวนมากและมีความแตกต่างกัน ดังนั้นการจะเตรียมเนื้อหาของสารในสื่อมวลชนให้เป็นที่พอใจและถูกใจของผู้รับสารทุกคน จึงย่อมเป็นไปได้

10.การไม่สามารถจัดการเลือกของผู้รับสาร ในการรับสารนั้น ผู้รับสารจะทำการเลือก โดยผู้รับสารจะเลือกใช้สื่อ เลือกให้ความสนใจในเนื้อหาของสื่อ เลือกรับรู้ เลือกตีความหมายเนื้อหาของสื่อ และเลือกจดจำเนื้อหาของสื่อตามที่ตนเองสนใจ และผู้รับสารยังสามารถที่จะเลือกใช้หรือไม่เลือกใช้สื่อมวลชนก็ได้ ดังนั้นผู้ส่งสารจึงไม่สามารถจัดการเลือกของผู้รับสารได้ และไม่สามารถมีอิทธิพลต่อผู้ที่ไม่ได้ใช้สื่อมวลชนได้อีกด้วย

11. ให้ข่าวสารและความรู้มากกว่าที่จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติหรือพฤติกรรมของผู้รับสาร จากการใช้ข่าวสารสามารถเลือกใช้สื่อมวลชนได้ และการใช้สื่อมวลชนของผู้รับสารก็เป็นการใช้ตามความต้องการ รสนิยม และทัศนคติเดิมของตน สื่อมวลชนจึงทำหน้าที่เป็นเพียงผู้ส่งเสริม สนับสนุน ทัศนคติ หรือพฤติกรรมของผู้รับสารมากกว่าที่จะเป็นผู้เปลี่ยนแปลงทัศนคติ หรือพฤติกรรมของผู้รับสาร

หน้าที่ของสื่อมวลชน

เดนิส แมคควอล (Dennis McQuail , 1983 : 71-83 อ้างถึงใน ประมะ สตะเวทิน , 2539 : 143-145) กล่าวถึงหน้าที่ของสื่อมวลชนตามความคิดของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเผยแพร่ ได้แก่ นักโฆษณา นักประชาสัมพันธ์ นักการสื่อสารการเมืองและธุรกิจ นักบรรณรักษ์ ฯลฯ ซึ่งมีความต้องการให้สื่อมวลชนทำหน้าที่ต่อไปนี้ให้แก่ตนหรือหน่วยงานของตน

1. หน้าที่การให้ข่าวสาร (Information)

- เผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายและกิจกรรมขององค์กร
- ให้ข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์และเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้อง
- จัดลำดับก่อนหลังตามผลประโยชน์ของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเผยแพร่
- ให้ข่าวสารและดึงดูดความสนใจประชาชนในกิจการโฆษณา
- ให้การศึกษาโดยตรงและการรณรงค์ด้านข่าวสารแก่ประชาชน

2. หน้าที่ในการตีความ (Interpretation)

- ตีความข่าวสารและเหตุการณ์ตามวัตถุประสงค์ของนักเผยแพร่
- สร้างความคิดเห็น ทำการประชาสัมพันธ์ และสร้างภาพพจน์สนับสนุนองค์กร
- วิพากษ์วิจารณ์คู่แข่งขององค์กร

3. หน้าที่ในการแสดงออก (Expression)

- ให้การสนับสนุนความเชื่อ ค่านิยม อุดมการณ์ หลักการขององค์กร
- ช่วยพัฒนาจิตสำนึกในการเป็นสมาชิกส่วนหนึ่งขององค์กร

4.หน้าที่ในการระดมความร่วมมือ (Mobilization)

- กระตุ้นความสนใจ ความเกี่ยวข้อง และการสนับสนุนของประชาชนต่อองค์กร
- จัดแนะนำแก่ผู้ตามหรือสมาชิกขององค์กร
- พยายามจูงใจและเปลี่ยนพฤติกรรมของคน
- การจัดหาทุน
- มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค โดยผ่านการโฆษณาสินค้า

อิทธิพลของสื่อมวลชน

ปรมา สตะเวทิน (2539 : 180-183) ได้สรุปแนวความคิดและผลการวิจัยของนักวิชาการหลายท่าน เช่น โจเซฟ ที แคลปเปอร์ (Joseph T. Klapper) แองกัส แคลป์เบลล์, ฟิลิป อี คอนเวอร์ส, วอเรน อี มิลเลอร์ และ โคนันด์ อี สโตรส (Augus Campbell ,Philip E.Converse, Warren E. Miller and Donald E. Strokes) วิลเบอร์ ชรามม์ แจ็ค ลายส์ และ เอ็ดวิน บี พาร์เกอร์ (Wilbur Schramm , Jack Lyle and Edwin B. Parker) เกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อมวลชนไว้ ดังนี้

1.อิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อประชาชนนั้นไม่ใช่อิทธิพลโดยตรง หากแต่เป็นอิทธิพลโดยอ้อม เพราะมีปัจจัยต่างๆ ที่สกัดกั้นอิทธิพลของสื่อมวลชน ได้แก่

➤ ความมีใจโน้มเอียงของผู้รับสาร (Predispositions) ผู้รับสารของสื่อมวลชน ประกอบด้วยประชาชน ซึ่งมีการเกี่ยวข้องติดต่อและเป็นสมาชิกของสถาบันต่างๆ เมื่อบุคคลผู้นั้นสัมผัสกับสื่อมวลชน ก็จะเอาทัศนคติ ค่านิยม และพฤติกรรมที่ได้รับอิทธิพลจากการคบหาสมาคมกับคนอื่น และจากสถาบันสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่คิดตัวไปด้วย

➤ การเลือกของผู้รับสาร (Selective Processes) ประชาชนจะเลือกรับสื่อและสารที่สอดคล้องกับความคิดเห็นและความสนใจของตน และจะหลีกเลี่ยงไม่ยอมรับสารที่ไม่สอดคล้องหรือสารขัดแย้งกับความคิดเห็นและความสนใจของตน ในการตีความหมายของสารก็เช่นเดียวกัน ประชาชนพยายามตีความสารที่ตนอ่าน (ดู , ฟัง) ตามความเชื่อและค่านิยมที่ตนมีอยู่เดิม ในทำนองเดียวกัน ประชาชนก็จะเลือกจดจำเฉพาะสิ่งที่สนับสนุนความคิดและความเชื่อของตนเท่านั้น

➤ อิทธิพลของบุคคล (Personal Influence) อิทธิพลของสื่อมวลชนเป็นไปโดยอ้อม เนื่องจากข่าวสารจากสื่อมวลชนไม่ได้ไปถึงประชาชนทั่วไปในทันที หากแต่ต้องผ่านขั้นตอน 2 ขั้นตอน โดยมีบุคคลเป็นตัวแทรก เพื่อทำหน้าที่ในการถ่ายทอดข่าวสารจากสื่อมวลชนไปยังประชาชนคนอื่นๆ ในสังคม หรือในชุมชน ตามทฤษฎีการสื่อสารแบบสองขั้นตอน (Two-Step Flow of Communication) บุคคลที่ทำหน้าที่ดังกล่าวเรียกว่า ผู้นำความคิดเห็น (Opinion Leaders) โดยในการถ่ายทอดข่าวสารจากสื่อมวลชนไปยังประชาชนนั้น ผู้นำความคิดเห็นมักสอดแทรกความรู้สึกร่วมใจของตนเข้าไปด้วย

➤ ลักษณะของธุรกิจด้านสื่อมวลชน (Economic Aspects) การดำเนินธุรกิจด้านสื่อมวลชนในสังคมเสรีนิยมซึ่งมีระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนั้น ธุรกิจสื่อมวลชนถือเป็นตลาดแห่งความคิดเสรี (Free Market Place of Idea) ซึ่งต่างฝ่ายต่างเสนอความคิดเห็นและค่านิยมที่แตกต่างกันออกไป ประชาชนก็มีเสรีภาพในการที่จะเลือกเชื่อถือความคิดเห็นใด ความคิดเห็นหนึ่งก็ได้ และยังสามารถใช้วิจารณญาณของตนตัดสินใจว่าจะเชื่อสื่อมวลชนไหนดี

2. อิทธิพลที่สื่อมวลชนมีต่อประชาชนเป็นเพียงผู้สนับสนุนเท่านั้น (An Agent of Reinforcement) กล่าวคือ สื่อมวลชนจะสนับสนุนทัศนคติ ทัศนคติ ความมีใจโน้มเอียง ตลอดจนแนวโน้มด้านพฤติกรรมของประชาชนให้มีความเข้มแข็งขึ้น และพร้อมที่จะแสดงให้ปรากฏออกมาเมื่อมีแรงจูงใจเพียงพอ หรือเมื่อมีโอกาสเหมาะสม

3. สื่อมวลชนอาจทำหน้าที่เป็นผู้เปลี่ยนแปลงประชาชน (An Agent of Change) ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อบุคคลมีความโน้มเอียงที่จะเปลี่ยนแปลงอยู่ก่อนแล้ว หากสื่อมวลชนสามารถเสนอสิ่งที่สอดคล้องกับความต้องการของเขา เขาก็จะเปลี่ยนทัศนคติหรือพฤติกรรมได้ สื่อมวลชนจึงทำหน้าที่เป็นเพียงผู้เสนอหนทางในการเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมเท่านั้น (Provide the Means of Change)

4. สื่อมวลชนสามารถสร้างทัศนคติและค่านิยมใหม่ให้เกิดแก่ประชาชนได้ ในกรณีที่บุคคลนั้นๆ ไม่เคยมีความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งนั้นมาก่อน ทัศนคติและค่านิยมใหม่นี้จะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อบุคคลนั้นรับสารที่เสนอเรื่องราวในแนวเดียวกันบ่อยๆ ซ้ำๆ ซากๆ เท่านั้น อิทธิพลของสื่อมวลชนในแง่นี้จึงมีลักษณะสะสม (Cumulative Impact) ไม่ใช่อิทธิพลที่ก่อให้เกิดผลได้ทันทีทันใด หรือในระยะเวลาอันสั้น

ความหมายของสื่อบุคคล

สื่อบุคคล หมายถึง ตัวบุคคลผู้นำข่าวสารจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลหนึ่ง โดยอาศัยการติดต่อสื่อสารแบบตัวต่อตัวระหว่างบุคคล 2 คน หรือมากกว่า 2 คนขึ้นไป

การสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal Communication) คือ การสื่อสารที่ประกอบด้วยบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปมาทำการสื่อสารกัน ในลักษณะตัวต่อตัว (Person-to-Person) คือ ทั้งฝ่ายผู้ส่งสารและผู้รับสาร สามารถติดต่อแลกเปลี่ยนสารกันได้โดยตรง และสามารถที่จะซักถามทำความเข้าใจ และมีปฏิริยาโต้ตอบซึ่งกันและกันได้ทันที การสื่อสารระหว่างบุคคลนั้นมีองค์ประกอบของการสื่อสารอยู่อย่างครบถ้วน คือ ผู้ส่งสาร (Source) สาร (Message) สื่อ (Media) ผู้รับสาร (Receiver) ผล (Effect) และปฏิริยาสนองกลับ (Feedback)

การสื่อสารระหว่างบุคคล แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. **การติดต่อโดยตรง (Direct Contact)** คือ การใช้สื่อบุคคลในการเผยแพร่ข่าวสารเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีแก่ประชาชน

2. **การติดต่อโดยกลุ่ม (Group Contact of Community)** คือ การติดต่อโดยผ่านกลุ่ม เนื่องจากกลุ่มมีอิทธิพลต่อบุคคลส่วนรวม กลุ่มต่างๆช่วยให้การสื่อสารของบุคคลบรรลุเป้าหมายได้

Rogers and Shoemaker กล่าวว่า ในกรณีที่ต้องการให้บุคคลใดๆ เกิดการยอมรับในสารที่สื่อออกไป หรือทำการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อให้มีการยอมรับสารนั้น ควรที่จะใช้การสื่อสารระหว่างบุคคล โดยใช้สื่อบุคคลเป็นผู้เผยแพร่ข่าวสาร สื่อบุคคลนี้จะมีประโยชน์มากในกรณีที่ผู้ส่งสารหวังผลให้ผู้รับสารเกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับทัศนคติและพฤติกรรมในการรับสาร นอกจากนี้ยังเป็นวิธีช่วยให้ผู้รับสารมีความเข้าใจกระจ่างชัด และตัดสินใจรับสารได้อย่างมั่นใจยิ่งขึ้นอีกด้วย

ประสิทธิภาพของสื่อบุคคล

Rogers and Shoemaker ได้กล่าวถึงประสิทธิภาพของสื่อบุคคลไว้ดังนี้

1. **สามารถทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนข่าวสารแบบยุกยิว** ถ้าผู้รับสารไม่เข้าใจก็สามารถโต้ถามหรือขอข่าวสารเพิ่มเติมจากแหล่งสารได้ในเวลาอันรวดเร็ว ส่วนผู้ส่งสารก็สามารถปรับปรุงแก้ไขสารที่ส่งออกไปให้ตรงกับความต้องการและความเข้าใจของผู้รับสารได้ในเวลาอันรวดเร็วเช่นเดียวกัน การที่ช่องทางการสื่อสารระหว่างบุคคลมีระดับของปฏิริยาตอบสนอง (Feedback) สูง ทำให้สามารถ

ลดอุปสรรคของการสื่อสารที่เกิดจากการเลือกรับสาร เลือกแปล หรือเลือกจำสารได้ เนื่องจากสภาพการณ์ที่เห็นหน้ากันบีบบังคับให้ต้องรับสารนั้น ไม่ว่าผู้รับสารจะมีความรู้สึกหรือทัศนคติต่อผู้ส่งสารหรือสารอย่างไรก็ตาม

2. สามารถจูงใจบุคคลให้เปลี่ยนแปลงทัศนคติที่ฝังรากลึกได้

Lazarsfeld and Menzel (อ้างถึงใน วิธินิ วรณสกล,2542:20) ได้ให้เหตุผลในความมีประสิทธิภาพของสื่อบุคคลว่า

1)การพูดคุยเป็นกันเองเป็นส่วนตัว ทำให้ผู้พูดและผู้ฟังเกิดความเป็นกันเอง และทำให้ผู้ฟังยอมรับความคิดเห็นของผู้พูดได้มากยิ่งขึ้น

2)การสื่อสารแบบเผชิญหน้ากัน ทำให้ผู้พูดสามารถตัดแปลงเรื่องราวต่างๆ ให้ตรงกับความต้องการของผู้ฟังได้อย่างเหมาะสม

3)การสื่อสารแบบนี้ ทำให้ผู้ฟังรู้สึกว่าตนเองได้รับรางวัลหรือมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นกับผู้พูดได้

จะเห็นได้ว่าการสื่อสารระหว่างบุคคลสามารถมีอิทธิพลในการชักจูงใจบุคคลให้เปลี่ยนทัศนคติจากเดิมที่เป็นอยู่ได้ และนอกจากนี้ทฤษฎีการสื่อสารแบบหลายขั้นตอน ยังได้กล่าวไว้ว่าข่าวสารส่วนใหญ่ที่เผยแพร่จากสื่อมวลชนไปยังประชาชนเป้าหมายนั้น มักจะผ่านผู้นำความคิดเห็นหรือผู้ที่เข้าถึงสื่อมากกว่าเสียก่อนแล้วบุคคลเหล่านี้จึงจะนำเอาข่าวสารข้อมูลที่ได้รับไปเผยแพร่แก่ประชาชนเป้าหมายคนอื่นต่อไป ซึ่งในการถ่ายทอดข่าวสารแต่ละครั้ง ผู้ถ่ายทอดข่าวสารมักจะสอดแทรกทัศนคติหรือความคิดเห็นของตนเองลงไป ทำให้ผู้รับสารคนต่างๆ ได้รับข่าวสารที่มีทัศนคติของกลุ่มตนมาด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความหมายของสื่อเฉพาะกิจ

นอกจากสื่อทั้งสองประเภทที่กล่าวมาแล้ว ยังมีสื่ออีกชนิดหนึ่งที่ถูกผู้ส่งสารใช้ในการถ่ายทอดข่าวสาร ข้อมูลไปยังมวลชน บุคคล หรือกลุ่มบุคคล สื่อดังกล่าวนี้ถูกสร้างขึ้นเพื่อให้ติดต่อกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เรียกว่า สื่อเฉพาะกิจ (*Specialized Media*)

สมควร กวียะ (2530 อ้างถึงใน อรรถรรณ ปิณฑน์โอวาท , 2537 : 196) ได้ให้คำจำกัดความสื่อเฉพาะกิจ ไว้ว่า สื่อเฉพาะกิจ คือ สื่อที่สร้างขึ้น ชื่อหรือเช่าโดยองค์การใดองค์การหนึ่ง เพื่อใช้ในการสื่อสาร หรือการประชาสัมพันธ์ขององค์การนั้น โดยเฉพาะ สื่อเฉพาะกิจถือว่สื่อเป็นแขนงหนึ่งของสื่อมวลชน แต่ได้พัฒนาเนื้อหาเพื่อใช้ประโยชน์เป็นเรื่อยๆไป ฉะนั้นสื่อเฉพาะกิจโดยทั่วไปจึงมีกลุ่มประชาชน ที่เป็นเป้าหมายที่แน่นอน มีการส่งเนื้อหาต่างๆอันจะเป็นประโยชน์เฉพาะแก่กลุ่มประชาชนกลุ่มนั้นๆ การผลิตไม่ยุ่งยาก การนำเสนอเนื้อหานั้นเป็นไปอย่างง่าย

ประสิทธิภาพของสื่อเฉพาะกิจ

อาดัมส์ (*Adams , 1971*) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสื่อเฉพาะกิจไว้ว่า เป็นสื่อที่มีความสำคัญ ต่อการเผยแพร่ข่าวสารและข่าวสารข้อมูล เพราะสื่อเฉพาะกิจเป็นสื่อที่จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนกิจกรรม ใดๆอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ การใช้สื่อเฉพาะกิจเป็นการให้ความรู้และข่าวสารที่เป็นเรื่องราวเฉพาะอย่าง โดยมีกลุ่มเป้าหมาย (*Target Audience*) ที่กำหนดไว้แน่นอน ตัวอย่างสื่อเฉพาะกิจ ได้แก่ การจัดพิมพ์เอกสาร จุลสาร แผ่นภาพ หรือแผ่นปลิวออกเผยแพร่ ซึ่งอาจจะจัดส่งไปยังกลุ่มเป้าหมายโดยทางไปรษณีย์ (*Direct Mail*) นอกจากนี้การปิดโปสเตอร์ตามสถานที่ต่างๆ การจัดนิทรรศการ การสาธิต (*Demonstration*) ก็เป็นการใช้สื่อเฉพาะกิจที่มีประสิทธิภาพในการรณรงค์เช่นกัน

เดอ ฟลูเออร์ (*De Fluor ,1970*) ได้รวบรวมแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อต่อการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของบุคคลในทฤษฎีสื่อสารมวลชน โดยการพิจารณาปัจจัยต่างๆ ที่เกิดขึ้นเป็นตัวแปรแทรก ะหว่างสื่อซึ่งเป็นตัวกระตุ้น กับการตอบสนอง โดยแยกเป็นทฤษฎีต่างๆ ดังนี้

1.ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล (*The Individual Theory*) ทฤษฎีกล่าวถึงความแตกต่าง ของมนุษย์ ในด้านโครงสร้างทางจิตวิทยาส่วนบุคคล การที่มนุษย์เรียนรู้ต่างกัน มีสภาวะแวดล้อมที่เติบโต ขึ้นมาต่างกัน เป็นผลให้เกิดรูปแบบของทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ ประกอบกันเป็นบุคลิกภาพส่วนบุคคล ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ลักษณะโครงสร้างทางบุคลิกภาพเหล่านี้จะมีส่วนสำคัญ

ต่อการกำหนดพฤติกรรมการรับรู้ หรือ การเรียนรู้ของมนุษย์ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ตลอดจนการรับข่าวสารต่างๆแตกต่างกัน

2.ทฤษฎีการจัดลำดับชั้นทางสังคม (The Social Categories Theory) ทฤษฎีนี้กล่าวถึงสังคมซึ่งประกอบด้วยบุคคลต่างๆ ที่รวมตัวกันเป็นกลุ่มและมีความแตกต่างกัน โดยนำเอาลักษณะพื้นฐานบางประการที่เหมือนกัน เช่น เพศ อายุ รายได้ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม มารวมบุคคลเข้าไว้ในกลุ่มเดียวกัน และถือว่ามีโครงสร้างทางสังคมใกล้เคียงกัน โดยถือว่าตัวแปรเหล่านี้มีผลต่อการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน และทำนองเดียวกันตัวแปรเหล่านี้ก็จะเป็นตัวแปรแทรกระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารคล้ายๆกัน และขณะเดียวกันก็จะมีปฏิริยาตอบสนองต่อเนื้อหาข่าวสารคล้ายกันด้วย

3.ทฤษฎีความสัมพันธ์ทางสังคม (The Cultural Norms Theory) ทฤษฎีนี้กล่าวถึงความสัมพันธ์ภายในกลุ่มว่ามีอิทธิพลต่อการสื่อสาร ซึ่งเป็นที่ยอมรับว่าความสัมพันธ์แบบไม่เป็นทางการมีบทบาทสำคัญต่อการกระทำของบุคคล

4.ทฤษฎีบรรทัดฐานทางสังคม (The Cultural Norms Theory) ทฤษฎีนี้กล่าวว่าพฤติกรรมของบุคคล อาจเกิดขึ้นอยู่กับบรรทัดฐานและเหตุการณ์แวดล้อมในสังคม เพราะโดยปกติแล้วบุคคลย่อมประพฤติตามแนวบรรทัดฐานทางสังคม ซึ่งสื่อมวลชนมีอิทธิพลทางอ้อมต่อพฤติกรรมของบุคคล 3 ทาง คือ

➤เนื้อหาของสื่อมวลชน สามารถย้ำแบบอย่างต่อความเป็นอยู่ ที่จะทำให้คนเชื่อว่าแบบอย่างต่างๆ ในสังคมจะถูกดำรงไว้ต่อไป หากบุคคลในสังคมส่งเสริมสนับสนุน

➤สื่อมวลชนสามารถสร้างความรับผิดชอบร่วมกันในสังคม

➤สื่อมวลชนสามารถเปลี่ยนแบบอย่างการดำเนินชีวิตและพฤติกรรมจากแบบหนึ่งไปสู่อีกแบบหนึ่งได้ โดยช่วยให้เกิดพฤติกรรมใหม่ๆ แต่ต้องใช้ระยะเวลาในการเปลี่ยนแปลง

6.แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติและพฤติกรรม

ความหมายของทัศนคติ

ทัศนคติ เป็นความคิดและความรู้สึกอย่างไรกับคนรอบข้าง วัตถุ หรือสิ่งแวดล้อม โดยทัศนคตินั้น มีรากฐานมาจากความเชื่อที่อาจส่งผลถึงพฤติกรรมในอนาคตได้ ทัศนคติจึงเป็นเพียงความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้า และเป็นพรหมแดนเชื่อมโยงระหว่างความรู้กับพฤติกรรม

โรคิช ให้ความหมาย *ทัศนคติ* ว่าเป็นการผสมผสานหรือจัดระเบียบของความเชื่อที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ผลรวมของความเชื่อเรื่องนี้ จะเป็นตัวกำหนดแนวโน้มของบุคคล ในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ

แมคโดแนล ได้ให้ความหมายของ *ทัศนคติ* ไว้ว่า ทัศนคติ คือ ความโน้มเอียงที่จะแสดงพฤติกรรม ในทางใดทางหนึ่ง หรือ ความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมในทางใดทางหนึ่ง

องค์ประกอบของทัศนคติ

ซิมบาโค และเอบบีเซน กล่าวถึง องค์ประกอบของทัศนคติไว้ 3 ประการ คือ

1. *องค์ประกอบด้านความรู้ ความนึกคิด* เป็นส่วนที่เป็นความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ทั่วไป ทั้งสิ่งที่ชอบและไม่ชอบ หากบุคคลมีความรู้หรือมีความคิดว่าสิ่งใดดี ก็มักจะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น หากมีความรู้มาก่อนว่าสิ่งใดไม่ดี ก็มักจะมีทัศนคติไม่ดีต่อสิ่งนั้น

2. *องค์ประกอบด้านความรู้สึก* เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่างๆ ซึ่งมีผลแตกต่างกันไปตามบุคลิกภาพของคนคนนั้น เป็นลักษณะที่เป็นค่านิยมของแต่ละบุคคล

3. *องค์ประกอบด้านพฤติกรรม* คือการแสดงออกของบุคคลต่อสิ่งหนึ่ง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งเป็นผลมาจากองค์ประกอบด้านความรู้ ความคิด และความรู้สึก

ประเภทของทัศนคติ

1. **ทัศนคติเชิงบวก** เป็นทัศนคติที่ชักนำให้บุคคลแสดงออก มีความรู้สึกหรืออารมณ์จากสภาพจิตใจในด้านดีต่อบุคคลอื่น หรือเรื่องราวใดเรื่องราวหนึ่ง รวมทั้งต่อหน่วยงาน องค์กร สถาบัน และการดำเนินกิจการขององค์กรอื่นๆ

2. **ทัศนคติเชิงลบ** คือ ทัศนคติที่สร้างความรู้สึกเป็นไปในทางเสื่อมเสีย ไม่ได้ได้รับความเชื่อถือหรือไว้วางใจ อาจมีความเคลือบแคลงระแวงสงสัย รวมทั้งเกลียดชังต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เรื่องราวหรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือหน่วยงาน องค์กร สถาบัน และการดำเนินกิจการขององค์กรอื่นๆ

3. **ทัศนคติเป็นกลาง** คือ ทัศนคติที่บุคคลไม่สามารถแสดงความคิดเห็น ในเรื่องราวหรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือต่อบุคคล หน่วยงาน องค์กร และอื่นๆ โดยสิ้นเชิง

การเกิดทัศนคติ

ทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้ (Learning) รับรู้ (Perception) จากแหล่งทัศนคติ (Source of Attitude) ต่างๆ ที่มีอยู่มากมาย โดยสาเหตุที่ทำให้เกิดทัศนคติที่สำคัญ คือ

1. **ประสบการณ์เฉพาะอย่าง (Specific Experience)** เมื่อบุคคลมีประสบการณ์เฉพาะอย่างต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางที่ดีหรือไม่ดี จะทำให้เกิดทัศนคติต่อสิ่งนั้นไปตามทิศทางที่มีประสบการณ์มาก่อน

2. **การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น (Communication with others)** จะทำให้เกิดทัศนคติจากการรับรู้ข่าวสารต่างๆ จากผู้อื่นได้

3. **สิ่งที่เป็นแบบอย่าง (Models)** การเลียนแบบผู้อื่น ทำให้เกิดทัศนคติขึ้นได้

4. **ความเกี่ยวข้องกับสถาบัน (Institutional Factors)** ทัศนคติบางอย่างเกิดขึ้น เนื่องจากความเกี่ยวข้องกับสถาบัน เช่น หน่วยงานที่สังกัด เป็นต้น

การเปลี่ยนแปลงของทัศนคติ

ทัศนคติของบุคคลสามารถถูกทำให้เปลี่ยนแปลงได้หลายวิธี อาจจะโดยวิธีที่ให้บุคคลได้รับข่าวสารต่างๆ ซึ่งมาจากบุคคลอื่น หรือสื่อมวลชนต่างๆ ข่าวสารที่ได้รับจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของทัศนคติด้านการเรียนรู้ เป็นที่เชื่อกันว่าถ้าองค์ประกอบส่วนใดส่วนหนึ่งเปลี่ยนแปลง องค์ประกอบด้านอื่น จะมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงด้วยเช่นกัน เช่น ถ้าองค์ประกอบด้านการรับข่าวสารเปลี่ยนแปลง ก็มีแนวโน้มที่จะทำให้องค์ประกอบด้านทัศนคติและพฤติกรรมที่แสดงออกเปลี่ยนแปลงไปด้วย

แมคกายร์ (W.J.McGuire, 1969) ได้อธิบายขั้นตอนของกระบวนการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ซึ่งประกอบด้วยขั้นต่างๆ 5 ขั้นด้วยกันคือ

1. การใส่ใจ (Attention)
2. ความเข้าใจ (Comprehension)
3. การยอมรับ (Yielding)
4. การเก็บเอาไว้ (Retention)
5. การกระทำ (Action)

ความหมายของพฤติกรรม

ปกิจ พรหมายน (2531 : 29) ได้กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือการตอบสนองของมนุษย์ต่อสถานการณ์หนึ่งสถานการณ์ใด หรือสิ่งกระตุ้นต่างๆ โดยการกระทำนั้นเป็นไปโดยมีจุดมุ่งหมาย และเป็นไปอย่างใคร่ครวญมาแล้ว หรือเป็นไปอย่างไม่รู้สึกรู้ตัว และไม่ว่าสิ่งมีชีวิตหรือบุคคลอื่นสามารถสังเกตการกระทำนั้นได้หรือไม่ก็ตาม

นิยะดา ชุณหางค์ และนินนาท โอปารวรวุฒิ (2520) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง อากัปกริยาของคนเรา ที่แสดงออก บ่งบอกความชอบและไม่ชอบกิจกรรมบางอย่าง

พฤติกรรม จึงเป็นกิจกรรมต่างๆ ซึ่งบุคคลแสดงออก โดยผู้อื่นอาจเห็นได้ เช่น การยิ้ม การเดิน หรือ เป็นสิ่งที่ผู้อื่นอาจเห็นได้ยาก ต้องใช้เครื่องมือช่วย เช่น การเต้นของหัวใจ พฤติกรรมทุกอย่างที่บุคคลแสดงออกนั้น มีผลมาจากการเลือกปฏิบัติริยาตอบสนองที่เห็นว่าเหมาะสมที่สุดตามสถานการณ์นั้นๆ (เพ็ญจันทร์ สุทธิพิเชษฐกุล ,2534 : 32)

องค์ประกอบของพฤติกรรม

ครอนบาค (Cronbach อ้างถึงใน ปกิจ พรหมาน , 2531 : 29-30) ได้อธิบายถึงพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งเกิดขึ้นเพราะองค์ประกอบ 7 ประการ ดังต่อไปนี้

1. *ความมุ่งหมาย (Goal)* เป็นความต้องการหรือวัตถุประสงค์ที่ทำให้เกิดกิจกรรม คนเราต้องทำกิจกรรม เพื่อสนองความต้องการที่เกิดขึ้น กิจกรรมบางอย่างก็ให้ความพอใจหรือสนองความต้องการได้ทันที แต่ความต้องการหรือวัตถุประสงค์บางอย่างก็ต้องใช้เวลานาน จึงจะสามารถบรรลุความต้องการ คนเราจะมีความต้องการหลายอย่างในเวลาเดียวกัน และมักจะต้องเลือกสนองความต้องการที่รีบด่วนก่อน และสนองความต้องการที่ห่างออกไปในภายหลัง

2. *ความพร้อม (Readiness)* หมายถึง ระดับวุฒิภาวะหรือความสามารถที่จำเป็นในการทำกิจกรรม เพื่อสนองความต้องการ คนเราไม่สามารถสนองความต้องการได้หมดทุกอย่าง ความต้องการบางอย่างอยู่นอกเหนือความสามารถ

3. *สถานการณ์ (Situation)* เป็นเหตุการณ์ที่เปิดโอกาสให้เลือกทำกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการ

4. *การแปลความหมาย (Interpretation)* ก่อนที่คนเราจะทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งลงไป จะต้องพิจารณาสถานการณ์เสียก่อน แล้วตัดสินใจเลือกวิธีการที่คาดว่าจะให้ความพอใจมากที่สุด

5. *การตอบสนอง (Response)* เป็นการทำกิจกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการ โดยวิธีการที่ได้เลือกแล้ว ในขั้นการแปลความหมาย

6. *ผลที่ได้รับหรือผลที่ตามมา (Consequence)* เมื่อทำกิจกรรมแล้วย่อมได้รับผลจากการกระทำนั้น ผลที่ได้รับอาจตรงกับที่คาดคิดไว้ (Confirm) หรืออาจตรงกันข้ามกับความคาดหมาย (Contradict) ก็ได้

7. *ปฏิกิริยาต่อความผิดหวัง (Reaction to Thwarting)* หากคนเราไม่สามารถสนองความต้องการได้ ก็กล่าวได้ว่าเขาประสบความผิดหวัง ในกรณีนี้อาจจะต้องย้อนกลับไปแปลความหมายของสถานการณ์เสียใหม่และเลือกวิธีการตอบสนองใหม่ก็ได้

7.แนวคิดและทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติ และพฤติกรรม

ประภาเพ็ญ สุวรรณ ได้รวบรวมแนวความคิดจากการวิจัยของนักจิตวิทยาและนักวิชาการหลายๆท่านเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและพฤติกรรมของบุคคล ดังนี้

แฮร์รี ซี เตรียันดิส (Harry C. Triandis) กล่าวว่า พฤติกรรมหรือการปฏิบัติของมนุษย์เป็นผลมาจากทัศนคติ (Attitude) บรรทัดฐานของสังคม (Norms) นิสัย (Habbits) และผลที่คาดว่าจะได้รับหลังจากทำพฤติกรรมนั้นๆแล้ว (Experience about Reinforcement) ดังนั้นทั้งการปฏิบัติหรือพฤติกรรม การแสดงออกที่สังเกตได้ กับทัศนคติต่างก็มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เป็นที่เชื่อกันว่าทัศนคติมีผลต่อการแสดงออกทางพฤติกรรมของบุคคล และขณะเดียวกันการแสดงออกหรือการปฏิบัติของบุคคล ก็มีผลต่อทัศนคติของบุคคลนั้นๆด้วย โดยทั่วไปแล้วเชื่อกันว่าทัศนคติมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติ ถึงแม้ว่าผลการวิจัยส่วนมากจะไม่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์อย่างเด่นชัด หรือมีความสัมพันธ์กันเพียงเล็กน้อยก็ตาม

จากการศึกษาของซูการ์ (Sugar) พบว่า ทัศนคติอย่างเดียวไม่สามารถจะทำนายการปฏิบัติได้ ทัศนคติจะต้องพิจารณาร่วมกับบรรทัดฐานของสังคม และนิสัยของบุคคลนั้นด้วย

จากการศึกษาของ โฮลแมน (Holman) , เดวิด(David) และตรียันดิส (Triandis) ได้ข้อสรุปว่าองค์ประกอบของทัศนคติทางการปฏิบัติ จะมีผลต่อการคาดคะเนพฤติกรรมของบุคคลได้ดีกว่าองค์ประกอบด้านอื่น

จากการศึกษาของเพรสคอต (Prescott) พบว่า พฤติกรรมการปฏิบัติหนึ่งๆ เป็นผลมาจากทัศนคติหลายอย่าง ทัศนคติอย่างหนึ่งอาจจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการปฏิบัติหลายอย่าง และทัศนคติที่มีต่อสิ่งหนึ่ง จะมีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อสิ่งอื่นๆด้วย

จากความคิดเห็นของนักจิตวิทยาหลายๆท่านดังกล่าว ประภาเพ็ญ สุวรรณ สรุปว่าการปฏิบัติหรือพฤติกรรมเป็นผลมาจากการมีปฏิริยาซึ่งกันและกันระหว่างทัศนคติ 2 ชนิด คือ ทัศนคติที่มีต่อสิ่งที่เกี่ยวข้อง ทัศนคติที่มีต่อการปฏิบัตินั้น โดยตรง (Object) และทัศนคติที่มีต่อสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อม (Situation) ที่จริงแล้วทัศนคติเป็นเพียงส่วนหนึ่ง ที่จะทำนายพฤติกรรมหรือการปฏิบัติต่างๆของบุคคล แต่ไม่ได้หมายความว่า เป็นสิ่งเดียวเท่านั้น เพราะอาจจะมีองค์ประกอบอื่นๆเป็นปัจจัยอยู่ด้วย

8.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพ็ญทิพย์ จิรพิณุสรณ์ (2538) ศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาข่าวสารผ่านสื่อมวลชนและอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาและบุคลากรของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พบว่านักศึกษาและบุคลากรแสวงหาข่าวสารผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อตอบสนองความต้องการข่าวสารด้านบันเทิงมากที่สุด นอกจากนี้ยังแสวงหาข่าวสารผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้า วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ตามลำดับ

เรวดี คงสุภาพกุล (2539) ศึกษาการใช้ระบบอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเริ่มต้นใช้ การได้รับความรู้ และการมีทัศนคติต่อระบบอินเทอร์เน็ตของนักศึกษา คือ การติดต่อสื่อสารกันระหว่างเพื่อน และส่วนใหญ่ นักศึกษาทั้งสาขาวิทยาศาสตร์และมนุษยศาสตร์ใช้งานระบบอินเทอร์เน็ต ในการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนมากกว่าการค้นหาความรู้เพิ่มเติมจากที่ศึกษาอยู่

องอาจ ฤทธิ์ทองพิทักษ์ (2539) ศึกษาถึงพฤติกรรมการสื่อสารผ่านระบบเว็ลล์ไวด์เว็บของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีการใช้การสื่อสารผ่านระบบเว็ลล์ไวด์เว็บที่มหาวิทยาลัย และสนใจเปิดรับเนื้อหาประเภทบันเทิงมากที่สุด นอกจากนี้ นักศึกษามีการใช้ประโยชน์จากระบบเว็ลล์ไวด์เว็บ เพื่อการพัฒนาตนเองในด้านวิชาการและทักษะการใช้งานระบบเว็ลล์ไวด์เว็บ และการใช้ระบบเว็ลล์ไวด์เว็บในการตอบสนองความต้องการด้านข่าวสารและการพักผ่อนหย่อนใจ

อมลยา ศิริชนะ (2540) ศึกษาความรู้ ทัศนคติ การใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตของนักเรียนในโรงเรียน ดีเด่นด้านการส่งเสริมกิจกรรมอินเทอร์เน็ตตามโครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย พบว่า ในโรงเรียน ดีเด่นด้านการส่งเสริมกิจกรรมอินเทอร์เน็ตตามโครงการดังกล่าว ต่างก็มีนโยบายที่สอดคล้องกับการนำอินเทอร์เน็ตมาใช้ในโรงเรียน เพื่อช่วยยกระดับการศึกษาของนักเรียน และได้บรรจุการสอนอินเทอร์เน็ตไว้ในชั่วโมงเรียนคอมพิวเตอร์ และจัดกิจกรรมเสริมเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตอีกด้วย และพบว่าทัศนคติที่มีต่ออินเทอร์เน็ตของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ เพื่อรับทราบข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้เป็นคนทันสมัยในยุคสังคมสารสนเทศ เพื่อติดต่อสื่อสาร และเพื่อหาความบันเทิง

ฐัฒนา แสงอร่าม (2542) ศึกษาการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ “โครงการน้ำประปาดื่มได้” ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการบริโภคน้ำดื่มของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ “โครงการน้ำประปาดื่มได้” อยู่ในระดับที่ต่ำมาก มีความรู้เกี่ยวกับน้ำประปาดื่มได้ในระดับต่ำ มีทัศนคติที่เป็นกลางต่อการบริโภคน้ำประปา และมีพฤติกรรมการบริโภคน้ำประปาน้อยมาก การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ “โครงการน้ำประปาดื่มได้” ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับน้ำประปาดื่มได้ แต่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคน้ำประปา ความรู้เกี่ยวกับน้ำประปาดื่มได้มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทัศนคติที่มีต่อการบริโภคน้ำประปา แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคน้ำประปา และทัศนคติที่มีต่อการบริโภคน้ำประปาเป็นตัวแปรที่สามารถอธิบายพฤติกรรมการดื่มน้ำประปาได้มากที่สุด

วิธินี วรรณสกล (2542) ศึกษาการเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในสภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ พบว่าการเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติการท่องเที่ยวในสภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ การเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่ออินเทอร์เน็ต มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในสภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ ความถี่ในการท่องเที่ยวเป็นตัวแปรที่สามารถอธิบายพฤติกรรมการท่องเที่ยวในสภาวะวิกฤติเศรษฐกิจได้ดีที่สุด

สุชาดา วรรณระมานี (2542) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับ ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกัน ศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษาต่างประเภทกัน มีภูมิลำเนา และการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ ภูมิลำเนา และการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษาต่างประเภทกัน และมีการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากสื่อมวลชนทั้งวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

วิลพร จิตต์จุพานนท์ (2543) ศึกษาการเปิดรับ ทักษะคติ การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ จากเว็บไซต์การศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย (SchoolINET) ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การเปิดรับเว็บไซต์การศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทักษะคติ การใช้ประโยชน์ และระดับความพึงพอใจ ในเว็บไซต์การศึกษา แต่ความสัมพันธ์นั้นอยู่ในระดับต่ำ และทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อเว็บไซต์การศึกษา มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการใช้ประโยชน์และระดับความพึงพอใจในเว็บไซต์การศึกษา โดยความสัมพันธ์นั้นอยู่ในระดับปานกลาง

เกศรา ชั่งชวลิต (2544) ศึกษาการแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ประโยชน์ และความพึงพอใจ ในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล พบว่า การแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ประโยชน์และความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ และการรับรู้ประโยชน์มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ ในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้

วิลเลอร์ เจมเมอร์ส โรเบิร์ต (Wheeler, Jamers Robert, 1996) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ตกับทัศนคติในการนำเครือข่ายมาปฏิรูปการสอนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในตะวันออกเฉียงเหนือของรัฐแคนซัส พบว่า การใช้อีเมลล์ระหว่างครูกับครูในการจัดเตรียม และจัดการเกี่ยวกับนักเรียน ทำให้ครูมีทัศนคติในทางบวกต่อการใช้อินเทอร์เน็ตในการปฏิรูปการสอน เนื่องจากเป็น托คมนาคมที่ช่วยย่นระยะทางการสื่อสารและสร้างรูปแบบการติดต่อสื่อสารที่เสมือนจริง (Virtual) ชัดเจนมากขึ้น ช่วยให้มีความร่วมมือ และการรวมกลุ่มเพื่อการจัดการในการพัฒนาการศึกษา ให้บรรลุผลได้มากขึ้น

โรเบิร์ต เพนนี่ เอ (Roberts, Penny A., 1998) ศึกษาเหตุผลของครูในการนำเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การศึกษามาใช้ในการเรียนการสอน พบว่า สิ่งที่น่าสนใจให้ครูนำอินเทอร์เน็ตมาใช้ประกอบการเรียนการสอน คือ วิธีสอน ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนจากครูเป็นศูนย์กลางในห้องเรียนมาเป็นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง สามารถจัดสภาพแวดล้อมการเรียนให้เป็นการเรียนแบบร่วมมือ และการเรียนการสอนแบบโครงการได้อีกด้วย อินเทอร์เน็ตจึงเป็นการสื่อสารการเรียนการสอนที่ช่วยเสริมสร้างและกระตุ้นให้ผู้เรียน มีความสนใจบทเรียนมากขึ้น มีทัศนคติต่อการเรียนดีขึ้น

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัย เรื่อง “ การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร ” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) แบบวัดครั้งเดียว (One Shot study) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิต นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษา อยู่ในมหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและเอกชนในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเปิดสอนทั้งในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และสาขาวิชาสังคมศาสตร์-มนุษยศาสตร์ รวม 17 สถาบัน ดังนี้ (ที่มา: ข้อมูลปี 2544 www.mua.go.th)

มหาวิทยาลัยของรัฐที่เปิดสอนทั้ง 2 สาขา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 8 สถาบัน ดังนี้

1.จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	มีจำนวนนิสิต	19,365 คน
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	มีจำนวนนิสิต	19,700 คน
3. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	มีจำนวนนักศึกษา	16,415 คน
4.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	มีจำนวนนักศึกษา	8,912 คน
5.มหาวิทยาลัยศิลปากร	มีจำนวนนักศึกษา	5,353 คน
6.มหาวิทยาลัยมหิดล	มีจำนวนนักศึกษา	7,996 คน
7.มหาวิทยาลัยรามคำแหง	มีจำนวนนักศึกษา	376,750 คน
8.มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	มีจำนวนนักศึกษา	58,664 คน
	รวมทั้งสิ้น	<u>513,155</u> คน

มหาวิทยาลัยของเอกชนที่เปิดสอนทั้ง 2 สาขา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 9 สถาบัน ดังนี้

1.มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	มีจำนวนนักศึกษา	23,334 คน
2.มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต	มีจำนวนนักศึกษา	11,095 คน
3.มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	มีจำนวนนักศึกษา	19,881 คน
4.มหาวิทยาลัยศรีปทุม	มีจำนวนนักศึกษา	15,099 คน
5.มหาวิทยาลัยสยาม	มีจำนวนนักศึกษา	11,876 คน
6.มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	มีจำนวนนักศึกษา	22,172 คน
7.มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	มีจำนวนนักศึกษา	16,003 คน
8.มหาวิทยาลัยรังสิต	มีจำนวนนักศึกษา	11,022 คน
9.มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	มีจำนวนนักศึกษา	6,934 คน
	รวมทั้งสิ้น	<u>137,416</u> คน

จำนวนนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนที่เปิดสอนทั้งสาขาวิทยาศาสตร์ และสาขาสังคมศาสตร์-มนุษยศาสตร์ ในกรุงเทพมหานคร มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 650,571 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีเปิดตาราง Taro Yamane โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่น 95 % ความผิดพลาดไม่เกิน 5% โดยประชากรที่ศึกษาครั้งนี้ คือ นิสิต นักศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 650,571 คน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวนอย่างน้อย 400 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

☉ นิสิต นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 นิสิตนักศึกษาที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐบาล จำนวน 8 สถาบัน

กลุ่มที่ 2 นิสิตนักศึกษาที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยของเอกชน จำนวน 9 สถาบัน

☉ สาขาวิชาที่กำลังศึกษา แบ่งออกเป็น 2 สาขา คือ

กลุ่มที่ 1 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์

ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ คณะสัตวแพทย์

กลุ่มที่ 2 สาขาวิชาสังคมศาสตร์-มนุษยศาสตร์

ได้แก่ คณะสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะละครศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ (วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน) คณะอักษรศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี (บริหารธุรกิจ) คณะนิติศาสตร์ และคณะรัฐศาสตร์

2. ใช้วิธีสุ่มแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับฉลากเลือกกลุ่มตัวอย่างตามประเภทของสถาบัน ออกเป็น กลุ่มละ 2 สถาบัน คือ

กลุ่มที่ 1 มหาวิทยาลัยของรัฐ ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กลุ่มที่ 2 มหาวิทยาลัยของเอกชน ได้แก่ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ และ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

3. ใช้วิธีสุ่มแบบกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยมีสัดส่วนที่เท่ากัน (Quota Sampling)

โดยแบ่งตามมหาวิทยาลัย ดังต่อไปนี้

- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	100	คน
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	100	คน
- มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	100	คน
- มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	100	คน
	รวมกลุ่มตัวอย่าง	<u>400</u>	คน

สาขาวิชาที่ศึกษา โดยกำหนดให้สาขาวิชาละ 50 คน ทั้งสองสาขาวิชาในทุกมหาวิทยาลัย
ที่เลือกสุ่มตัวอย่าง (จำนวน 4 สถาบัน)

4. ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
จำนวนทั้งสิ้น 400 คน โดยพยายามที่จะให้ได้กลุ่มตัวอย่างเพศชายและหญิงในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยสามารถแจกแจงตามสมมุติฐานได้ดังนี้

สมมุติฐานข้อที่ 1 นิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรต่างกัน จะมีการเปิดรับ
ข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ต่างกัน

ตัวแปรอิสระ คือ ลักษณะทางประชากร

ตัวแปรตาม คือ การเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning)

สมมุติฐานข้อที่ 2 นิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรต่างกัน จะมีความรู้
เกี่ยวกับการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ต่างกัน

ตัวแปรอิสระ คือ ลักษณะทางประชากร

ตัวแปรตาม คือ ความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning)

สมมุติฐานข้อที่ 3 นิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรต่างกัน จะมีทัศนคติ
ต่อการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ต่างกัน

ตัวแปรอิสระ คือ ลักษณะทางประชากร

ตัวแปรตาม คือ ทัศนคติต่อการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning)

สมมติฐานข้อที่ 4 นิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรต่างกัน จะมีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ต่างกัน

ตัวแปรอิสระ คือ ลักษณะทางประชากร

ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

สมมติฐานข้อที่ 5 การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ตัวแปรอิสระ คือ การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ตัวแปรตาม คือ ความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

สมมติฐานข้อที่ 6 การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ตัวแปรอิสระ คือ การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ตัวแปรตาม คือ ทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

สมมติฐานข้อที่ 7 การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ตัวแปรอิสระ คือ การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

สมมติฐานข้อที่ 8 ความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ตัวแปรอิสระ คือ ความรู้เรื่องการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ตัวแปรตาม คือ ทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

สมมติฐานข้อที่ 9 ความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ตัวแปรอิสระ คือ ความรู้เรื่องการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

สมมติฐานข้อที่ 10 ทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ตัวแปรอิสระ คือ ทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

สมมติฐานข้อที่ 11 การเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) สามารถอธิบายพฤติกรรมกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ได้มากกว่าตัวแปรอื่น

ตัวแปรอิสระ คือ การเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning)

ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้า และดัดแปลงจากหนังสือเอกสาร แนวคิด และงานวิจัยต่างๆที่ใกล้เคียงของผู้วิจัยที่ได้ทำการศึกษาวิจัยมาแล้ว โดยแบบสอบถามชุดนี้ได้จัดลำดับเนื้อหาให้ครอบคลุมข้อมูลที่ต้องการ ดังต่อไปนี้

- ตอนที่1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร
- ตอนที่2 เป็นคำถามวัดการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning)
- ตอนที่3 เป็นคำถามวัดความรู้เรื่องการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning)
- ตอนที่4 เป็นคำถามวัดทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)
- ตอนที่5 เป็นคำถามวัดพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยทำการทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสอบถาม ดังนี้

1.การหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ได้เรียบเรียงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) เพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข และเลือกเฉพาะข้อความที่มีความเที่ยงตรง แล้วนำไปสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจริง

2.นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยนำไปทดลองใช้ (Pre-Test) กับกลุ่มนักศึกษาในกรุงเทพมหานครที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 ตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบว่าคำถามในแต่ละข้อ แต่ละตอนของแบบสอบถาม สามารถสื่อความหมายได้ตรงตามที่ผู้วิจัยต้องการ และคำถามมีความเหมาะสมหรือไม่ มีความยากง่ายเพียงใด

สำหรับการหาค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม ในส่วนความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่มีการให้คะแนนแต่ละข้อเป็นแบบ 0 , 1 โดยอาศัยการวัดครั้งเดียวนั้น ผู้วิจัยใช้วิธีการคำนวณของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson's Method) สูตร KR 21 (ดร.วิเชียร เกตุสิงห์, 2543 : 92)

$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{x(k-x)}{ks^2} \right\}$$

เมื่อ k คือ จำนวนข้อ

s^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับที่ได้จากการทดสอบ

x คือ คะแนนเฉลี่ยรวมทั้งฉบับ

ผลจากการคำนวณค่าความเชื่อถือได้ของแบบทดสอบในส่วนของความรู้ = 0.827

การทดสอบความเชื่อถือได้ในส่วนของทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) และพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ใช้วิธีการหาค่าความเชื่อถือได้โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอบบาซ (Cronbach) สำหรับแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) (ดร.วิเชียร เกตุสิงห์, 2543:93) โดยมีสูตร ดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{(k-1)} \left\{ 1 - \frac{\sum V_i}{V_t} \right\}$$

เมื่อ α = ความเชื่อถือได้

k = จำนวนข้อ

V_i = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

V_t = ความแปรปรวนของคะแนนรวมทุกข้อ

ผลจากการคำนวณค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามในส่วนของ การเปิดรับข่าวสาร = 0.917

ผลจากการคำนวณค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามในส่วนของทัศนคติ = 0.826

ผลจากการคำนวณค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามในส่วนของพฤติกรรม = 0.861

ผลจากการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังกล่าว ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ สามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูล โดยการใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ชุด โดยแยกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามสถาบันการศึกษาที่กำหนดไว้จนครบ ตามจำนวน โดยสอบถามกลุ่มตัวอย่างก่อนการเก็บข้อมูลว่าเป็นผู้ที่เคยใช้บริการสื่ออินเทอร์เน็ตหรือไม่ และกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้กรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง

เกณฑ์การให้คะแนน

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนตัวแปร ดังต่อไปนี้

1.การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ศึกษาจากความถี่ของพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อประเภทต่างๆ ทั้งสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ โดยใช้คำถามแบบประเมินค่าระดับของตัวแปร 6 ระดับ ดังนี้

1.1 สื่อมวลชน

- วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์

ทุกวัน	เท่ากับ	5	คะแนน
สัปดาห์ละ 5-6 วัน	เท่ากับ	4	คะแนน
สัปดาห์ละ 3-4 วัน	เท่ากับ	3	คะแนน
สัปดาห์ละ 1-2 วัน	เท่ากับ	2	คะแนน
นานกว่านั้น	เท่ากับ	1	คะแนน
ไม่เคยเลย	เท่ากับ	0	คะแนน

- นิตยสาร

เดือนละ 4-5 ครั้ง	เท่ากับ	5	คะแนน
เดือนละ 2-3 ครั้ง	เท่ากับ	4	คะแนน
เดือนละ 1 ครั้ง	เท่ากับ	3	คะแนน
2-3 เดือนต่อครั้ง	เท่ากับ	2	คะแนน
นานกว่านั้น	เท่ากับ	1	คะแนน
ไม่เคยเลย	เท่ากับ	0	คะแนน

1.2 สื่อบุคคล

- สมาชิกภายในครอบครัว (บิดามารดา พี่น้อง)

เดือนละ 4-5 ครั้ง	เท่ากับ	5	คะแนน
เดือนละ 2-3 ครั้ง	เท่ากับ	4	คะแนน
เดือนละ 1 ครั้ง	เท่ากับ	3	คะแนน
2-3 เดือนต่อครั้ง	เท่ากับ	2	คะแนน
นานกว่านั้น	เท่ากับ	1	คะแนน
ไม่เคยเลย	เท่ากับ	0	คะแนน

- ครู/อาจารย์ เพื่อนนิสิต นักศึกษา เจ้าหน้าที่หรือบุคลากรของเว็บไซต์ที่ให้บริการ
การเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning)

เดือนละ 4-5 ครั้ง	เท่ากับ	5	คะแนน
เดือนละ 2-3 ครั้ง	เท่ากับ	4	คะแนน
เดือนละ 1 ครั้ง	เท่ากับ	3	คะแนน
2-3 เดือนต่อครั้ง	เท่ากับ	2	คะแนน
นานกว่านั้น	เท่ากับ	1	คะแนน
ไม่เคยเลย	เท่ากับ	0	คะแนน

1.3 สื่อเฉพาะกิจ (เว็บไซต์ หนังสือ/คู่มือ และกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning))

เดือนละ 4-5 ครั้ง	เท่ากับ	5	คะแนน
เดือนละ 2-3 ครั้ง	เท่ากับ	4	คะแนน
เดือนละ 1 ครั้ง	เท่ากับ	3	คะแนน
2-3 เดือนต่อครั้ง	เท่ากับ	2	คะแนน
นานกว่านั้น	เท่ากับ	1	คะแนน
ไม่เคยเลย	เท่ากับ	0	คะแนน

ผู้วิจัยได้จัดระดับการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ไว้ 5 ระดับ
โดยกำหนดคะแนนเพื่อจัดแบ่งระดับการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ดังนี้

4.50 – 5.00	คะแนน	หมายถึง	มีการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับสูงมาก
3.50 - 4.49	คะแนน	หมายถึง	มีการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับสูง
2.50 - 3.49	คะแนน	หมายถึง	มีการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	คะแนน	หมายถึง	มีการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับต่ำ
ต่ำกว่า 1.50	คะแนน	หมายถึง	มีการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับต่ำมาก

2. ความรู้เรื่องการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ศึกษาว่านิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร มีความรู้เรื่อง การเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) หรือไม่ โดยใช้แบบทดสอบปรนัยแบบถูก- ผิด (Objective Test) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ผู้ที่ตอบผิด	จะได้	0	คะแนน
ผู้ที่ตอบถูก	จะได้	1	คะแนน

ผู้วิจัยได้จัดระดับความรู้เรื่องการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ไว้ 3 ระดับ ได้แก่ มีความรู้มาก มีความรู้ปานกลาง และมีความรู้น้อย ดังนี้
 คะแนนระหว่าง 10 - 15 มีความรู้เรื่องการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) มาก
 คะแนนระหว่าง 6 - 10 มีความรู้เรื่องการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ปานกลาง
 คะแนนระหว่าง 0 - 5 มีความรู้เรื่องการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) น้อย

3. พิจารณาต่อการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ศึกษาทัศนคติต่อการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามที่มีมาตรวัดแบบ Likert Scale และมีเกณฑ์ในการให้คะแนน 5 ระดับ ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	เชิงบวก	เชิงลบ	
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1	คะแนน
เห็นด้วย	4	2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	3	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5	คะแนน

ผู้วิจัยได้จัดระดับทัศนคติต่อการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ไว้ 5 ระดับ ดังนี้
 ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง 4.50-5.00 มีทัศนคติดีมากต่อการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning)
 ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง 3.50-4.49 มีทัศนคติดีต่อการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning)
 ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง 2.50-3.49 มีทัศนคติเป็นกลางต่อการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning)
 ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง 1.50-2.49 มีทัศนคติไม่ดีต่อการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning)
 ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง 1.00-1.49 มีทัศนคติไม่ดีมากต่อการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning)

4. พฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ศึกษาพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) โดยวัดความบ่อยครั้งในการกระทำพฤติกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ของผู้ตอบแบบสอบถามโดยมีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับดังนี้

บ่อยมาก	เท่ากับ	5	คะแนน
บ่อย	เท่ากับ	4	คะแนน
พอสมควร	เท่ากับ	3	คะแนน
นานๆครั้ง	เท่ากับ	2	คะแนน
ไม่เคยเลย	เท่ากับ	1	คะแนน

ผู้วิจัยได้จัดระดับของพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไว้ 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง 4.50-5.00 มีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ในระดับสูงมาก

ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง 3.50-4.49 มีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ในระดับสูง

ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง 2.50-3.49 มีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง 1.50-2.49 มีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ในระดับต่ำ

ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง 1.00-1.49 มีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ในระดับต่ำมาก

การประมวลผลข้อมูล

เมื่อนำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบ และได้ครบถ้วนตามจำนวนที่ต้องการแล้ว จึงนำข้อมูลไปประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Description Statistics) คือ การอธิบายถึงลักษณะของข้อมูลส่วนบุคคลตามความแตกต่างกันในลักษณะต่างๆ ได้แก่ เพศ ประเภทของสถาบันการศึกษา สาขาวิชาที่กำลังศึกษา ชั้นปีที่กำลังศึกษา จำนวนปีที่ใช้คอมพิวเตอร์ รายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน การเปิดรับข่าวสารความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) โดยการหาค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย

2. การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistic) เพื่อทดสอบสมมุติฐาน ดังนี้

สมมุติฐานที่ 1-4

- ใช้การทดสอบค่าที (t-test) เพื่อทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน

- ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะทางประชากรที่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 5-10

- ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

สมมติฐานที่ 11

- ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อค้นหาตัวแปรที่สามารถอธิบายพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ได้ดีที่สุด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง “ การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร ” จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอนตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics) โดยการหาค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (เพศ ประเภทของสถาบันการศึกษา ชั้นปีที่กำลังศึกษา จำนวนปีที่ใช้คอมพิวเตอร์ รายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน) การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐาน สมมติฐานที่ 1-4

-ทดสอบค่าที (t-test) เพื่อทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน

-วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 5-10

-หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

สมมติฐานที่ 11

-วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อค้นหาค่าตัวแปรที่สามารถอธิบายพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ได้ดีที่สุด

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย

1.1 ลักษณะทางประชากร

การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ ประเภทของสถาบันการศึกษา ชั้นปีที่กำลังศึกษา จำนวนปีที่ใช้คอมพิวเตอร์ รายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ปรากฏในตารางนำเสนอต่อไปนี้

-เพศ

ตารางที่ 1

จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	191	47.8
หญิง	209	52.3
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิง ร้อยละ 52.3 และเป็นชาย ร้อยละ 47.8

-ประเภทของสถาบันการศึกษา

ตารางที่ 2

จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทของสถาบันการศึกษา

ประเภทของสถาบันการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มหาวิทยาลัยรัฐ	199	49.8
มหาวิทยาลัยเอกชน	201	50.3
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยของรัฐ ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 50.3 และ 49.8 ตามลำดับ

-ชั้นปีที่กำลังศึกษา

ตารางที่ 3

จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา

ชั้นปีที่กำลังศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ชั้นปีที่ 1	78	19.5
ชั้นปีที่ 2	131	32.8
ชั้นปีที่ 3	191	47.8
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 47.8 รองลงมาศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 32.8

- จำนวนปีที่ใช้คอมพิวเตอร์

ตารางที่ 4

จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนปีที่ใช้คอมพิวเตอร์

จำนวนปีที่ใช้คอมพิวเตอร์	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ปี	112	28.0
5- 10 ปี	265	66.3
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	23	5.8
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้คอมพิวเตอร์มาแล้ว 5 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 66.3 รองลงมาใช้คอมพิวเตอร์น้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.0

-รายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน

ตารางที่ 5

จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน

รายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5,000 บาท	66	16.5
5,000 – 10,000 บาท	214	53.5
10,001 – 20,000 บาท	111	27.8
20,000 บาทขึ้นไป	9	2.3
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 5,000 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 53.5 รองลงมา มีรายได้ต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.8

1.2 การเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning)

ตารางที่ 6

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง และค่าเฉลี่ย
จำแนกตามความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning)
จากสื่อประเภทต่างๆ

ประเภทของสื่อ	ความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning)								ระดับการเปิดรับข่าวสาร
	ทุกวัน	สัปดาห์ละ 5-6 วัน	สัปดาห์ละ 3-4 วัน	สัปดาห์ละ 1-2 วัน	นานกว่านั้น	ไม่เคยเลย	รวม	ค่าเฉลี่ย	
สื่อมวลชน									ระดับการเปิดรับข่าวสาร
1. วิทยุ	25 (6.3)	19 (4.8)	71 (17.8)	125 (31.3)	94 (23.5)	66 (16.5)	400 (100)	2.07 1.90	ต่ำ ต่ำ
2. โทรทัศน์	43 (10.8)	39 (9.8)	74 (18.5)	122 (30.5)	81 (20.3)	41 (10.3)	400 (100)	2.30	ต่ำ
3. หนังสือพิมพ์	38 (9.5)	20 (5.0)	61 (15.3)	124 (31.0)	101 (25.3)	56 (14.0)	400 (100)	2.00	ต่ำ
	เดือนละ 4-5 ครั้ง	เดือนละ 2-3 ครั้ง	เดือนละ 1 ครั้ง	2-3 เดือน ต่อ 1 ครั้ง	นานกว่านั้น	ไม่เคยเลย	รวม	ค่าเฉลี่ย	ระดับการเปิดรับข่าวสาร
4. นิตยสาร	4 (1.0)	72 (18.0)	80 (20.0)	96 (24.0)	96 (24.0)	52 (13.0)	400 (100)	2.09	ต่ำ

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ประเภทของสื่อ	ความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning)								
	เดือนละ 4-5 ครั้ง	เดือนละ 2-3 ครั้ง	เดือนละ 1 ครั้ง	2-3 เดือน ต่อ 1 ครั้ง	นานกว่านั้น	ไม่เคยเลย	รวม	ค่าเฉลี่ย	ระดับการ เปิดรับข่าวสาร
สื่อบุคคล 5.สมาชิกภายใน ครอบครัว (บิดามารดา พี่น้อง)	45 (11.3)	75 (18.8)	85 (21.3)	72 (18.0)	45 (11.3)	78 (19.5)	400 (100)	2.59 2.42	ปานกลาง ต่ำ
6.ครู / อาจารย์	65 (16.3)	107 (26.8)	83 (20.8)	69 (17.3)	35 (8.8)	41 (10.3)	400 (100)	2.94	ปานกลาง
7.เพื่อนนิสิต นักศึกษา	48 (12.0)	127 (31.8)	66 (16.5)	86 (21.5)	38 (9.5)	35 (8.8)	400 (100)	2.89	ปานกลาง
8.เจ้าหน้าที่หรือ บุคลากรของ เว็บไซต์การเรียนรู้ แบบออนไลน์ (e-learning)	30 (7.5)	75 (18.8)	83 (20.8)	53 (13.3)	50 (12.5)	109 (27.3)	400 (100)	2.14	ต่ำ
สื่อเฉพาะกิจ 9.เว็บไซต์	97 (24.3)	109 (27.3)	77 (19.3)	71 (17.8)	38 (9.5)	8 (2.0)	400 (100)	2.61 3.33	ปานกลาง ปานกลาง
10.หนังสือ,คู่มือ เกี่ยวกับการเรียน แบบออนไลน์ (e-learning)	27 (6.8)	84 (21.0)	89 (22.3)	93 (23.3)	58 (14.5)	49 (12.3)	400 (100)	2.45	ต่ำ
11.กิจกรรม เกี่ยวกับการเรียน แบบออนไลน์ (e-learning)	22 (5.5)	68 (17.0)	83 (20.8)	73 (18.3)	51 (12.8)	103 (25.8)	400 (100)	2.07	ต่ำ

จากตารางที่ 6 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อแต่ละประเภท พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อเฉพาะกิจประเภทเว็บไซต์มากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับสื่อประเภทอื่นๆ รองลงมา ได้แก่ สื่อบุคคลประเภทครู/อาจารย์ เพื่อน นิสิต นักศึกษา สำหรับสื่อที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับน้อยที่สุด ได้แก่ สื่อมวลชนประเภทวิทยุ

เมื่อนำพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อประเภทต่างๆ มาแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ ระดับสูงมาก ระดับสูง ระดับปานกลาง ระดับต่ำ และระดับต่ำมาก ตามเกณฑ์การจัดแบ่งระดับการเปิดรับข่าวสาร ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 3 จะได้ผลดังตารางที่ 7 นี้

ตารางที่ 7

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง และค่าเฉลี่ย จำแนกตามระดับการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ

ระดับการเปิดรับข่าวสาร การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ	สื่อมวลชน		สื่อบุคคล		สื่อเฉพาะกิจ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับต่ำมาก	160	40.0	96	24.0	68	17.0
ระดับต่ำ	125	31.3	105	26.3	119	29.8
ระดับปานกลาง	64	16.0	90	22.5	107	26.8
ระดับสูง	41	10.3	93	23.3	80	20.0
ระดับสูงมาก	10	2.5	16	4.0	26	6.5
รวม	400	100.0	400	100.0	400	100.0
ค่าเฉลี่ย	2.07		2.59		2.61	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1.19		1.34		1.22	
ระดับการเปิดรับข่าวสาร	ต่ำ		ปานกลาง		ปานกลาง	

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชนในระดับต่ำ และเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคลและสื่อเฉพาะกิจอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีกลุ่มตัวอย่างเพียงเล็กน้อยที่มีการเปิดรับข่าวสารในระดับสูงมากจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยในการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ พบว่า มีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนอยู่ในระดับต่ำ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.07

และมีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.59 และ 2.61 ตามลำดับ

1.3 ความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ตารางที่ 8

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างและค่าเฉลี่ย
จำแนกตามความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)	ตอบถูก	ตอบผิด	รวม	ค่าเฉลี่ย
1.การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) เป็นการเรียนรู้แบบมัลติมีเดียผ่านทางคอมพิวเตอร์โดยไม่อาศัยระบบเครือข่าย (Network)	138 (34.5)	262 (65.5)	400 (100)	0.35
2.การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) เป็นการเรียนรู้ทางไกลอย่างหนึ่ง ที่พัฒนามาจากการเรียนรู้บนเว็บ(Web-Based Learning)	371 (92.8)	29 (7.3)	400 (100)	0.93
3.การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) หมายถึง การเรียนผ่านทางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ โดยอาศัยเทคโนโลยีของเว็บและระบบบริหารจัดการการเรียนรู้	359 (89.8)	41 (10.3)	400 (100)	0.90
4.การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) เป็นการเรียนรู้ที่อาศัยเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เทคโนโลยีเว็บ เทคโนโลยีเชิงโต้ตอบ (Interactive) และเทคโนโลยีมัลติมีเดีย	319 (79.8)	81 (20.3)	400 (100)	0.80
5.การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และภาษาอังกฤษขั้นสูง	234 (58.5)	166 (41.5)	400 (100)	0.59
6.การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) นั้น ผู้เรียนจะเป็นใคร มาจากไหน และเรียนเวลาใดก็ได้	340 (85.0)	60 (15.0)	400 (100)	0.85
7.การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) นั้น ผู้เรียนจะต้องศึกษาเนื้อหาวิชาไปตามลำดับบทเรียนที่อาจารย์สอน	177 (44.3)	223 (55.8)	400 (100)	0.44
8.การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) นั้น ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เนื้อหาวิชาเรียนผ่านสื่อประสม (Multimedia) เช่น ตัวหนังสือ รูปภาพ ภาพเคลื่อนไหว และเสียง	349 (87.3)	51 (12.8)	400 (100)	0.87
9.การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนและผู้สอนไม่สามารถติดต่อสื่อสารกันได้โดยตรง	135 (33.8)	265 (66.3)	400 (100)	0.34
10.Web-Board และ E-Mail เป็นเครื่องมือหลักในเว็บไซต์การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ที่ใช้สนทนาโต้ตอบกับผู้อื่นในเวลาเดียวกัน (Synchronous)	87 (21.8)	313 (78.3)	400 (100)	0.22
11.การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ผู้เรียนสามารถตรวจสอบเวลาและเนื้อหาบทเรียนที่เรียนไปแล้วได้	369 (92.3)	31 (7.8)	400 (100)	0.92
12.การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ผู้สอนไม่สามารถติดตามตรวจสอบพฤติกรรมการณ์การเรียนของผู้เรียนได้	66 (16.5)	334 (83.5)	400 (100)	0.19

ความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)	ตอบถูก	ตอบผิด	รวม	ค่าเฉลี่ย
13.การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ผู้เรียนสามารถค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมได้เอง ด้วยการคลิกที่ไฮเปอร์ลิงก์ (Hyperlink) ไปยังเว็บไซต์ต่างๆ ได้เลยทันที	308 (77.0)	92 (23.0)	400 (100)	0.77
14.การทดสอบต่างๆในการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) โอกาสที่ข้อสอบจะรื้อมีมากขึ้น ทำให้ผู้เรียนสามารถลอกข้อสอบได้ง่ายขึ้น	277 (69.3)	123 (30.8)	400 (100)	1.31
15.เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง (www.ru.ac.th) เป็นเว็บไซต์หนึ่งที่ทำให้บริการการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (e-learning)	370 (92.5)	30 (7.5)	400 (100)	0.13
รวม				9.61

จากตารางที่ 8 พบว่า คำถามวัดความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จำนวน 15 ข้อ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบคำถามข้อที่ 2 ที่ว่าการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) เป็นการเรียนทางไกลอย่างหนึ่งที่พัฒนามาจากการเรียนรู้บนเว็บ (Web-Based Learning) กับข้อที่ 15 ที่ว่าเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง (www.ru.ac.th) เป็นเว็บไซต์หนึ่งที่ทำให้บริการการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (e-learning) ถูกมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 92.8 และ 92.5 ตามลำดับ ส่วนคำถามข้อที่กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ที่น้อยที่สุดได้แก่ คำถามข้อที่ 12 มีเพียงร้อยละ 16.5 เท่านั้นที่ทราบว่า การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ผู้สอนสามารถติดตามตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการเรียนของผู้เรียนได้

เมื่อพิจารณาจำนวนผู้ตอบถูกและตอบผิดโดยรวมแล้ว พบว่า มีคำถามจำนวนถึง 10 ข้อ จาก 15 ข้อ ที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูกมากกว่าตอบผิด และมีคำถามจำนวนเพียง 5 ข้อที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบผิดมากกว่าตอบถูก ซึ่งได้แก่คำถามข้อที่ 1 ที่ว่า การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) เป็นการเรียนแบบมัลติมีเดียผ่านทางคอมพิวเตอร์โดยไม้อาศัยระบบเครือข่าย (Network) คำถามข้อที่ 7 ที่ว่า การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) นั้น ผู้เรียนจะต้องศึกษาเนื้อหาวิชาไปตามลำดับบทเรียนที่อาจารย์สอน คำถามข้อที่ 9 ที่ว่าการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) เป็นการเรียนที่ผู้เรียนและผู้สอนไม่สามารถติดต่อสื่อสารกันได้โดยตรง คำถามข้อที่ 10 ที่ว่า Web-Board และ E-Mail เป็นเครื่องมือหลักในเว็บไซต์การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ที่ใช้สนทนาได้ตอบกับผู้อื่นในเวลาเดียวกัน (Synchronous) และคำถามข้อที่ 12 ที่ว่าการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ผู้สอนไม่สามารถติดตามตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการเรียนของผู้เรียนได้ ดังนั้นจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก จึงมีมากกว่าจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบผิดสำหรับค่าเฉลี่ยรวมนั้นคิดเป็น 9.61 จาก คะแนนเต็ม 15 คะแนน จึงจัดได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อนำผลการวิจัยในส่วนของความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มาจัดแบ่งระดับออกเป็น 3 ระดับ คือ มีความรู้มาก มีความรู้ปานกลาง และมีความรู้ที่น้อย ตามเกณฑ์การแบ่งระดับความรู้ที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 3 จะปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 9

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ระดับความรู้เกี่ยวกับ การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)	จำนวน	ร้อยละ
มาก	142	35.5
ปานกลาง	253	63.3
น้อย	5	1.3
รวม	400	100.0
ค่าเฉลี่ย = 9.61 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.22 ระดับความรู้ปานกลาง		

จากตารางที่ 9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ในระดับปานกลาง คือ ร้อยละ 63.3

1.4 ทักษะที่มีต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ตารางที่ 10

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง และค่าเฉลี่ย จำแนกตามทักษะที่มีต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ทักษะที่มีต่อการเรียน แบบออนไลน์ (e-learning)	ระดับของทักษะ					รวม	ค่าเฉลี่ย	ระดับ ทักษะ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง			
1. ท่านคิดว่าการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ทำให้ท่านสามารถเรียนรู้ในสิ่งที่สนใจได้อย่างอิสระ	134 (33.5)	243 (60.8)	22 (5.5)	1 (0.3)	0 (0.0)	400 (100)	4.27	ดี
2. ท่านคิดว่าการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ทำให้ท่านเสียเวลามากกว่าการเรียนในระบบอื่น	17 (4.3)	101 (25.3)	82 (20.5)	164 (41.0)	36 (9.0)	400 (100)	2.75	เป็น กลาง
3. ท่านคิดว่าการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ทำให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษามากขึ้น	53 (13.3)	241 (60.3)	92 (23.0)	14 (3.5)	0 (0.0)	400 (100)	3.83	ดี

ทัศนคติที่มีต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)	ระดับของทัศนคติ					รวม	ค่าเฉลี่ย	ระดับทัศนคติ
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
4.ท่านคิดว่าการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ทำให้ท่านเรียนรู้ได้ดีกว่าการเรียนรูปแบบอื่น	82 (20.5)	154 (38.5)	125 (31.3)	38 (9.5)	1 (0.3)	400 (100)	3.70	ดี
5.ท่านคิดว่าการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ช่วยขยายโอกาสทางการศึกษาไปยังประชาชนที่อยู่ห่างไกลและสนับสนุนการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต	94 (23.5)	230 (57.5)	63 (15.8)	11 (2.8)	2 (0.5)	400 (100)	4.01	ดี
6.ท่านคิดว่าการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการเชื่อมต่อเข้าสู่เครือข่ายอินเทอร์เน็ต	9 (2.3)	64 (16.0)	89 (22.3)	182 (45.5)	56 (14.0)	400 (100)	2.47	ไม่ดี
7.ท่านคิดว่าการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ทำให้ท่านกล้าซักถามผู้สอนและกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นหรือแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนมากขึ้น	52 (13.0)	202 (50.5)	122 (30.5)	19 (4.8)	5 (1.3)	400 (100)	3.69	ดี
8.ท่านคิดว่าการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ทำให้สามารถค้นหาและเข้าถึงข้อมูลต่างๆได้ง่ายขึ้น	74 (18.5)	249 (62.3)	66 (16.5)	9 (2.3)	2 (0.5)	400 (100)	3.96	ดี
9.ท่านคิดว่าการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ทำให้การเรียนการสอนเป็นมาตรฐานเดียวกันหรือมีคุณภาพเท่าเทียมกันทุกแห่ง	70 (17.5)	209 (52.3)	97 (24.3)	21 (5.3)	3 (0.8)	400 (100)	3.81	ดี
10.ท่านคิดว่าการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) สามารถนำมาใช้ป็นสื่อเดิมหรือสื่อเสริมจากการเรียนในปัจจุบันได้	109 (27.3)	215 (53.8)	60 (15.0)	14 (3.5)	2 (0.5)	400 (100)	4.04	ดี
รวม							3.65	ดี

จากตารางที่ 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) คิดเป็นค่าเฉลี่ยรวม 3.65 จากข้อความที่เป็นตัวชี้วัดทัศนคติจำนวนทั้งหมด 10 ข้อ โดยหัวข้อที่กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติดี มีจำนวน 8 ข้อ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ข้อที่ 1 ที่ว่าการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ทำให้สามารถเรียนรู้ในสิ่งที่สนใจได้อย่างอิสระ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 4.27 ส่วนข้อที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยน้อยที่สุด ได้แก่ข้อที่ 6 ที่ว่า การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการเชื่อมต่อเข้าสู่เครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดที่ 2.47

เมื่อนำผลการวิจัยในส่วนของทัศนคติที่มีต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มาจัดระดับ เป็น 5 ระดับ คือ มีทัศนคติดีมาก มีทัศนคติดี มีทัศนคติเป็นกลาง มีทัศนคติไม่ดี และมีทัศนคติไม่ดีมากๆ ตามเกณฑ์การแบ่งทัศนคติตามที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 3 จะปรากฏผลดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง

จำแนกตามทัศนคติที่มีต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) และค่าเฉลี่ยของทัศนคติ

ระดับทัศนคติที่มีต่อ การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)	จำนวน	ร้อยละ
ดีมาก ๆ	3	0.8
ดี	251	62.8
เป็นกลาง	144	36.0
ไม่ดี	2	0.5
ไม่ดีมากๆ	0	0.0
รวม	400	100.0
ค่าเฉลี่ย = 3.65 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.35 ระดับทัศนคติดี		

จากตารางที่ 11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือร้อยละ 62.8 มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) รองลงมามีทัศนคติเป็นกลางต่อการเรียนแบบออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ 36.0

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.5 พฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ตารางที่ 12

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง และค่าเฉลี่ย

จำแนกตามพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

พฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)	บ่อย มาก	บ่อย	พอ สมควร	นานๆ ครั้ง	ไม่ เคยเลย	รวม	ค่าเฉลี่ย	ระดับ พฤติกรรม
1.ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมหรือเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์	20 (5.0)	113 (28.3)	123 (30.8)	97 (24.3)	47 (11.8)	400 (100)	2.90	ปานกลาง
2.ท่านเคยสอบถามข้อสงสัยในบทเรียนจากผู้สอนหรือวิทยากรผ่านทางอีเมลล์ เว็บบอร์ด หรือ แชนทรม	10 (2.5)	98 (24.5)	152 (38.0)	79 (19.8)	61 (15.3)	400 (100)	2.79	ปานกลาง
3.ท่านเคยใช้บริการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์(e-library) หรือเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-book) ค้นหาข้อมูลที่ต้องการ	16 (4.0)	106 (26.5)	149 (37.3)	74 (18.5)	55 (13.8)	400 (100)	2.89	ปานกลาง
4.ท่านเคยลงทะเบียนเพื่อเรียนวิชาที่มีการเรียนการสอนออนไลน์ทางอินเทอร์เน็ต	4 (1.0)	51 (12.8)	135 (33.8)	100 (25.0)	110 (27.5)	400 (100)	2.35	น้อย
5.ท่านเคยทำแบบทดสอบหรือข้อสอบแบบออนไลน์ผ่านทางเว็บไซต์ e-learning	3 (0.8)	44 (11.0)	128 (32.0)	164 (41.0)	61 (15.3)	400 (100)	2.41	น้อย
6.ท่านเคยเรียนผ่านทางห้องเรียนแบบเสมือนจริง (Virtual Classroom)	3 (0.8)	37 (9.3)	146 (36.5)	118 (29.5)	96 (24.0)	400 (100)	2.33	น้อย
7.ท่านมักจะศึกษาข้อมูลต่างๆที่จัดเตรียมไว้ในเว็บไซต์ที่ให้บริการการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)	6 (1.5)	97 (24.3)	150 (37.5)	110 (27.5)	37 (9.3)	400 (100)	2.81	ปานกลาง
8.ท่านเคยรับ-ส่งการบ้านหรือรายงานผ่านทางออนไลน์	6 (1.5)	56 (14.0)	101 (25.3)	155 (38.8)	82 (20.5)	400 (100)	2.37	น้อย
9.ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมการบรรยาย การสัมมนาเกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)	6 (1.5)	59 (14.8)	110 (27.5)	124 (31.0)	101 (25.3)	400 (100)	2.36	น้อย
10.ท่านมักจะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)	15 (3.8)	107 (26.8)	127 (31.8)	110 (27.5)	41 (10.3)	400 (100)	2.86	ปานกลาง
รวม							2.60	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 พบว่า จากจำนวนข้อความที่ใช้วัดพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จำนวน 10 ข้อ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) คิดเป็นค่าเฉลี่ยรวม 2.60 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง โดยหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมสูงสุด ได้แก่ หัวข้อที่ 1 ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมหรือเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ ส่วนหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมต่ำที่สุด ได้แก่ หัวข้อที่ 6 ท่านเคยเรียนผ่านทางห้องเรียนแบบเสมือนจริง (Virtual Classroom)

เมื่อนำผลการวิจัยในส่วนของพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มาจัดระดับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) 5 ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ และต่ำมาก ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 13

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามระดับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ระดับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)	จำนวน	ร้อยละ
สูงมาก	0	0.0
สูง	29	7.3
ปานกลาง	195	48.8
ต่ำ	137	34.3
ต่ำมาก	39	9.8
รวม	400	100.0
ค่าเฉลี่ย = 2.60 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.72 ระดับพฤติกรรมปานกลาง		

จากตารางที่ 13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 48.8 มีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา มีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อยู่ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 34.3

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมานเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 1-4

สมมติฐานข้อที่ 1 นิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรต่างกัน จะมีการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 นิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรต่างกัน จะมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 3 นิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรต่างกัน จะมีทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 4 นิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรต่างกัน จะมีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ต่างกัน

โดยการทดสอบค่าที (t-test) เพื่อทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน ซึ่งผลการทดสอบสมมติฐานทั้ง 4 ข้อ จะปรากฏผลดังตารางที่ 14-43

ตารางที่ 14

ผลการทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชนระหว่างนิสิต นักศึกษาเพศชาย และเพศหญิง

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	p
ชาย	191	2.08	1.21	0.28	0.77
หญิง	209	2.05	1.17		

จากตารางที่ 14 พบว่านิสิต นักศึกษาเพศชายกับเพศหญิงเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชนไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

ตารางที่ 15

ผลการทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสาร
การเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อบุคคล
ระหว่างนิสิต นักศึกษาเพศชาย และเพศหญิง

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t	p
ชาย	191	2.66	1.28	0.94	0.34
หญิง	209	2.53	1.40		

จากตารางที่ 15 พบว่านิสิต นักศึกษาเพศชายกับเพศหญิงเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อบุคคลไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

ตารางที่ 16

ผลการทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสาร
การเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อเฉพาะกิจ
ระหว่างนิสิต นักศึกษาเพศชาย และเพศหญิง

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t	p
ชาย	191	2.71	1.16	1.57	0.11
หญิง	209	2.52	1.26		

จากตารางที่ 16 พบว่านิสิต นักศึกษาเพศชายกับเพศหญิงเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อเฉพาะกิจไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

ตารางที่ 17

ผลการทดสอบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning)
ระหว่างนิสิต นักศึกษาเพศชาย และเพศหญิง

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t	p
ชาย	191	10.37	2.10	0.13	0.89
หญิง	209	10.34	2.07		

จากตารางที่ 17 พบว่านิสิต นักศึกษาเพศชายกับเพศหญิงมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

ตารางที่ 18

ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ระหว่างนิสิต นักศึกษาเพศชาย และเพศหญิง

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	p
ชาย	191	3.63	0.34	-0.79	0.42
หญิง	209	3.66	0.36		

จากตารางที่ 18 พบว่านิสิต นักศึกษาเพศชายกับเพศหญิงมีทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3

ตารางที่ 19

ผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ระหว่างนิสิต นักศึกษาเพศชาย และเพศหญิง

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	p
ชาย	191	2.64	0.68	1.07	0.28
หญิง	209	2.57	0.76		

จากตารางที่ 19 พบว่านิสิต นักศึกษาเพศชายกับเพศหญิงมีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4

ตารางที่ 20

ผลการทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน

ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน

ประเภทของสถาบันการศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	p
มหาวิทยาลัยรัฐ	199	1.56	1.02	-9.35	0.00*
มหาวิทยาลัยเอกชน	201	2.57	1.13		

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 20 พบว่านิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน มีการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชนมีการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชนมากกว่ากลุ่มนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

ตารางที่ 21

ผลการทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสาร การเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อบุคคล

ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน

ประเภทของ สถาบันการศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t	p
มหาวิทยาลัยรัฐ	199	1.75	1.18	-15.94	0.00*
มหาวิทยาลัยเอกชน	201	3.43	0.90		

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 21 พบว่านิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน มีการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชนมีการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อบุคคลมากกว่ากลุ่มนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

ตารางที่ 22

ผลการทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสาร การเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อเฉพาะกิจ

ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน

ประเภทของ สถาบันการศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t	p
มหาวิทยาลัยรัฐ	199	1.97	1.04	-12.12	0.00*
มหาวิทยาลัยเอกชน	201	3.25	1.05		

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 22 พบว่านิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชนมีการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อเฉพาะกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชนมีการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อเฉพาะกิจมากกว่ากลุ่มนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

ตารางที่ 23

ผลการทดสอบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน

ประเภทของ สถาบันการศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t	p
มหาวิทยาลัยรัฐ	199	11.28	2.24	9.72	0.00*
มหาวิทยาลัยเอกชน	201	9.45	1.42		

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 23 พบว่านิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชนมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มากกว่ากลุ่มนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชน จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

ตารางที่ 24

ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน

ประเภทของ สถาบันการศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t	p
มหาวิทยาลัยรัฐ	199	3.70	0.33	3.01	0.00*
มหาวิทยาลัยเอกชน	201	3.60	0.36		

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 24 พบว่านิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชนมีทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐมีทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มากกว่ากลุ่มนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชน จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3

ตารางที่ 25

ผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน

ประเภทของ สถาบันการศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t	p
มหาวิทยาลัยรัฐ	199	2.19	0.65	-13.89	0.00*
มหาวิทยาลัยเอกชน	201	3.02	0.52		

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 25 พบว่านิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน มีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่ม นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชน มีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มากกว่ากลุ่มนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4

ตารางที่ 26

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์(e-learning) จากสื่อมวลชน ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกัน

ชั้นปีที่กำลังศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนฯ	F	Sig.
(1) 1	78	1.84	1.26		
(2) 2	131	2.08	1.24		
(3) 3	191	2.15	1.12		
รวม	400	2.07	1.19	1.886	.153

จากตารางที่ 26 พบว่านิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชนไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

ตารางที่ 27

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์(e-learning) จากสื่อบุคคล ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกัน

ชั้นปีที่กำลังศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนฯ	F	Sig.	คู่ที่แตกต่างกัน
(1) 1	78	2.35	1.20			(1) < (3)
(2) 2	131	2.41	1.41			(2) < (3)
(3) 3	191	2.81	1.32			(3) > (1) (2)
รวม	400	2.59	1.34	5.077	.007*	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 27 พบว่านิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า นิสิต นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 มีการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อบุคคลมากกว่านิสิต นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 และ 2

ตารางที่ 28

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์(e-learning) จากสื่อเฉพาะกิจ ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกัน

ชั้นปีที่กำลังศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนฯ	F	Sig.	คู่ที่แตกต่างกัน
(1) 1	78	2.44	1.09			
(2) 2	131	2.42	1.22			(2) < (3)
(3) 3	191	2.81	1.24			(3) > (2)
รวม	400	2.61	1.22	4.988	.007*	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 28 พบว่านิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อเฉพาะกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า นิสิต นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 มีการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อเฉพาะกิจมากกว่านิสิต นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2

ตารางที่ 29

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์(e-learning)ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกัน

ชั้นปีที่กำลังศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนฯ	F	Sig.
(1) 1	78	10.16	2.14		
(2) 2	131	10.29	2.12		
(3) 3	191	10.48	2.03		
รวม	400	10.36	2.08	.746	.475

จากตารางที่ 29 พบว่านิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

ตารางที่ 30

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์(e-learning)ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกัน

ชั้นปีที่กำลังศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนฯ	F	Sig.
(1) 1	78	3.62	.366		
(2) 2	131	3.64	.329		
(3) 3	191	3.66	.360		
รวม	400	3.65	.351	.534	.587

จากตารางที่ 30 พบว่านิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3

ตารางที่ 31

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์(e-learning)ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกัน

ชั้นปีที่กำลังศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนฯ	F	Sig.
(1) 1	78	2.46	.719		
(2) 2	131	2.59	.753		
(3) 3	191	2.67	.703		
รวม	400	2.60	.725	2..345	.097

จากตารางที่ 31 พบว่านิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4

ตารางที่ 32

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย
การเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์(e-learning) จากสื่อมวลชน
ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มาเป็นจำนวนปีที่แตกต่างกัน

จำนวนปีที่ใช้คอมพิวเตอร์	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนฯ	F	Sig.	คู่ที่แตกต่างกัน
(1) น้อยกว่า 5 ปี	112	1.63	1.27			(1) < (2) (3)
(2) 5- 10 ปี	265	2.22	1.13			(2) > (1)
(3) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	23	2.41	.96			(3) > (1)
รวม	400	2.07	1.19	11.207	.000**	

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 32 พบว่านิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มาเป็นจำนวนปีที่แตกต่างกัน มีการเปิดรับ
ข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า นิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มาน้อยกว่า 5 ปี มีการเปิดรับ
ข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชนน้อยกว่านิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มา 5-10 ปี
และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 33

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย
การเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์(e-learning) จากสื่อบุคคล
ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มาเป็นจำนวนปีที่แตกต่างกัน

จำนวนปีที่ใช้คอมพิวเตอร์	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนฯ	F	Sig.	คู่ที่แตกต่างกัน
(1) น้อยกว่า 5 ปี	112	2.09	1.41			(1) < (2) (3)
(2) 5- 10 ปี	265	2.75	1.23			(2) > (1)
(3) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	23	3.21	1.54			(3) > (1)
รวม	400	2.59	1.34	12.717	.000**	

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 33 พบว่านิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มาเป็นจำนวนปีที่แตกต่างกัน มีการเปิดรับ
ข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า นิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มาน้อยกว่า 5 ปี มีการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อบุคคลน้อยกว่า นิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มา 5-10 ปี และ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 34

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อเฉพาะกิจ ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มาเป็นจำนวนปีที่แตกต่างกัน

จำนวนปีที่ใช้คอมพิวเตอร์	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนฯ	F	Sig.	คู่ที่แตกต่างกัน
(1) น้อยกว่า 5 ปี	112	2.23	1.25			(1) < (2) (3)
(2) 5- 10 ปี	265	2.73	1.15			(2) > (1)
(3) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	23	3.08	1.40			(3) > (1)
รวม	400	2.61	1.22	8.79	.000**	

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 34 พบว่านิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มาเป็นจำนวนปีที่แตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อเฉพาะกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า นิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มาน้อยกว่า 5 ปี มีการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อเฉพาะกิจน้อยกว่า นิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มา 5-10 ปี และ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 35

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มาเป็นจำนวนปีที่แตกต่างกัน

จำนวนปีที่ใช้คอมพิวเตอร์	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนฯ	F	Sig.
(1) น้อยกว่า 5 ปี	112	10.41	1.95		
(2) 5- 10 ปี	265	10.40	2.17		
(3) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	23	9.69	1.55		
รวม	400	10.36	2.08	1.25	.287

จากตารางที่ 35 พบว่านิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มาเป็นจำนวนปีที่แตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

ตารางที่ 36

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย

ทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์(e-learning)

ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มาเป็นจำนวนปีที่แตกต่างกัน

จำนวนปีที่ใช้คอมพิวเตอร์	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนฯ	F	Sig.
(1) น้อยกว่า 5 ปี	112	3.67	.317		
(2) 5- 10 ปี	265	3.64	.364		
(3) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	23	3.62	.370		
รวม	400	3.65	.351	.460	.632

จากตารางที่ 36 พบว่านิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มาเป็นจำนวนปีที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3

ตารางที่ 37

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย

พฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์(e-learning)

ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มาเป็นจำนวนปีที่แตกต่างกัน

จำนวนปีที่ใช้คอมพิวเตอร์	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนฯ	F	Sig.	คู่ที่แตกต่าง
(1) น้อยกว่า 5 ปี	112	2.35	.799			(1) < (2)
(2) 5- 10 ปี	265	2.70	.662			(2) > (1)
(3) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	23	2.68	.772			
รวม	400	2.60	.725	10.016	.000**	

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 37 พบว่านิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มาเป็นจำนวนปีที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4

เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า นิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มาน้อยกว่า 5 ปี มีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) น้อยกว่านิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มา 5-10 ปี

ตารางที่ 38

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย
การเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์(e-learning) จากสื่อมวลชน
ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนแตกต่างกัน

รายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนฯ	F	Sig.	คู่ที่แตกต่างกัน
(1) น้อยกว่า 5,000 บาท	66	1.49	1.22			(1) < (2) (3)
(2) 5,000 – 10,000 บาท	214	2.11	1.17			(2) > (1)
(3) 10,001 – 20,000 บาท	111	2.31	1.12			(3) > (1)
(4) 20,000 บาทขึ้นไป	9	2.38	1.17			
รวม	400	2.07	1.19	7.183	.000**	

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 38 พบว่านิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า นิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท มีการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชนน้อยกว่านิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน 5,000 – 10,000 บาท และ 10,001 – 20,000 บาท

ตารางที่ 39

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย
การเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์(e-learning) จากสื่อบุคคล
ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนแตกต่างกัน

รายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนฯ	F	Sig.	คู่ที่แตกต่างกัน
(1) น้อยกว่า 5,000 บาท	66	1.73	1.38			(1) < (2) (3) (4)
(2) 5,000 – 10,000 บาท	214	2.58	1.24			(3) > (2) > (1)
(3) 10,001 – 20,000 บาท	111	3.09	1.24			(3) > (1) (2)
(4) 20,000 บาทขึ้นไป	9	3.19	1.41			(4) > (1)
รวม	400	2.59	1.34	16.350	.000**	

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 39 พบว่านิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า นิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท มีการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อบุคคลน้อยกว่า นิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนสูงกว่า นิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน 10,001 -20,000 บาท มีการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อบุคคลมากกว่า นิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนในระดับที่ต่ำกว่า

ตารางที่ 40

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย
การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์(e-learning) จากสื่อเฉพาะกิจ
ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนแตกต่างกัน

รายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนฯ	F	Sig.	คู่ที่แตกต่างกัน
(1) น้อยกว่า 5,000 บาท	66	2.11	1.31			(1) < (3)
(2) 5,000 – 10,000 บาท	214	2.55	1.11			(2) < (3)
(3) 10,001 – 20,000 บาท	111	3.01	1.23			(3) > (1) (2)
(4) 20,000 บาทขึ้นไป	9	3.03	1.40			
รวม	400	2.61	1.22	8.695	.000**	

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 40 พบว่านิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อเฉพาะกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า นิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน 10,001-20,000 บาท มีการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อเฉพาะกิจมากกว่า นิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนต่ำกว่า

ตารางที่ 41

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย
ความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์(e-learning)
ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนแตกต่างกัน

รายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนฯ	F	Sig.	คู่ที่แตกต่างกัน
(1) น้อยกว่า 5,000 บาท	66	10.80	1.84			(1) > (3) (4)
(2) 5,000 – 10,000 บาท	214	10.66	2.29			(2) > (3)
(3) 10,001 – 20,000 บาท	111	9.64	1.52			(3) < (1) (2)
(4) 20,000 บาทขึ้นไป	9	8.77	1.64			(4) < (1)
รวม	400	10.36	2.08	9.057	.000**	

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 41 พบว่านิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า นิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน น้อยกว่า 5,000 บาท มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มากกว่านิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน สูงกว่า

ตารางที่ 42

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย
ทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)
ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนแตกต่างกัน

รายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนฯ	F	Sig.
(1) น้อยกว่า 5,000 บาท	66	3.72	.365		
(2) 5,000 – 10,000 บาท	214	3.65	.338		
(3) 10,001 – 20,000 บาท	111	3.61	.363		
(4) 20,000 บาทขึ้นไป	9	3.48	.358		
รวม	400	3.65	.351	2.173	.091

จากตารางที่ 42 พบว่านิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3

ตารางที่ 43

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย
พฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)
ระหว่างนิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนแตกต่างกัน

รายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนฯ	F	Sig.	คู่ที่แตกต่างกัน
(1) น้อยกว่า 5,000 บาท	66	2.29	.815			(1) < (2) (3)
(2) 5,000 – 10,000 บาท	214	2.58	.674			(3) > (2) > (1)
(3) 10,001 – 20,000 บาท	111	2.85	.680			(3) > (1) (2)
(4) 20,000 บาทขึ้นไป	9	2.52	.819			
รวม	400	2.60	.725	9.221	.000**	

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 43 พบว่านิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า นิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน น้อยกว่า 10,001 บาท มีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) น้อยกว่านิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท และนิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน 5,000 – 10,000 บาท มีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มากกว่านิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมานเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 5-10

สมมติฐานข้อที่ 5 การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

สมมติฐานข้อที่ 6 การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

สมมติฐานข้อที่ 7 การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

สมมติฐานข้อที่ 8 ความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

สมมติฐานข้อที่ 9 ความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

สมมติฐานข้อที่ 10 ทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

โดยการทดสอบหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ซึ่งผลการทดสอบสมมติฐานทั้ง 6 ข้อ จะปรากฏผลดังตารางที่ 44 - 49

ตารางที่ 44

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร
การเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ
กับความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ตัวแปร	จำนวน	ค่าสหสัมพันธ์กับความรู้	ค่านัยสำคัญทางสถิติ (p)
การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน	400	-.070	.160
การเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล	400	-.181**	.000
การเปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ	400	-.125*	.012

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 44 พบว่าการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อบุคคลและสื่อเฉพาะกิจ มีความสัมพันธ์ทางลบกับความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 5 นั่นคือนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพฯที่เปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อบุคคลและสื่อเฉพาะกิจมากจะเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) น้อย แต่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่พบนั้นอยู่ในระดับต่ำมากคือ 0.181 และ 0.125 ตามลำดับ ความสัมพันธ์ดังกล่าว จึงมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ส่วนการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชนนั้น ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5

ตารางที่ 45

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร
การเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ
กับทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ตัวแปร	จำนวน	ค่าสหสัมพันธ์กับทัศนคติ	ค่านัยสำคัญทางสถิติ (p)
การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน	400	.189**	.000
การเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล	400	.009	.851
การเปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ	400	.097	.052

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 45 พบว่าการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แต่การเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อบุคคลและสื่อเฉพาะกิจนั้น ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 6 เพียงบางส่วน

ตารางที่ 46

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร
การเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ
กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ตัวแปร	จำนวน	ค่าสหสัมพันธ์กับพฤติกรรม	ค่านัยสำคัญทางสถิติ (p)
การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน	400	.504**	.000
การเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล	400	.563**	.000
การเปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ	400	.615**	.000

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 46 พบว่าการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 7 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่พบนั้นอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง

ตารางที่ 47

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)
กับทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ตัวแปร	จำนวน	ค่าสหสัมพันธ์กับทัศนคติ	ค่านัยสำคัญทางสถิติ (p)
ความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)	400	.239**	.000

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 47 พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 8 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่พบนั้นอยู่ในระดับต่ำ

ตารางที่ 48

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)
กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ตัวแปร	จำนวน	ค่าสหสัมพันธ์กับพฤติกรรม	ค่านัยสำคัญทางสถิติ (p)
ความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)	400	-.081	.105

จากตารางที่ 48 พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 9

ตารางที่ 49

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
ระหว่างทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)
กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ตัวแปร	จำนวน	ค่าสหสัมพันธ์กับพฤติกรรม	ค่านัยสำคัญทางสถิติ (p)
ทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)	400	-.040	.420

จากตารางที่ 49 พบว่า ทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 10

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมานเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 11

สมมติฐานข้อที่ 11 การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) สามารถอธิบายพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ได้มากกว่าตัวแปรอื่น

โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อค้นหาตัวแปรที่สามารถอธิบายพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ได้ดีที่สุด ซึ่งผลการทดสอบสมมติฐานจะปรากฏผลดังตารางที่ 50

ตารางที่ 50

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ
เมื่อกำหนดให้พฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) เป็นตัวแปรตาม
และเลือกใช้เฉพาะตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตัวแปร	R	R ²	R ² Change	สัมประสิทธิ์ถดถอย		t	Sig.
				B	Beta		
การเปิดรับสื่อเฉพาะกิจ	.615	.378	.378	.288	.486	10.027	.000
การเปิดรับสื่อมวลชน	.635	.404	.026	.140	.231	4.704	.000
ทัศนคติ	.648	.420	.017	-.271	-.131	-3.370	.001
ค่าคงที่				2.554		8.708	.000

Over all F = 95.666 Sig = .000

จากตารางที่ 50 พบว่า มีตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รวมทั้งหมด 3 ตัวแปร คือ การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อเฉพาะกิจ การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน และทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) โดยตัวแปรทั้ง 3 ดังกล่าว ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ได้ประมาณร้อยละ 42.10 โดยการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อเฉพาะกิจเป็นตัวแปรที่สามารถอธิบายพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ได้มากที่สุดถึงร้อยละ 37.8 ที่เหลืออีกร้อยละ 4.3 สามารถอธิบายได้ด้วยตัวแปรการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน และทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าว แสดงว่านิสิต นักศึกษาที่มีการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อเฉพาะกิจ และสื่อมวลชนมาก มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จะมีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มาก ในทางกลับกันหากนิสิต นักศึกษาที่มีการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อเฉพาะกิจ และสื่อมวลชนน้อย มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ก็จะมี พฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) น้อยตามไปด้วย

ดังนั้นจึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 11 ที่ว่า การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) เป็นตัวแปรที่สามารถอธิบายพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ได้มากกว่าตัวแปรอื่น

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง “ การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร ” มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์(e-learning) กับความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์(e-learning)กับทักษะคิดต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร

4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์(e-learning)กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร

5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์(e-learning)กับทักษะคิดต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร

6. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร

7. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะคิดต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร

8. เพื่อศึกษาหาตัวแปรที่สามารถอธิบายพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ได้มากกว่าตัวแปรอื่น

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบวัดครั้งเดียว (One Shot Study) โดยกลุ่มตัวอย่าง ที่ศึกษา ได้แก่ นิสิต นักศึกษาระดับปริญญาตรีกำลังที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยทั้งของรัฐ และเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเปิดสอนทั้งในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และสาขาวิชาสังคมศาสตร์-มนุษยศาสตร์ จำนวน 400 คน ใน 4 มหาวิทยาลัย ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพฯ และมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย จากทั้งหมด 17 มหาวิทยาลัย โดยการสุ่มตัวอย่าง แบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล และใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน ที่ตั้งไว้ สำหรับสถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย เพื่ออธิบายลักษณะของ ข้อมูลส่วนบุคคลตามความแตกต่างกันในลักษณะต่างๆ การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ส่วนการทดสอบสมมติฐาน นั้นใช้การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Anova) การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1.การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยาย

1.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน 400 คน เป็นนิสิต นักศึกษาชายและหญิง ที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย ของรัฐและเอกชน ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 ใช้คอมพิวเตอร์ มาแล้ว 5-10 ปี และมีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนประมาณ 5,000 – 10,000 บาท

1.2 การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน อยู่ในระดับต่ำ จากสื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจในระดับปานกลาง โดยได้รับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ มากที่สุด รองลงมาเป็นสื่อบุคคล และสื่อมวลชนตามลำดับ ซึ่งเมื่อแยกตามประเภทแล้ว กลุ่มตัวอย่าง มีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจประเภทเว็บไซต์มากที่สุด รองลงมาคือ สื่อบุคคลประเภทครู/อาจารย์ และสื่อบุคคลประเภทเพื่อนนิสิต นักศึกษา สำหรับสื่อที่กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารน้อยที่สุด คือ สื่อมวลชนประเภทวิทยุ

1.3 ความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อยู่ในระดับสูง

1.4 ทักษะที่มีต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทักษะที่มีต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

1.5 พฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อยู่ในระดับปานกลาง

2.การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน

สมมติฐานที่ 1 : นิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรต่างกัน จะมีการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ต่างกัน

การทดสอบสมมติฐานที่ 1 : เป็นไปตามสมมติฐานเป็นบางส่วน

นิสิต นักศึกษาเพศชายกับเพศหญิงเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชนมีการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชนมีการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจมากกว่ากลุ่มนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

นิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มาเป็นจำนวนปีที่แตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

นิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสาร การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

สมมติฐานข้อที่ 2 : นิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรต่างกัน จะมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ต่างกัน

การทดสอบสมมติฐานที่ 2 : เป็นไปตามสมมติฐานเป็นบางส่วน

นิสิต นักศึกษาเพศชายกับเพศหญิงมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ และ มหาวิทยาลัยเอกชนมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มนิสิต นักศึกษา ที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มากกว่ากลุ่มนักศึกษา ที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชน จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

นิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มาเป็นจำนวนปีที่แตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

นิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

สมมติฐานข้อที่ 3 : นิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรต่างกัน จะมีทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ต่างกัน

การทดสอบสมมติฐานที่ 3 : เป็นไปตามสมมติฐานเป็นบางส่วน

นิสิต นักศึกษาเพศชายกับเพศหญิงมีทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3

นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชนมีทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐมีทัศนคติดีต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มากกว่ากลุ่มนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชน จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3

นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3

นิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มาเป็นจำนวนปีที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3

นิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3

สมมติฐานข้อที่ 4 : นิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรต่างกัน จะมีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ต่างกัน

การทดสอบสมมติฐานที่ 4 : เป็นไปตามสมมติฐานเป็นบางส่วน

นิสิต นักศึกษาเพศชายกับเพศหญิงมีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4

นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชนมีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชน มีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มากกว่ากลุ่มนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4

นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4

นิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มาเป็นจำนวนปีที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4

นิสิต นักศึกษาที่มีรายชื่อส่วนบุคคลต่อเดือนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4

สมมติฐานข้อที่ 5 : การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

การทดสอบสมมติฐานที่ 5 : เป็นไปตามสมมติฐานเป็นบางส่วน

การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ มีความสัมพันธ์ทางลบกับความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 5 ส่วนการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชนนั้น ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5

สมมติฐานข้อที่ 6 : การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

การทดสอบสมมติฐานที่ 6 : เป็นไปตามสมมติฐานเป็นบางส่วน

การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แต่การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจนั้น ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 6 เพียงบางส่วน

สมมติฐานข้อที่ 7 : การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

การทดสอบสมมติฐานที่ 7 : เป็นไปตามสมมติฐาน

การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 7

สมมุติฐานข้อที่ 8 : ความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

การทดสอบสมมุติฐานที่ 8 : เป็นไปตามสมมุติฐาน

ความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 8

สมมุติฐานข้อที่ 9 : ความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

การทดสอบสมมุติฐานที่ 9 : ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน

ความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 9

สมมุติฐานข้อที่ 10 : ทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

การทดสอบสมมุติฐานที่ 10 : ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน

ทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 10

สมมุติฐานข้อที่ 11 : การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) สามารถอธิบายพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ได้มากกว่าตัวแปรอื่น

การทดสอบสมมุติฐานที่ 11 : เป็นไปตามสมมุติฐาน

ผลการวิเคราะห์หาค่า F พบว่า มีตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รวมทั้งหมด 3 ตัวแปร คือ การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อเฉพาะกิจ การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน และทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ตามลำดับ โดยการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อเฉพาะกิจเป็นตัวแปรที่สามารถอธิบายพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ได้มากที่สุด ถึงร้อยละ 37.8 ที่เหลืออีกร้อยละ 4.3 สามารถอธิบายได้ด้วยตัวแปรการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน และทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จึงเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 11

อภิปรายผลการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 : นิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรต่างกัน จะมีการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ต่างกัน

จากผลการวิจัยพบว่า

1. นิสิต นักศึกษาเพศชายกับเพศหญิงเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ ศิริชูทรัพย์ (2542) ที่ศึกษาเรื่องการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และมีส่วนร่วมต่อปัญหาสังคมของกลุ่มผู้ใช้สื่ออินเทอร์เน็ตบนเว็บไซต์ขององค์กรพัฒนาเอกชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารบนเว็บไซต์ขององค์กรพัฒนาเอกชนไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดานินทร์ กิจนิษฐ์ (2540) ที่ศึกษาเรื่องการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และการอนุรักษ์พลังงานในโครงการรวมพลังหารสองของประชาชนในกรุงเทพมหานคร พบว่าประชาชนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงานไม่แตกต่างกัน

2. นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชนนั้นมีการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชนมีการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจมากกว่ากลุ่มนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อประเภทต่างๆ จำเป็นต้องอาศัยค่าใช้จ่ายในการเข้าหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อประเภทต่างๆ ดังนั้นนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชน ซึ่งส่วนใหญ่มักจะมาจากครอบครัวที่มีฐานะดี จึงสามารถซื้อหาสื่อต่างๆ เพื่อใช้ในการเปิดรับข่าวสารได้มากกว่านิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยของรัฐซึ่งมีความแตกต่างทางฐานะมากกว่า

3. นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชนไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานครที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกันนั้น โดยมากมักจะมีอายุใกล้เคียง อยู่ในช่วงเดียวกัน มีบริบททางสังคมคล้ายคลึงกัน จึงทำให้มีความสนใจเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ไม่แตกต่างกันมากนัก

4. นิสิตนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 โดยพบว่า นิสิต นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 มีการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจมากกว่านิสิต นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 และ 2 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนิสิต นักศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 ซึ่งมีระดับการศึกษามากกว่านิสิต นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 อาจต้องการแสวงหาข้อมูลความรู้จากสื่อต่างๆมากขึ้น หรือต้องการได้รับทราบข้อมูลในเชิงลึกจากสื่อบุคคล ซึ่งสามารถชักถามข้อสงสัย และขอข้อมูลข่าวสารต่างๆเพิ่มเติมได้โดยตรง หรือได้รับทราบข้อมูลจากสื่อเฉพาะกิจซึ่งเป็นสื่อที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ความรู้และข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ดังนั้นจึงเป็นไปได้ที่นิสิต นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 จะมีการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจมากกว่านิสิต นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2

5. นิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มาเป็นจำนวนปีที่แตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่านิสิต นักศึกษาที่มีทักษะ หรือมีความคุ้นเคยในการใช้คอมพิวเตอร์มาเป็นเวลานาน ย่อมมีการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มากกว่านิสิต นักศึกษาที่มีทักษะและมีความคุ้นเคยในการใช้คอมพิวเตอร์มาในระยะเวลาที่น้อยกว่า เนื่องจากการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) นั้น เป็นการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่ต้องอาศัยทักษะความรู้ทางคอมพิวเตอร์ ดังนั้นจึงเป็นไปได้ที่นิสิต นักศึกษา ซึ่งมีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์มาเป็นเวลานานกว่าจะมีความสนใจ และเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อประเภทต่างๆมากกว่า

6. นิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 โดยนิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนมากกว่า จะมีการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ มากกว่า นิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนน้อยกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ต่อเดือนค่อนข้างสูง มีโอกาสเข้าถึงสื่อต่างๆได้มากกว่านิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า เนื่องจากนิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ต่อเดือนสูงย่อมมีกำลังทรัพย์ในการจัดซื้ออุปกรณ์การสื่อสารต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น วิทยุ โทรทัศน์ หรือ คอมพิวเตอร์ มีกำลังทรัพย์ในการจ่ายค่าเชื่อมต่อเข้าสู่อินเทอร์เน็ต ในขณะที่นิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่าสามารถซื้อหาอุปกรณ์การสื่อสารได้เพียงเท่าที่จำเป็นตามกำลังทรัพย์ที่มีอยู่เท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิวิมล ตามไท (2542) ที่ศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมกรรมการบริโภคข่าวกรองของประชาชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับข่าวกรอง

จากสื่อต่างๆแตกต่างกัน และสอดคล้องกับทฤษฎีลักษณะทางประชากรของผู้รับสาร (Demographic Characteristics of Audience) ของ Wilbur Schramm and Roberts ที่ว่ารายได้ของคน เป็นเครื่องกำหนดความต้องการ ความคิด และพฤติกรรมต่างๆของคน

สมมติฐานข้อที่ 2 : นิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรต่างกัน จะมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ต่างกัน

จากผลการวิจัยพบว่า

1. นิสิต นักศึกษาเพศชายกับเพศหญิงมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ยังเป็นเรื่องใหม่สำหรับสังคมไทย อีกทั้งการเผยแพร่ข่าวสาร การประชาสัมพันธ์ ตลอดจนการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) นั้นยังมีอยู่ไม่มากนัก จึงทำให้นิสิต นักศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ทั้งชายและหญิงที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ในระดับที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีการเผยแพร่ข่าวสารของ Roger และ Shoemaker ที่กล่าวว่า การเผยแพร่ข่าวสารทุกชนิดนั้น จำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบ 4 ประการ คือ 1) นวัตกรรม 2) ช่องทางการสื่อสาร 3) ช่วงระยะเวลาหนึ่ง และ 4) สมาชิกในระบบสังคม ดังนั้นการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ซึ่งถือว่าเป็นนวัตกรรมใหม่สำหรับสังคมไทยนั้น จึงจำเป็นต้องอาศัยระยะเวลา ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งในการเผยแพร่ข่าวสารด้วยเช่นกัน

2. นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ และ มหาวิทยาลัยเอกชนมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มนิสิต นักศึกษา ที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มากกว่ากลุ่มนักศึกษา ที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชน จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมหาวิทยาลัยของรัฐ ส่วนใหญ่เป็นมหาวิทยาลัยปิด ที่มีการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีการแข่งขันกันเป็นจำนวนมาก ดังนั้นจึงอาจเป็นไปได้ว่านิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยของรัฐซึ่งส่วนหนึ่งผ่านการสอบคัดเลือก เพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา จะเป็นผู้ที่มีความพร้อม ทางด้านความรู้มากกว่านักศึกษาที่ศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชน ซึ่งในความเป็นจริง อาจจะไม่ได้เป็นไปตามข้อสันนิษฐานนี้เสมอไป เนื่องจากอาจมีปัจจัยอื่นๆ ที่ทำให้นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในสถาบันต่างประเภทกัน มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) แตกต่างกันอย่างเช่น การที่มหาวิทยาลัยของรัฐส่วนใหญ่เป็นสถาบันการศึกษาที่มีการเปิดสอนมานาน ทำให้มีความพร้อมทางด้านบุคลากร ทางด้านวิชาการ ทางด้านสถานที่ ฯลฯ มากกว่ามหาวิทยาลัยของเอกชนที่เปิดทำการสอน มาเป็นระยะเวลาไม่นานนัก อีกทั้งมหาวิทยาลัยของรัฐซึ่งเปิดสอนมานานกว่าอาจนำ การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มาใช้ก่อน ดังนั้นนิสิต นักศึกษาจึงมีความคุ้นเคยกับการเรียนการสอนแบบออนไลน์

(e-learning) มากกว่า จึงทำให้มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มากกว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน เป็นต้น

3. นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิต นักศึกษา ในกรุงเทพมหานครที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกันนั้น มีอายุแตกต่างกันไม่มากนัก และโดยมากมักจะมี อายุใกล้เคียงอยู่ในช่วงเดียวกัน มีบริบททางสังคมคล้ายคลึงกัน จึงมีความสนใจ และความรู้เกี่ยวกับการเรียน แบบออนไลน์ (e-learning) ซึ่งเป็นเรื่องใหม่ในสังคมไทยไม่แตกต่างกันมากนัก

4. นิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มาเป็นจำนวนปีที่แตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับการเรียน แบบออนไลน์ (e-learning) ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่าการเรียน แบบออนไลน์ (e-learning) นั้นยังเป็นเรื่องใหม่สำหรับนิสิต นักศึกษา และถึงแม้ว่าการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) นั้น ผู้เรียนจะต้องมีความรู้พื้นฐานทางด้านคอมพิวเตอร์มาบ้าง แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า นิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มาเป็นระยะเวลาไม่นาน มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์มาก จะเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มากตามไปด้วย เนื่องจากทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ ไม่ได้มีความสัมพันธ์โดยตรงกับความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

5. นิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับการเรียน แบบออนไลน์ (e-learning) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยนิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ ส่วนบุคคลต่อเดือนน้อยมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มากกว่านิสิต นักศึกษา ที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนสูงกว่า จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิต นักศึกษา ส่วนใหญ่นั้นยังเป็นผู้ที่ไม่มีรายได้จากการประกอบอาชีพโดยตรง ดังนั้นรายได้ของนิสิต นักศึกษาส่วนใหญ่ จึงเป็นรายได้ที่ได้มาจากผู้ปกครอง ซึ่งขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้ปกครองนิสิต นักศึกษาแต่ละท่านว่าจะให้ ค่าใช้จ่ายมากน้อยเท่าใด ซึ่งหากจะพิจารณาโดยรวมแล้ว นิสิต นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ยังไม่มีภาระ รับผิดชอบใดๆมากนัก จึงได้รับค่าใช้จ่ายจากผู้ปกครองในระดับที่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริง ซึ่งอาจจะ ไม่นานนัก จะมีก็แต่เพียงนิสิต นักศึกษาจำนวนไม่มากนัก ที่ครอบครัวมีฐานะทางเศรษฐกิจดีเท่านั้น ที่ได้รับค่าใช้จ่ายจากผู้ปกครองสูง ซึ่งเมื่อเทียบเป็นสัดส่วนจากจำนวนนิสิต นักศึกษาทั้งหมดซึ่งส่วนใหญ่ มีฐานะปานกลาง นิสิต นักศึกษาในกลุ่มที่รายได้สูงกลุ่มนี้จึงมีสัดส่วนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น จึงทำให้ ผลการวิจัยออกมาในลักษณะที่นิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ต่อเดือนน้อยมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มากกว่านิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ต่อเดือนมาก

สมมุติฐานข้อที่ 3 : นิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรต่างกัน จะมีทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ต่างกัน

จากผลการวิจัยพบว่า

1. นิสิต นักศึกษาเพศชายกับเพศหญิงมีทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 3 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสมมุติฐานข้อที่ 2 ที่พบว่า นิสิต นักศึกษาเพศชายกับเพศหญิงมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่แตกต่างกัน จึงทำให้นิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร ทั้งชายและหญิงที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ซึ่งเป็นผลพวงมาจากความรู้ ไม่แตกต่างกัน

2. นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชนมีทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ต่างกันอย่างน้อยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐมีทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มากกว่ากลุ่มนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชน จึงเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 3 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะตามสมมุติฐานที่ 2 นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐนั้นมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มากกว่ากลุ่มนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชน จึงทำให้นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐนั้นทราบถึงประโยชน์และข้อได้เปรียบของการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มากกว่ากลุ่มนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชน ซึ่งมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) น้อยกว่า ดังนั้นนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐนั้นจึงมีทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มากกว่ากลุ่มนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ซิมบาโด และเอบบีเซน ที่กล่าวว่าหากบุคคลมีความรู้หรือมีความคิดว่าสิ่งใดดี ก็มักจะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น และหากมีความรู้มาก่อนว่าสิ่งใดไม่ดีก็มักจะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น

3. นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 3 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานครที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกันนั้น มีอายุแตกต่างกันไม่มากนัก มีบริบททางสังคมแตกต่างกันไม่มากนัก จึงทำให้นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุมาลี ตั้งจิตต์ศีล (2537) ที่ศึกษาพฤติกรรม การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำ ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม การมีส่วนร่วมในการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำของประชาชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชน ที่มีอายุแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำไม่แตกต่างกัน

4. นิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มาเป็นจำนวนปีที่แตกต่างกัน และมีรายได้

ส่วนบุคคลต่อเดือนแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) นั้นยังเป็นเรื่องใหม่สำหรับนิสิต นักศึกษา อีกทั้งการเผยแพร่ข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) นั้นยังมีอยู่ไม่มากนัก จึงทำให้นิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร ที่ถึงแม้จะมีการใช้คอมพิวเตอร์มาเป็นจำนวนปีที่แตกต่างกัน มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนแตกต่างกัน ได้รับทราบข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ในระดับที่ไม่แตกต่างกันมากนัก จึงทำให้นิสิต นักศึกษาต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 4 : นิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรต่างกัน จะมีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ต่างกัน

จากผลการวิจัยพบว่า

1. นิสิต นักศึกษาเพศชายกับเพศหญิงมีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 เนื่องจากเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ตามตารางที่ 19 จะพบว่านิสิต นักศึกษาเพศชายกับเพศหญิงมีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ใกล้เคียงกันมาก

2. นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชนมีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชน มีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มากกว่ากลุ่มนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยเอกชนส่วนใหญ่ นั้น มักจะมีรายได้จากการเก็บค่าลงทะเบียนเรียน และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ จากนักศึกษามากกว่ามหาวิทยาลัยของรัฐ จึงทำให้มีกำลังทรัพย์ในการจัดหาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อให้บริการแก่นักศึกษาได้มากกว่ามหาวิทยาลัยรัฐ ซึ่งมีงบประมาณจำกัด จึงทำให้นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชน มีโอกาสในการเข้าสู่ระบบการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ได้มากกว่า นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐ

3. นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 ซึ่งเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ตามตารางที่ 31 จะพบว่านิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ในระดับที่ไม่แตกต่างกันมากนัก

4. นิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มาเป็นจำนวนปีที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยนิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มา 5-10 ปี มีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มากกว่านิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มาน้อยกว่า 5 ปี จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่านิสิต นักศึกษาที่มีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์มานานกว่า จะมีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มากกว่านิสิต นักศึกษาที่มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์มาน้อยกว่า เนื่องจากการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) นั้น เป็นการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่ต้องอาศัยทักษะการใช้คอมพิวเตอร์มาก่อนบ้าง จึงเป็นไปได้ที่นิสิต นักศึกษา ซึ่งมีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์มานานกว่า จะมีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มากกว่า

5. นิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยนิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนมาก จะมีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มากกว่านิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนน้อย ก็จะมีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) น้อย จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ต่อเดือนค่อนข้างสูง มีกำลังทรัพย์ในการจัดซื้อคอมพิวเตอร์และเชื่อมต่อเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ตได้มากกว่า จึงทำให้มีโอกาสในการเข้าสู่ระบบการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มากกว่านิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชดาภรณ์ ชาญชาคริต (2543) ที่ศึกษาการสื่อสารกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 5 : การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

จากผลการวิจัยพบว่า การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชนไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการนำเสนอข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ผ่านสื่อมวลชนนั้น ยังเป็นเพียงแค่การนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับนวัตกรรมเรื่องการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) แบบกว้างๆเท่านั้น โดยไม่ได้ให้ความรู้ ความเข้าใจที่ละเอียดเพียงพอที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้ในตัวของผู้รับสารได้ จึงทำให้ผลการวิจัยออกมาในลักษณะที่การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชนไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ส่วนการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อบุคคลและสื่อเฉพาะกิจนั้นพบว่า มีความสัมพันธ์ทางลบกับความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 5 หมายความว่านิสิต นักศึกษาที่มีการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อบุคคล

และสื่อเฉพาะกิจมาก จะมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) น้อยลง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเนื้อหาข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) นั้น อาจยังมีความชัดเจนไม่เพียงพอ จึงทำให้บุคคลที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่สามารถที่อธิบายข้อมูลในส่วนที่ยังไม่แน่นอนเหล่านี้ให้กับผู้รับสารเข้าใจได้อย่างชัดเจนเพียงพอที่จะทำให้ผู้รับสารเกิดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อีกทั้งอาจเป็นไปได้ว่า การใช้สื่อเฉพาะกิจนั้น อาจยังไม่สามารถเจาะจงกลุ่มเป้าหมายเฉพาะได้แน่นอน ทำให้การใช้สื่อเฉพาะกิจนั้น ไม่เกิดประสิทธิผลสูงสุด ตามแนวคิดที่อดัมส์ (Adams, 1971) ได้กล่าวไว้ว่า สื่อเฉพาะกิจเป็นสื่อที่จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ เพื่อให้ความรู้และข่าวสาร ที่เป็นเรื่องราวเฉพาะอย่าง โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้แน่นอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชิสา สรรพาวัตร์ (2544) ที่ศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมในโครงการ “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” ของเจ้าหน้าที่ อบต. พบว่า สื่อเฉพาะกิจ มีความสัมพันธ์ทางลบกับความรู้เกี่ยวกับโครงการ “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” คือ เจ้าหน้าที่ อบต. ที่มีกรเปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจมาก ก็จะมีความรู้เกี่ยวกับโครงการ “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” น้อยลง

สมมุติฐานข้อที่ 6 : การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

จากผลการวิจัย พบว่าการเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปได้ตามสมมุติฐานข้อที่ 6 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับสื่อมวลชน ตามที่ ปรมะ สตะเวทิน (2539) ได้สรุปไว้ว่าสื่อมวลชนสามารถสร้างทัศนคติและค่านิยมใหม่ให้เกิดแก่ประชาชนได้ ในกรณีที่บุคคลนั้นๆ ไม่เคยมีความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งนั้นมาก่อน โดยทัศนคติและค่านิยมใหม่นี้จะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อบุคคลนั้นรับสารที่เสนอเรื่องราวเดียวกันบ่อยๆเท่านั้น ดังนั้นอิทธิพลของสื่อมวลชนจึงมีลักษณะสะสมไม่ก่อให้เกิดผลทันทีในระยะเวลาอันสั้น

การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 6 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานครนั้น อาจจะมีทัศนคติเกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มาก่อนแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Goods (อ้างถึงในพัชนี เขยจรยา, เมตตา วิวัฒนานุกูล และดิเรกนันท์ อนุวัชศิริวงศ์, 2538) ที่กล่าวว่าทัศนคติเป็นแนวโน้มในการที่จะแสดง หรือมีปฏิกิริยาในทางบวกหรือในทางลบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ขึ้นอยู่กับค่านิยมของบุคคล และประสบการณ์ทางสังคมที่ฝังรากลึกอยู่ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520) ที่ว่า เมื่อบุคคลมีประสบการณ์เฉพาะอย่างต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางที่ดีหรือไม่ดี จะทำให้เขาเกิดทัศนคติต่อสิ่งนั้นตามทิศทางที่เคยมีประสบการณ์มาก่อน หรืออาจเป็นไปได้ที่บุคคลที่นำเสนอข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) นั้น อาจจะสอดแทรกทัศนคติหรือความคิดเห็นของตนลงไปในขณะที่นำเสนอข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) โดยอาจจะตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ

ก็ได้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการสื่อสารแบบหลายขั้นตอนที่กล่าวไว้ว่า ข่าวสารส่วนใหญ่ที่เผยแพร่จากสื่อมวลชนไปยังประชาชนเป้าหมายนั้น มักจะผ่านผู้นำความคิดเห็นหรือผู้ที่เข้าถึงสื่อมากกว่าเสียก่อน แล้วบุคคลเหล่านี้ จึงอาจจะนำเอาข่าวสารข้อมูลที่ได้รับไปเผยแพร่แก่ประชาชนเป้าหมายต่อไป ซึ่งในการถ่ายทอดข่าวสารแต่ละครั้ง ผู้ถ่ายทอดข่าวสารมักจะสอดคล้องทัศนคติหรือความคิดเห็นของตนลงไป ทำให้ผู้รับสารคนต่างๆ ได้รับข่าวสารที่มีทัศนคติของกลุ่มชนที่ตนมาด้วย

สมมติฐานข้อที่ 7_____: การเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

การเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 7 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ โรเจอร์ส (Rogers, 1978) ที่กล่าวว่า การสื่อสารก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมของผู้รับสารได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชิสา สรรพาวัตร (2544) ที่ศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในโครงการ “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” ของเจ้าหน้าที่ อบต. พบว่า การเปิดรับข่าวสารโครงการ “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในโครงการ “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” ของเจ้าหน้าที่ อบต.

สมมติฐานข้อที่ 8 : ความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 8 สอดคล้องกับแนวคิดของฟิลิป จี ซิมบาร์โด และคณะ (Philip G. Zimbardo et al., 1977 : 49-53) ที่กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงทัศนคติขึ้นอยู่กับความรู้ คือ ถ้ามีความรู้ ความเข้าใจ ทัศนคติก็จะเปลี่ยนแปลง และเมื่อทัศนคติเปลี่ยนแปลง จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามมา ซึ่งทั้ง 3 องค์ประกอบจะต้องมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยในครั้งนี้ที่พบว่านิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐซึ่งมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มากกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน จะมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มากกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนด้วย

สมมติฐานข้อที่ 9 : ความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 9 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการประชาสัมพันธ์ข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) นั้นยังมีอยู่น้อย และเป็นการนำเสนอข้อมูลข่าวสารในแบบกว้างๆ จึงทำให้ความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์

(e-learning) นั้น ไม่สามารถเข้าไปมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ของกลุ่มตัวอย่างได้ สำหรับสาเหตุที่ความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) นั้นอาจเป็นเพราะบุคคลแต่ละคนนั้นจะมีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสาร ความเชื่อ และค่านิยมที่แตกต่างกัน ทำให้แต่ละคนมีความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแตกต่างกันไป ทำให้มีพฤติกรรม ซึ่งเป็นผลพวงมาจากความรู้แตกต่างกันออกไป ดังนั้นความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) เพียงอย่างเดียวจึงไม่เพียงพอที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ได้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีช่องว่างของความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม (KAP-GAP) ของโรเจอร์ส (Rogers, 1978) ที่ว่า โดยทั่วไปแล้วเมื่อบุคคลมีความรู้ มีทักษะใดอย่างใดแล้ว ก็มักจะแสดงพฤติกรรมไปตามนั้น แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นอาจจะไม่เป็นไปตามนี้เสมอไป เนื่องจากอาจเกิดความไม่สอดคล้องกันของความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม หรืออาจเกิดผลในทิศทางตรงกันข้ามได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุษบา ภูัสกุล (2536) ที่ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ ความรู้ ทักษะ และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของประชาชนในหมู่บ้านป่าไม้ : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอวัฒนานคร จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ความรู้ เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าไม้ของประชาชนในหมู่บ้านป่าไม้

สมมุติฐานข้อที่ 10 : ทักษะต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

ทักษะต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 10 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความไม่สัมพันธ์กันของทักษะและพฤติกรรม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความสัมพันธ์ของความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม ของโรเจอร์ (Rogers อ้างถึงใน อัญชิสา สรรพาวัตร, 2544) ที่ว่า ความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสามจะไม่เกิดขึ้นเสมอไป เช่นเดียวกับผลการวิจัยในครั้งนี้ ที่พบว่า ทักษะต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ถึงแม้ว่ากลุ่มตัวอย่างบางส่วนจะมีทักษะที่ดีต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ซึ่งเป็นการเรียนที่ให้อิสระในการเรียนแก่ผู้เรียนสูง โดยไม่มีข้อจำกัดด้านเวลา และสถานที่ แต่ความเป็นจริงในทางปฏิบัติแล้ว การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) นั้น ผู้เรียนจะต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์มาก่อนบ้าง และยังต้องมีคอมพิวเตอร์ สายโทรศัพท์ และโมเด็ม (Modem) ซึ่งเป็นอุปกรณ์ในการเชื่อมต่อเข้าสู่เครือข่ายอินเทอร์เน็ต อีกทั้งยังต้องเสียค่าใช้จ่ายให้กับผู้ให้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอีกด้วย จึงอาจทำให้กลุ่มตัวอย่างที่ถึงแม้จะมีทักษะที่ดีต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ในทิศทางที่ไม่สอดคล้องกับทักษะต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

สมมุติฐานข้อที่ 11: การเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) สามารถอธิบายพฤติกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ได้มากกว่าตัวแปรอื่น

จากผลการวิจัย พบว่า มีตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รวมทั้งหมด 3 ตัวแปร คือ การเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อเฉพาะกิจ การเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน และทัศนคติต่อการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ตามลำดับ โดยการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อเฉพาะกิจเป็นตัวแปรที่สามารถอธิบายพฤติกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ได้มากที่สุดถึงร้อยละ 37.8 ที่เหลืออีกร้อยละ 4.3 สามารถอธิบายได้ด้วยตัวแปรการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน และทัศนคติต่อการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จึงเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 11 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของโรเจอร์ (Rogers, 1978) ที่กล่าวว่า เมื่อผู้รับสารได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ก็จะเกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนั้นๆ และความรู้ความเข้าใจก็จะทำให้เกิดทัศนคติ และพฤติกรรมตามมา โดยจะเห็นได้ว่าการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ผ่านสื่อต่างๆ เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้ผู้รับสารเกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ซึ่งจากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อเฉพาะกิจ และสื่อมวลชนเป็นตัวแปรที่สามารถอธิบายพฤติกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้มากกว่าตัวแปรอื่น

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยเรื่องการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะทั่วไปดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ความแตกต่างทางลักษณะทางประชากร มีผลต่อการเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ดังนั้นในการเผยแพร่ข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จึงควรพิจารณาถึงความแตกต่างทางลักษณะทางประชากรในส่วนของ ประเภทสถาบันการศึกษา ชั้นปีที่กำลังศึกษา จำนวนปีที่ใช้คอมพิวเตอร์ และรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน เพื่อที่จะสามารถเลือกใช้สื่อหรือช่องทางการสื่อสาร ลักษณะการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร และความถี่ในการเผยแพร่ข่าวสารให้เหมาะสมกับลักษณะของกลุ่มประชากรที่ต้องการจะเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร โดยควรมุ่งเน้นการนำเสนอข่าวสารไปยังกลุ่มนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชน กลุ่มนิสิต นักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มาเป็นระยะเวลา 5-10 ปี และกลุ่มนิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนประมาณ 10,001 – 20,000 บาท เนื่องจากลักษณะทางประชากรต่างๆดังกล่าวส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) มากกว่าลักษณะทางประชากรอื่นๆ เพื่อให้การเผยแพร่ข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) นั้นเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

2. ในการเผยแพร่ข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) นั้น ควรจะมุ่งเน้นการเผยแพร่ข่าวสารไปยังกลุ่มนิสิต นักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งยังมีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อยู่ในระดับที่ต่ำ เพื่อที่นิสิต นักศึกษาเหล่านี้จะได้พัฒนาพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ในระดับที่สูงยิ่งขึ้นต่อไป

3. สำหรับการใช้สื่อในการเผยแพร่ข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) นั้น ควรจะมุ่งเน้นนำเสนอข่าวสาร โดยใช้สื่อเฉพาะกิจโดยเฉพาะอย่างยิ่งเว็บไซต์ เนื่องจากผลการวิจัย พบว่าเว็บไซต์เป็นสื่อที่นิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานครเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มากที่สุด สำหรับการเผยแพร่ข่าวสารผ่านสื่อบุคคลนั้นควรจะเป็นไป ในลักษณะของการให้ข้อมูลข่าวสารแบบหลายขั้นตอน โดยอาศัยการเผยแพร่ข่าวสารไปยังกลุ่มผู้มีความใกล้ชิดกับกลุ่มนิสิต นักศึกษา เช่น กลุ่มครู/อาจารย์ หรือเพื่อนนิสิต นักศึกษาด้วยกันก่อน จากนั้นจึงอาศัยกลุ่มผู้มีความใกล้ชิดเหล่านี้ เป็นผู้ถ่ายทอดข่าวสารไปยังกลุ่มเป้าหมายอีกต่อหนึ่ง ส่วนการเผยแพร่ข่าวสารผ่านสื่อมวลชน ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับต่ำนั้น ควรจะมีการเพิ่มปริมาณ และความถี่ในการนำเสนอข่าวสารการเรียน แบบออนไลน์ (e-learning) ให้มากขึ้น และมีความต่อเนื่อง โดยอาจจะนำเสนอในรูปแบบของข่าวสารความเคลื่อนไหวในแวดวงการศึกษา หรือ เทคโนโลยี การสนทนาพูดคุยในรายการต่างๆทั้งทางวิทยุ และ โทรทัศน์ หรือนำเสนอในรูปแบบของข่าวหรือบทความในหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารต่างๆ ฯลฯ

4. จากผลการวิจัยพบว่า นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ในระดับปานกลาง (ตารางที่ 9) ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรเพิ่มปริมาณการเผยแพร่ข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อย่างต่อเนื่องผ่านสื่อต่างๆให้มากกว่าเดิม โดยวางแผนการใช้สื่อให้เหมาะสมกับนิสิต นักศึกษาที่มีลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน อีกทั้งชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) โดยการเปรียบเทียบให้เห็นข้อได้เปรียบของการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) เมื่อเทียบกับการเรียนในรูปแบบอื่นๆ อีกทั้งนำเสนอข้อมูลในเชิงลึกให้มากยิ่งขึ้น เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ให้แก่นิสิต นักศึกษาต่อไป

5. จากผลการวิจัยพบว่า นิสิต นักศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าวิชาต่างๆที่เปิดสอนในเว็บไซต์ที่ให้บริการการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) นั้น ยังมีอยู่ไม่มากนัก อีกทั้งยังขาดความหลากหลาย ดังนั้นหน่วยงาน หรือ ผู้ที่เกี่ยวข้องควรช่วยกันเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งช่วยกันพัฒนาเนื้อหาวิชาเรียนให้มีความหลากหลาย และมีจำนวนมากขึ้น เพื่อให้ นิสิต นักศึกษาสามารถเลือกศึกษาเรียนรู้วิชาต่างๆที่ตนเองสนใจได้มากขึ้น สามารถเข้าถึงเนื้อหาวิชาต่างๆได้มากขึ้น ซึ่งจะเป็นการสนับสนุนให้นิสิต นักศึกษาที่มีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์

(e-learning) ในระดับปานกลางนี้ พัฒนาพฤติกรรมกรเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ไปในระดับที่สูงยิ่งขึ้น อีกทั้งยังทำให้นิสิต นักศึกษาที่มีพฤติกรรมกรเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อยู่ในระดับต่ำนั้น สามารถพัฒนาระดับของพฤติกรรมกรเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ไปในระดับที่สูงยิ่งขึ้นต่อไป โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจจะจัดกิจกรรมเสริมต่างๆ เช่น การสัมมนา ให้ความรู้ตามสถานศึกษา หรือหน่วยงานต่างๆ เปิดโอกาสให้นิสิต นักศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการทดลองเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และการจัดการประกวดการออกแบบระบบที่ให้บริการกรเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) เพื่อสร้างบุคลากรที่มีความสนใจ และมีความรู้ความสามารถ ในการพัฒนาระบบกรเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ให้มีประสิทธิภาพ สามารถใช้ได้ง่าย และมีปริมาณเพียงพอที่จะรองรับจำนวนนิสิต นักศึกษาที่จะมีพฤติกรรมกรเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) เพิ่มขึ้นในอนาคตได้ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1.งานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษากรเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมกรเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ซึ่งเป็นการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานครเท่านั้น ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปจึงควรมีการศึกษาโดยการเก็บข้อมูลจากนิสิต นักศึกษาในจังหวัดอื่นๆ โดยศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมกรเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร กับ นิสิต นักศึกษาในจังหวัดอื่นๆ เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้รับมานั้น มาใช้ประโยชน์ในการวางแผนการเลือกใช้สื่อในการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ข่าวสารกรเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ให้สอดคล้องกับลักษณะทางประชากร และความต้องการข่าวสารของนิสิต นักศึกษาในแต่ละพื้นที่ เพื่อสร้างโอกาส ความเท่าเทียม ตลอดจนความเสมอภาคทางการศึกษาต่อไป

2.การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ซึ่งอาจจะทำให้ไม่ได้รับข้อมูลในเชิงลึกเท่าที่ควร ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป จึงควรใช้วิธีการเก็บข้อมูลวิธีอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการใช้แบบสอบถาม โดยอาจใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสังเกต การทดลอง หรือวิธีการอื่นๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกมากขึ้น

3.การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่เก็บข้อมูลจากนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีทั้งผู้ที่เคยและไม่เคยมีพฤติกรรมกรเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มาก่อน ทำให้ข้อมูลที่ได้รับมานั้นเป็นข้อมูลที่ไม่ได้มาจากผู้ที่เคยมีประสบการณ์ มีทัศนคติ และความพึงพอใจในการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) โดยตรง ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปจึงควรทำกรศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) โดยตรง เพื่อที่จะได้ข้อมูลในหลากหลายมิติ ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการวางแผนการประชาสัมพันธ์ข่าวสารความรู้เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กฤติกา มาโนช. การเปิดรับและทัศนคติเกี่ยวกับป้ายรณรงค์รักษาวินัยจราจรของผู้ใช้รถในเขต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2540.

กาญจนา แก้วเทพ, กิตติ กันภัย, ปาริชาติ สถาปิตานนท์ สโรบล.มองสื่อใหม่ มองสังคมใหม่. กรุงเทพฯ:บริษัท เอดิชั่น เพรส โปรดักส์,2543.

เกศรา ชั่งชวลิต. การแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ประโยชน์ และความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2544.

ชนานันท์ คงชนาสุทธิ. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการยอมรับการบริโภคสิ่งมีชีวิตที่ตัดต่อพันธุกรรม (GMOs) ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2543.

ชนินทร์ ต่วนชะเอม. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในโครงการ “รักไทยให้ถูกทาง” ของนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐบาลและเอกชนในเขต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2541.

ชวรัตน์ เชิดชัย. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสื่อสารมวลชน. กรุงเทพฯ:คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,2527.

ฐัทธนา แสงอร่าม. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ “โครงการน้ำประปาดื่มได้” ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการบริโภคน้ำดื่มของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2542.

คานินทร์ กิจนิชี. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการอนุรักษ์พลังงานในโครงการรวมพลังहारสองของประชาชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2540.

- คาราวรรณ ศรีสุกใส. การเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์โครงการรถไฟฟ้าบีทีเอสที่มีผลต่อ
 ความรู้ ทัศนคติ และการใช้รถไฟฟ้าบีทีเอสของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร.
 วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2542.
- ถนอมพร เลหาจรัสแสง. Designing e-Learning หลักการออกแบบและการสร้างเว็บเพื่อ
 การเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณการพิมพ์, 2545.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. ข้อมูลสถิติ [online]. กรุงเทพมหานคร, แหล่งที่มา :
<http://www.mua.go.th> ; [ธันวาคม 2544.]
- นิยะดา ชูณหงส์ และนินนาท โอพารวุฒิ. พฤติกรรมศาสตร์ทางธุรกิจ. กรุงเทพฯ:
 บางกอกการพิมพ์, 2520.
- ธนวดี บุญลือ. การสื่อสารเพื่อพัฒนาชาวเขา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน
 และปราบปรามยาเสพติด, 2528.
- บุษบา ภู์สกุล. พฤติกรรม การเปิดรับสื่อ ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ ความรู้
 ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของประชาชนในหมู่บ้านป่าไม้ :
 ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอวัฒนานคร จังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต
 ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- ปกิจ พรหมายน. ความรู้และการปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุจากการจราจรของผู้ขับขี่รถยนต์
 ส่วนบุคคลในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยมหิดล, 2531.
- ปรมะ สตะเวทิน. การสื่อสารมวลชน: กระบวนการและทฤษฎี. กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539
- ปรมะ สตะเวทิน. หลักนิเทศศาสตร์. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์, 2538.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทัศนคติ: การวัด การเปลี่ยนแปลง และพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพฯ:
 ไทยวัฒนาพานิช, 2530.
- โปรดปราน พิตรสาธ และคณะ. ทัศนะ e-learning. กรุงเทพฯ: TJ BOOK, 2545.
- พรทิพย์ ศิริชูทรัพย์. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมต่อปัญหาสังคมของ
 กลุ่มผู้ใช้สื่ออินเทอร์เน็ตบนเว็บไซต์ขององค์กรพัฒนาเอกชน . วิทยานิพนธ์ปริญญา
 มหาบัณฑิต ภาควิชาสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

พัชนี เขยจรรยา, เมตตา วิวัฒน์านุกูล และฉัตรนันท์ อนวัชศิริวงศ์. แนวคิดหลักนิเทศศาสตร์.

กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอลโล่การพิมพ์ (1998) จำกัด, 2538.

เพ็ญทิพย์ จิรพิณุสรณ์. พฤติกรรมการแสวงหาข่าวสารผ่านสื่อมวลชนและอินเทอร์เน็ตของนักศึกษา

และบุคลากรของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

เพ็ญจันทร์ สุทธิพิเชษฐกุล. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ ความรู้ ทักษะ และ

พฤติกรรมการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่: ศึกษาเฉพาะกรณีข้าราชการกรุงเทพมหานคร.

วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.

รัชดาภรณ์ ชาญชากริต. การสื่อสารกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนใน

กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาสื่อสารมวลชน

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

เรวดี คงสุภาพกุล. การใช้ระบบอินเทอร์เน็ตของนิสิตนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์

ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

วิธินี วรรณสกล. การเปิดรับข่าวสารประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยว

ในสถานะวิกฤติเศรษฐกิจ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

วิเชียร เกตุสิงห์. คู่มือวิจัยเชิงปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2543.

วิไลพร จิตต์จุพานนท์. การเปิดรับ ทักษะ การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากเว็บไซต์

การศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย

(SchoolNET) ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

ศศิวิมล ตามไท. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการบริโภคข่าวกรองของ

ประชาชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

ศุภชัย สุขะนินทร์. เปิดโลก e-Learning การเรียนการสอนบนอินเทอร์เน็ต. กรุงเทพฯ:

: ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2545.

ศูนย์การศึกษาต่อเนื่องแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยออนไลน์

[online]. แหล่งที่มา : <http://www.chulaonline.com.th>; [22 มิถุนายน 2546]

สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. **ข้อดีและประโยชน์ของ E-learning.**

แหล่งที่มา:www.thai2learn.com/customer_learner/index.php

สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. **ความหมายและองค์ประกอบของ E-learning.**

แหล่งที่มา:www.thai2learn.com/elearning/index.php

สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. **นิยามศัพท์เกี่ยวกับ E-learning.**

แหล่งที่มา:www.thai2learn.com/elearning/glossary.php

สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. **ระบบบริหารการเรียนแบบออนไลน์.**

แหล่งที่มา:www.thai2learn.com/solution/lms.php

ส่วนแผนงานและวิชาการ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา. **E-learning คืออะไร?**

แหล่งที่มา:www.thaicai.com/elearning.html

สุชาดา วรรณานี. **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยว**

เชิงนิเวศ กับ ความรู้ ทักษะ และ พฤติกรรมการท่องเที่ยว ของนักศึกษามหาวิทยาลัย

ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะวารสารศาสตร์และ

สื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542

ศุมาลี **ตั้งจิตต์ศิลป์. การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำ ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม**

การมีส่วนร่วมในการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำของประชาชนในกรุงเทพมหานคร.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

เสถียร **เชยประทับ. การสื่อสารงานนวัตกรรม. กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์**

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

เสถียร **เชยประทับ. การสื่อสารและการพัฒนา. กรุงเทพฯ: เจ้าพระยาการพิมพ์, 2528.**

โสภิตสุดา **มงคลเกษม. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม**

การคาดเข็มขัดนิรภัยของผู้ขับขี่รถยนต์ในกรุงเทพมหานคร.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

องอาจ ฤทธิ์ทองพิทักษ์. พฤติกรรมการสื่อสารผ่านระบบเว็ลด์ไวด์เว็บของนักศึกษาในเขต
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2539.

อมลยา สิริชนะ. ความรู้ ทักษะ และการใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตของนักเรียนในโรงเรียนดีเด่น
ด้านการส่งเสริมกิจกรรมอินเทอร์เน็ตตามโครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2541.

อรนุช งามขาว. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติตามกฎจรรยาบรรณของประชาชน
คนเดินเท้าในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2543.

อัญชิกา สรรพาวัตร. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และการมีส่วนร่วมในโครงการ
“หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ” ของเจ้าหน้าที่ อบต. . วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2544.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาษาอังกฤษ

Adams, James R. **Media Planning**. Oxford : Aden Press, 1971.

Barnett, Homer G. **Innovation : The Basis of Cultural Change**. New York : McGraw –Hil Book Company, 1963.

Defleur, Melvin. L. **Theories of Mass Communication**. New York : David Mckay Company, 1970.

Klapper Joseph T. **The Effect of Mass Communication**. 10th ed. New York : The Free Press, 1969.

Mcguire, W.J. **The Nature of Attitude and Attitude Change The Handbook of Social Psychology** 2 d, ed. Massachusetts Addison Wesley Publishing Company, 1969.

Robert, Penny A. **Characteristics of early adopters using educational internet networks internet, teachers**. Abstract form: Dissertation Abstracts International: 9908561, 1998.

Roger, Everett M., and F. Floyd Shoemaker. **Communication of Innovation**. New York : The Free Press, 1971.

Roger, Everett M. “Communication Channels. **Handbook of Innovation**. Chicago : Rand Mc. Nelly, 1978.

Roger, Everett M. **Diffusion of Innovations**. 3rd ed. New York : The Free Press, 1983.

Rokeach, Milton. **Beliefs, Attitudes and Value**. San Francisco : Jossey Bass Inc. Publishers, 1970.

Schramm, Wilbur. Channels and Audience in Handbook of Communication. Chicago : Rand Mc. Nelly College Publishing Company, 1973.

Wheeler, James Roberts. **A descriptive study if small enrollment, Northeast Kansas schools: Local Area Networks, Internet and teacher’s levels of concern toward Internet as a tool for teaching (public education)**. Abstract form: Dissertation Abstracts International: 9634401, 1996.

Zimbardo, Phillip G. Ebb B. Effesen and Cristina Maslach. **Influencing Attitudes and Changing Behavior**. London : Addison – Wesley Publishing Company, 1977.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามงานวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามงานวิจัย

สำหรับผู้วิจัย

เลขที่แบบสอบถาม.....

มหาวิทยาลัย.....

คำชี้แจง แบบสอบถามเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร จัดทำขึ้นเพื่อนำข้อมูลไปใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ อันเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโท สาขานิเทศศาสตร์ พัฒนาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณที่ท่านกรุณาให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามชุดนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากร

กรุณาทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อที่ตรงกับคุณสมบัติของท่าน

1.เพศ

1.ชาย

2.หญิง

2.ประเภทของสถาบันการศึกษา

1.มหาวิทยาลัยของรัฐ

2.มหาวิทยาลัยเอกชน

3.ท่านกำลังศึกษาอยู่คณะ.....

4.ชั้นปีที่กำลังศึกษา

1.ชั้นปีที่ 1

2.ชั้นปีที่ 2

3.ชั้นปีที่ 3

3.ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า

5.ท่านใช้คอมพิวเตอร์มาแล้วจำนวนกี่ปี

1. น้อยกว่า 5 ปี

2. 5 – 10 ปี

3.มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

6.รายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนประมาณ

1. น้อยกว่า 5,000 บาท

2. 5,000-10,000 บาท

3. 10,001-20,000 บาท

4. 20,000 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 การเปิดรับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning)

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับคำตอบของท่านเพียงคำตอบเดียวในแต่ละข้อ

❶ ท่านได้รับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชนแต่ละประเภทต่อไปนี้ บ่อยแค่ไหน

สื่อ	ทุกวัน	สัปดาห์ละ 5-6 วัน	สัปดาห์ละ 3-4 วัน	สัปดาห์ละ 1-2 วัน	นานกว่านั้น	ไม่เคย เลย
1.วิทยุ						
2.โทรทัศน์						
3.หนังสือพิมพ์						

สื่อ	เดือนละ 4-5 ครั้ง	เดือนละ 2-3 ครั้ง	เดือนละ 1 ครั้ง	2-3 เดือน ต่อ 1 ครั้ง	นานกว่านั้น	ไม่เคย เลย
4.นิตยสาร						

❷ โดยปกติ ท่านพูดคุยเรื่องเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) กับบุคคลต่อไปนี้

บ่อยเพียงใด

สื่อบุคคล	เดือนละ 4-5 ครั้ง	เดือนละ 2-3 ครั้ง	เดือนละ 1 ครั้ง	2-3 เดือน ต่อ 1 ครั้ง	นานกว่า นั้น	ไม่เคย เลย
5.สมาชิกภายในครอบครัว (บิดามารดา พี่น้อง)						

สื่อบุคคล	เดือนละ 4-5 ครั้ง	เดือนละ 2-3 ครั้ง	เดือนละ 1 ครั้ง	2-3 เดือน ต่อ 1 ครั้ง	นานกว่า นั้น	ไม่เคย เลย
6.ครู/อาจารย์						

สื่อบุคคล	เดือนละ 4-5 ครั้ง	เดือนละ 2-3 ครั้ง	เดือนละ 1 ครั้ง	2-3 เดือน ต่อ 1 ครั้ง	นานกว่า นั้น	ไม่เคย เลย
7. เพื่อนนิสิต นักศึกษา						
8.เจ้าหน้าที่หรือบุคลากร ของเว็บไซต์ที่ให้บริการ การเรียนรู้แบบออนไลน์ (learning)						

๓ ท่านได้รับข่าวสารการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

สื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับ การเรียนรู้แบบ ออนไลน์ (e-learning)	เดือนละ 4-5 ครั้ง	เดือนละ 2-3 ครั้ง	เดือนละ 1 ครั้ง	2-3 เดือน ต่อ 1 ครั้ง	นานกว่า นั้น	ไม่เคย เลย
9. เว็บไซต์						
10. หนังสือ,คู่มือ เกี่ยวกับการเรียนรู้แบบ ออนไลน์ (e-learning)						
11. กิจกรรมเกี่ยวกับ การเรียนรู้แบบ ออนไลน์ (e-learning) เช่น การบรรยาย สัมมนาเกี่ยวกับ e-learning						

ตอนที่ 3 ความรู้เรื่องการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) (15 ข้อ)

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง.....หน้าข้อความที่ท่านคิดว่า ถูก

และทำเครื่องหมาย ✗ ลงในช่องว่าง.....หน้าข้อความที่ท่านคิดว่า ผิด

.....1.การเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) เป็นการเรียนรู้แบบมัลติมีเดีย (Multimedia) ผ่านทางคอมพิวเตอร์โดยไม่อาศัยระบบเครือข่าย (Network)

.....2. การเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) เป็นการเรียนรู้ทางไกลอย่างหนึ่งที่พัฒนามาจากการเรียนรู้บนเว็บ (Web-Based Learning)

.....3.การเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) หมายถึง การเรียนผ่านทางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์โดยอาศัยเทคโนโลยีของเว็บและระบบบริหารจัดการการเรียนรู้

.....4. การเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) เป็นการเรียนรู้ที่อาศัยเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เทคโนโลยีเว็บ (Web Technology) เทคโนโลยีเชิงโต้ตอบ (Interactive Technology) และเทคโนโลยีมัลติมีเดีย (Multimedia Technology)

.....5.การเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และภาษาอังกฤษขั้นสูง

.....6.การเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) นั้น ผู้เรียนจะเป็นใคร มาจากไหน และเรียนเวลาใดก็ได้

.....7.การเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) นั้น ผู้เรียนจะต้องศึกษาเนื้อหาวิชาไปตามลำดับบทเรียนที่อาจารย์สอน

.....8.การเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) นั้น ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เนื้อหาวิชาเรียนผ่านสื่อประสม (Multimedia) เช่น ตัวหนังสือ (Text) รูปภาพ (Images) ภาพเคลื่อนไหว (Video/Animation/Movie) และเสียง (Audio)

.....9. การเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนและผู้สอนไม่สามารถติดต่อสื่อสารกันได้โดยตรง

.....10. Web Board และ E-Mail เป็นเครื่องมือหลักในเว็บไซต์การเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ที่ใช้สนทนาโต้ตอบกับผู้อื่นในเวลาเดียวกัน (Synchronous)

.....11. การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ผู้เรียนสามารถตรวจสอบเวลาและเนื้อหาบทเรียนที่เรียนไปแล้วได้

.....12. การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ผู้สอนไม่สามารถติดตามตรวจสอบพฤติกรรม การเรียนของผู้เรียนได้

.....13. การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ผู้เรียนสามารถค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมได้เอง ด้วยการคลิกที่ไฮเปอร์ลิงก์ (Hyperlink) ไปยังเว็บไซต์ต่างๆ ได้เลยทันที

.....14. การทดสอบต่างๆ ในการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) โอกาสที่ข้อสอบจะรั่ว มีมากขึ้น ทำให้ผู้เรียนสามารถลอกข้อสอบได้ง่ายขึ้น

.....15. เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง (www.ru.ac.th) เป็นเว็บไซต์หนึ่งที่ให้บริการการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (e-learning)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 ทักษะคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียวในแต่ละข้อ

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1. ท่านคิดว่าการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ทำให้ท่านสามารถเรียนรู้ในสิ่งที่สนใจได้อย่างอิสระ					
2. ท่านคิดว่าการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ทำให้เสียเวลามากกว่าการเรียนในระบบอื่น					
3. ท่านคิดว่าการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ทำให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษามากขึ้น					
4. ท่านคิดว่าการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ทำให้ท่านเรียนรู้ได้ดีกว่าการเรียนรูปแบบอื่น					
5. ท่านคิดว่าการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ช่วยขยายโอกาสทางการศึกษาไปยังประชาชนที่อยู่ห่างไกล และสนับสนุนการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต					
6. ท่านคิดว่าการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการเชื่อมต่อเข้าสู่เครือข่ายอินเทอร์เน็ต					
7. ท่านคิดว่าการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ทำให้ท่านกล้าซักถามผู้สอน และกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นหรือแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนมากขึ้น					
8. ท่านคิดว่าการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ทำให้สามารถค้นหาและเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ได้ง่ายขึ้น					
9. ท่านคิดว่าการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ทำให้การเรียนการสอนเป็นมาตรฐานเดียวกันหรือมีคุณภาพเท่าเทียมกันทุกแห่ง					
10. ท่านคิดว่าการเรียนแบบ e-learning สามารถนำมาใช้เป็นสื่อเสริม หรือสื่อเสริมจากการเรียนในปัจจุบันได้					

ตอนที่ 5 พฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียวในแต่ละข้อ

พฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ของท่าน	บ่อยมาก	บ่อย	พอสมควร	นานๆ ครั้ง	ไม่เคยเลย
1. ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมหรือเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์					
2. ท่านเคยสอบถามข้อสงสัยในบทเรียนจาก ผู้สอน หรือวิทยากรผ่านทางอีเมลล์ เวบบอร์ด หรือ แชทรวม					
3. ท่านเคยใช้บริการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (e-library) หรือเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-book) ค้นหาข้อมูลที่ต้องการ					
4. ท่านเคยลงทะเบียนเพื่อเรียนวิชาที่มีการเรียนการสอนออนไลน์ทางอินเทอร์เน็ต					
5. ท่านเคยทำแบบทดสอบหรือข้อสอบแบบออนไลน์ผ่านทางเว็บไซต์ (e-learning)					
6. ท่านเคยเรียนผ่านทางห้องเรียนแบบเสมือนจริง (Virtual Classroom)					
7. ท่านมักจะศึกษาข้อมูลต่างๆ ที่จัดเตรียมไว้ในเว็บไซต์ ที่ให้บริการการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)					
8. ท่านเคยรับ-ส่งการบ้านหรือรายงานผ่านทางออนไลน์					
9. ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมการบรรยาย การสัมมนา เกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)					
10. ท่านมักจะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)					

จบแบบสอบถาม ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถามชุดนี้

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างเว็บไซต์ที่ให้บริการการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Welcome to ChulaOnline.com

ChulaOnline.com
E-Learning Webpage

ChulaOnline.com จัดโครงการเรียน ภาษาอังกฤษ Online ฟรี ตลอดเดือนธันวาคม โดยจะ
สับเปลี่ยนบทเรียนนำเสนออย่างต่อเนื่องทุกวัน ตั้งแต่ บทที่ 1-30 บทเรียนวันนี้ บทที่ 8

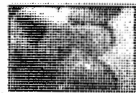
Highlight Courses

ภาษาอังกฤษพื้นฐาน
เพิ่มทักษะความรู้ภาษาอังกฤษ
พื้นฐานให้มากขึ้น
รายละเอียด

MS Visual Basic
เริ่มต้นการเขียนโปรแกรมอย่าง
ถูกต้อง
รายละเอียด

เข้าสู่กันพืงกับ ChulaOnline.com
ไ้ชมกัน ใน ไซ้แดงส่วน ไ้ใหญ่จะเป็น ไ้ชมกัน ไ้ไม่อื่นตัว และม็ีคุณค่าเหมือน
ไ้ชมกัน ในไป่ลานชอ่ลมอลและป้ลาหะเอ

All Courses on ChulaOnline.com

หลักสูตรภาษา
หลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะทางด้าน
ภาษา

หลักสูตรธุรกิจ
หลักสูตรมาตรฐานสำหรับ
มืออาชีพในการประกอบ
ธุรกิจ

หลักสูตรคอมพิวเตอร์
หลักสูตรเพื่อพัฒนาความรู้ทางด้าน
คอมพิวเตอร์

หลักสูตรวิชาชีพ
หลักสูตรเสริมทักษะความรู้
เตรียมตัวก้าวสู่
มหาวิทยาลัย

หลักสูตรวิทยาศาสตร์พื้นฐาน
หลักสูตรเสริมความรู้วิทยาศาสตร์
คณิตศาสตร์ ในระดับปริญญาตรีและ
มัธยมศึกษา

Power by Google

Search

- ค้นหาใน chulaonline.com
- ค้นหาใน google.com

ค้นหา

Set Your home
ChulaOnline.com

Tools

- ▶ Product ChulaOnline
- ▶ Download
- ▶ Webboard
- ▶ How to Register
- ▶ ปัญหาที่พบบ่อย

Entrance

Click Here

เรียนฟรี Online

ChulaOnline.com E-Learning WEB

ลงทะเบียนใหม่

Login :

Password :

OK

ลืม password คลิกที่นี่

Home	About Us	e-Learning	Partners	Courses Catalog	Support Us

Member Login

Login:
 Password:

 Forget Password ??

- สมัครสมาชิกฟรี คลิกที่นี่
- มีปัญหาเกี่ยวกับการสมัครสมาชิก
- สิทธิพิเศษสำหรับสมาชิก

Help Desk

Study Problem

 การติดตั้ง Windows Media.

Community

- Webboard กระดานข่าว
- Contact ติดต่อเรา

THAI2LEARN NEWS

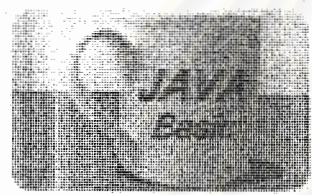
ประกาศเชิญชวนเพื่อการเข้าร่วมลงทุนในโครงการการศึกษาแบบออนไลน์แห่ง สวทช.

โครงการการศึกษาแบบออนไลน์แห่ง สวทช. (หรือ โครงการฯ) เป็นหนึ่งในโครงการพิเศษภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (หรือ สวทช.)

โดยมีหน้าที่ในการวิจัย พัฒนาและให้บริการการเรียนรู้แบบใหม่ เป็นการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรือเรียกว่าการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) เพื่อประโยชน์ในการใช้งานแก่องค์กรเอกชน หน่วยงานของรัฐ และสถาบันการศึกษา

โครงการฯ ได้เปิดดำเนินการมาแล้ว 3 ปี และขณะนี้อยู่ระหว่างช่วงต้นของการให้บริการและการทำการตลาด ดังนั้นเพื่อให้เหมาะสมต่อสภาวะการแข่งขันกับภาคเอกชน สวทช. จึงอยู่ระหว่างขั้นตอนการหาพันธมิตรร่วมทุนที่มีประสบการณ์ด้านการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศ และการค้า ในด้านที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของโครงการฯ เพื่อร่วมกันพัฒนาธุรกิจให้เติบโตยิ่งขึ้น

[คลิกเพื่ออ่านรายละเอียดทั้งหมด](#)

เอาใจคนไอทีกับหลักสูตรใหม่ JAVA Basic ผ่านอินเทอร์เน็ต

ภาษาจาวาหนึ่งในภาษาคอมพิวเตอร์ที่มีแนวโน้มการใช้งานสูงในอนาคต เพราะมีจุดเด่นที่เขียนครั้งเดียวแต่ใช้งานได้กับคอมพิวเตอร์ทุกรูปแบบ รวมถึงพัฒนาเพื่อใช้งานบนโทรศัพท์มือถือ

[คลิกเพื่อดูรายละเอียด](#)

English for Office Staff NEWS

- รายชื่อผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร English for Office Staff รุ่นที่ 4
- รายชื่อผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร English for Office Staff รุ่นที่ 3
- รายชื่อผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร English for Office Staff รุ่นที่ 2
- รายชื่อผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร English for Office Staff รุ่นที่ 1
- อ่างแบบสัมภาษณ์จากผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร English for Office Staff

***หมายเหตุ ผู้ที่เรียนจบแล้วแต่ไม่มีรายชื่อข้างต้น กรุณาแจ้งเราที่ service@thai2learn.com

- รายละเอียด เกี่ยวกับ Course ภาษาอังกฤษ English for Office Staff
- พบ ปัญหา เกี่ยวกับการ ลงทะเบียนเรียนหรือการเข้าเรียน Course ภาษาอังกฤษ English for Office Staff
- ถ้าคุณเป็น สมาชิก และต้องการ ลงทะเบียนเรียน Course ภาษาอังกฤษ English for Office Staff
- ถ้าคุณยังไม่เป็น สมาชิก และต้องการ ลงทะเบียนเรียน Course ภาษา

Course Catalog

โครงการพัฒนาของรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์

e-Learning course

e-Learning course

โครงการเสริมสร

LearnOnline Thailand Graduate Institute of Science and Technology

Home About Us Courses How to apply? News Interesting Articles Sample Courses Links

Free Membership

staffs only

ทักทายกันหน่อย
ขอต้อนรับทุกท่านเข้าสู่

LearnOnline

มิตินใหม่แห่งการศึกษาไร้
พรมแดน

Search for :

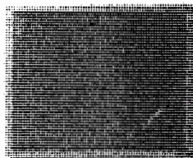
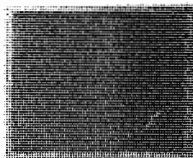
Search

:: Member Center ::

- Personal Profile
- Change Your Password
- Forgotten Your Password? (สำหรับผู้ที่ลืม Username กับ Password)

Get FREE membership now!
Your free membership gives you access to all of our free courses and services.

Discussion Forum

ข่าวLearnOnline

- เลือกสอบ Final วิชา English for S&T เป็นวันที่ 15-31 ธ.ค.46 นี้ NEW!
- บันทึกการบรรยายเรื่อง Nano Technology ของ ดร.มดตหทัย เทพธรานนท์ NEW!
- เปิดสอน VHDL และ FPGA อีกรอบ เปิดรับสมัครแล้ว NEW!
- เปิดเรียนวิชา "Hypercourse on Bioinformatics" 2003 เป็นที่เรียบร้อยแล้ว NEW!
- ชมภาพกิจกรรมวัน Field Trip วิชา "Risks and Dangers of Chemical Products"
- นัด Chat กับผู้สอนวิชา "Introduction to Technology Management" แล้ว
- ข่าวสาร วิชา สิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรม (GMOs)
- ขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม
- หลักเกณฑ์การออกประกาศนียบัตรและใบรับรอง

ข่าวการศึกษา/วิทยาการ

- เยาวชนอัจฉริยะขาดโอกาสพัฒนาความสามารถ NEW!
- นาซาพัฒนาเครื่องบินขับเคลื่อนด้วยแสงเลเซอร์ NEW!
- ทีวเจอร์ค้นหาเยาวชนคนเก่ง ตัวแทนแข่งขันนานาชาติ NEW!
- นักวิทยาศาสตร์พบ 'รูผนังเซลล์' ควาโนเบลเคมี NEW!
- แพทย์จุฬาฯ เปลี่ยนเทคนิคผ่าข้อ ผลเล็กลง-ผู้ป่วยฟื้นตัวเร็วขึ้น NEW!
- วิทยุผ่าตัดใหญ่โครงสร้างภายในยุบแยกงาน NEW!
- สพฐ.แต่งตั้งโยกย้าย 130 ผู้บริหารสถานศึกษาทั่วประเทศ NEW!
- ทำรบบนำทางรถยนต์ในไทยพาผู้ขับขี่ไปสู่จุดหมายอัตโนมัติ NEW!
- ศธ.จ้าง"มติดล"คิดหลักสูตรอบรมผู้บริหารระดับสูง NEW!
- จุฬาฯ-มติดลเปิดศีกษาใหม่ รวมลงนามโอนย้ายหน่วยกิต NEW!
- "เครือข่ายศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัย" ส่งเสริมปัญญา-พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น NEW!
- ม.มติดลจัดโอเพ่น เฮาส์ แนะนำศึกษาต่อ 10,16 ด.ค. NEW!
- จูงลูกหลาน ไปงานสัปดาห์วิทยาศาสตร์ ปีนี้จัดยิ่งใหญ่กว่าทุกปี
- ฟาร์มราชบุรีเสกชีนมูเป็นรายได้ ผลิดกษาชีวภาพแทนน้ำมันเตา
- สร้างแรงจูงใจคืนควา วิชาญ แก่ปัญหาแพทย์สมองไหล
- เอ็มเทคผนึกญี่ปุ่น ถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีสะอาด

รายละเอียดข่าวLearnOnline

วิชา Digital Design with VHDL และ FPGA for Synthesis and Verification ขณะนี้ นำมาเปิดสอนอีกครั้ง
ขณะนี้ LearnOnline ได้ทำการประสานงานกับอ.ผู้สอนวิชา Digital Design with VHDL และ FPGA for Synthesis and Verification เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และได้ทำการเปิดเรียนทั้ง 2 วิชาแล้ว สำหรับผู้สนใจสามารถลงทะเบียนได้แล้ว โดยค่าเรียนวิชาละ 1200 บาท

รายละเอียด VHDL
ตัวอย่างบทเรียน VHDL
ลงทะเบียนเรียน VHDL
เข้าสู่บทเรียน VHDL

รายละเอียด FPGA
ตัวอย่างบทเรียน FPGA
ลงทะเบียนเรียน FPGA
เข้าสู่บทเรียน FPGA

Home | Music | Movies | Stars | Fashion | Sex | E-learning | EO mobile | Service
Community : eo city | e-card | chatroom | board | i can do | games | wallpapers | screen saver | horoscope | life decoder

EO citizen
สวัสดิคุณ surachet pittayapibulpong
คุณมี EOMs 3900
PROFILE
SIGN OUT

EVERY DAY xxx โดย zzz

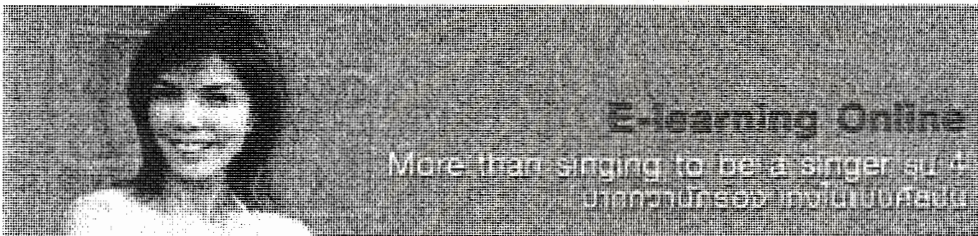
Message

Name

REGISTER

E-LEARNING

WHY'S HOT

EVERY DAY
เปิดให้ทุกคนสมัคร
REGISTER

RESUME

EO citizen

DON'T MISS

บทบาทของพิธีกร

E-NEWS

- ประกาศรายชื่อผู้เข้าอบรมคอร์ส Advance Singing
- "เรื่องเล่า ของสาวไร่ปึก"

WEBBROW

- ก้าวแรกสู่การเป็นพิธีกร
- Advance Singing
- Voice Training
- write your first song
- My First Act
- Create your web
- More than singing
- เขียนเล่น เป็นเล่น

COURSE BY DEMAND

Courses by demand เปิดคอร์สตามต้องการ

SCHOLAR

รายชื่อผู้ได้รับส่วนลด more than singing

CALENDAR

ตารางคอร์สอบรม e-learning eotoday.com

TALENT

ขานุกศักดิ์ คำมาตร (นักแสดง)
บทสัมภาษณ์พร้อมผลงาน วิจารณ์ภาพยนตร์ของนักวิจารณ์หน้าใหม่

PHOTO ALBUM

คิดอย่าง Creative

- To be a stylist

- แนวทางการดูคน ยุคใหม่

- ก้าวแรก ของการ แสดง

- เส้นทางนัก แต่ง เพลง

"กว่า ธิภา

E-learning & E-journal

E-learning จำนวน 54 แห่ง E-journal จำนวน 5 แห่ง

UniNet Courseware	Journal Link
Chula Online	สารานุกรมการศึกษาตลอดชีวิต
โครงการพัฒนาเนื้อหาความรู้สำหรับ เครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย	digital Library
PEP Academic Online	Thai Online Medical Journal
E-learning	Electronic Journal
I Know	ชมรมเว็บไซต์เพื่อการศึกษาและพัฒนาสังคม
Learn Online	ดีคอมเอเชีย
Thai2Learn	ไอ-คิวเดอร์ เน็ท
thaiCAI	Educational Technology
ออนไลน์เทรนนิ่ง	Exam Cybernet
อาจารย์ออนไลน์	Thai Smart Kids
อี-เลิร์นนิ่ง (E-learning)	การเรียนคอมพิวเตอร์
ศูนย์สอบ Online	การจัดการเรียนเสริมหลักสูตรคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
Classroom 2000	การแพทย์และการศึกษาผ่านทางไกล
Learn SK	คณิตคิดในใจ
โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เกาะสมุย (SaLIC)	โครงการไทยศึกษา
งานวิจัยการดำเนินงานโครงการ SchoolNet Thailand	โครงการจัดห้องเรียนคอมพิวเตอร์
เด็กชายเก่ง	โครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษก
ดิวสอบสำหรับ.3	เทคโนโลยีการศึกษา
เทคโนโลยีทางการศึกษา	เทศบาลออนไลน์ดอทคอม
ไทย คลาสรูม	บทเรียนช่วยสอน เรื่อง ทองแดงและทองแดงผสมผ่านอินเทอร์เน็ต
บทเรียนช่วยสอนเรื่อง อลูมิเนียม	บทเรียนช่วยสอนเรื่องเครื่องมือในห้องปฏิบัติการ เทคนิคการแพทย์ผ่านระบบเครือข่าย
แบบเรียนออนไลน์ วิชาสังคมศึกษา 071 (ท้องถิ่นของเรา 1)	โปรแกรมวิชาการตลาด สถาบันราชภัฏอุดรธานี
ศี,อาร์.ซี. ภาษาไทย	แมทมีเดีย
วิทยาการคอมพิวเตอร์ โดย Mr.001	เว็บไซต์ภาษาไทย
ศูนย์การศึกษาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตประเทศไทย	สำนักการศึกษามวลชน
สื่อการเรียนการสอน	สดยอด
หลักสูตรวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	ห้องเรียนบนเว็บ

พจนานุกรมอินเทอร์เน็ต	Virtual Classroom
โครงการจัดทำสื่อการศึกษา	บทเรียนคอมพิวเตอร์ เรื่องกราฟ NEW!
บทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่อง มวล NEW!	

(Last updated: August 7, 2003)

[Home](#)

[About UniNet](#)

[Distance Learning](#)

[Technical Information](#)

[News and Events](#)

สำนักงานบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา
 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
 328 ถนนศรีอยุธยา ราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
 โทรศัพท์ 0-22487749 โทรสาร 0-22486662
noc@uni.net.th

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายสุรเชษฐ พิทยาพิบูลพงศ์ เกิดวันที่ 21 มีนาคม พ.ศ.2523 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในปีการศึกษา 2544 และเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์พัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ.2545

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย